

Pivški list

Zelenikras

SPOMIN NA POLETNE DNI

Foto: Zavod za turizem Pivka

OPTIMIZEM JE VEDNO NA MESTU

Jesen se počasi vrača v naše kraje, po toplem in suhem poletju nas bo, upajmo, ponovno razvajala s prijetnejšim, malo hladnejšim vremenom, tudi malo dežja si še vedno želimo, narava verjetno še bolj kot mi. Sprehodi po sveže odpadlem listju v množici toplih rumeno rjavih barv so lahko nadvse prijetni. Tudi košarica za gozdne sadeže gre lahko z nami. Sušene gobe, kostanj, orehi, šipek, pozno sadje in ostalo, kar nam narava nudi, izkoristimo, narava nam daje zdravo hrano in zdravo okolje.

Protiutež potrošniški družbi in televizijskim ekranom, ki nas bombardirajo s katastrofičnimi napovedmi. Jesen in zima za voljo razmer ne bosta lahki, a optimizem je vedno na mestu. Generacije ljudi v naših krajih so preživele še bistveno hujše čase, ti so jih utrdili, jih naredili močnejše in najpomembnejše, dali so jim samozavest. Samozavest želim vam, nam, znamo, zmoremo, ne damo se.

Doris Komen Horvat
odgovorna urednica

Naslov uredništva: Občina Pivka,
Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka
Telefon: 05/72 10 100
Spletna stran: www.pivka.si
Elektronski naslov: pivski.list@pivka.si
ISSN št. 2536-4367
Naklada: 2400 izvodov
Prejmejo ga brezplačno vsa gospodinjstva v
Občini Pivka.
Uredniški odbor: Nataša Biščak, Silvo
Čelhar, Danijel Kovačič Grmek, Irena
Margon, Evgen Primožič
Glavna in odgovorna urednica:
Doris Komen Horvat
Fotografija na naslovnici:
šmihelski animatorji
Jezikovni pregled: Irena Margon
Oblikovanje: Kreaktiva
Tisk: Abakos d.o.o.

Uredništvo si pridržuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovano glasilo ne sodijo v nobeno izmed rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

VABLJENI K SOUSTVARJANJU OBČINSKEGA GLASILA

Vaše prispevke za novembrsko številko pričakujemo

najpozneje do 25. oktobra 2022

na e-naslov: pivski.list@pivka.si.

NA 24. SEJI OBČINSKEGA SVETA PRVA OBRAVNAVA PRORAČUNA ZA LETO 2023

Občinski svetniki so se 8. septembra sestali na 24. redni seji. Osrednja točka na dnevnem redu je bila prva obravnava proračuna Občine Pivka za leto 2023. Občinski svetniki so sprejeli proračun Občine Pivka za leto 2023 v prvem branju. V njem so prihodki proračuna načrtovani v višini 12.423.827 € in odhodki v višini 13.996.524 €. Za prihodnje leto je načrtovana tudi dolgoročna zadolžitev v višini 1.960.000 € za financiranje investicij v javno infrastrukturo, za odplačilo kreditov bo namenjeno 387.957 €.

Med večje investicije, ki so načrtovane v osnutku proračuna za leto 2023, sodi dokončanje operacije Oskrba s pitno vodo v porečju Ljubljance-1. sklop (Občini Postojna in Pivka), za katero smo prejeli odobritev dodatnih kohezijskih sredstev iz EU skladov za ureditev vodovoda v Radohovi vasi.

Nadaljujemo z izvedbo projekta Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov KPPPJ, ki ga sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor. Za potrebe PGD Pivka načrtujemo financiranje nakupa novega gasilskega vozila, za vsa gasilska društva v občini pa nabavo osebne zaščitne opreme. V planu je tudi celovita rekonstrukcija in dozidava gasilskega doma v Košani, ki bo dokončana v letu 2024. V Palčju bomo dokončali gradnjo poslovilne vežice. V Šmihelu bomo nadaljevali z izgradnjo večnamenske dvorane, ki jo sofinancirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Fundacija za šport. Prihodnje leto bomo s pogodbo o opremljanju uredili komunalno infrastrukturo v Selcah, na Kolodvorski cesti ter na Bedinku, ki se bo navezovala na nov dom za ostarele, načrtujemo pa še krajše preplastitve odsekov javnih cest po vaseh.

Glede na pridobitev sredstev po razpisu v okviru Načrta za okrevanje in odpornost je načrtovana izgradnja in ureditev projekta Parking VisitPivka, v sklopu katerega se bodo uredila parkirišča za avtodome in električna vozila, ter izgradila komunalna infrastruktura v Trnju, v sklopu katere je predvidna ureditev fekalne in meteorne kanalizacije, vodovoda, javne razsvetljave in ureditev cestišča. Izvedba je načrtovana za leti 2023-24. Za potrebe širitve IOC v Neverkah je načrtovan odkup novih zemljišč ter priprava projektne dokumentacije za ureditev komunalne infrastrukture. S sredstvi po razpisu iz Načrta za okrevanje in odpornost bomo na objektu Kolodvorska 11 uredili pet neprofitnih stanovanj, na Kolodvorski 26 bomo prenovili notranjost in pridobili štiri stanovanjske enote. V načrtu pa je tudi odkup dodatnih zemljišč za potrebe novih stanovanjskih gradenj. Pripravili bomo projektno dokumentacijo za sanacijo ceste Dolnja Košana-Nova Sušica ter spremembo OPPN za območje pri Zdravstveni postaji Pivka, kjer je predvidena izgradnja 52 novih stanovanj.

V proračunu smo planirali tudi sredstva po javnih razpisih za področje športa, za kulturno dediščino in ljubiteljske kulturne dejavnosti, sredstva za podporne aktivnosti podjetništvu, sofinanciranje programov turističnih društev ter subvencije v kmetijstvu.

Javna obravnava osnutka proračuna za prihodnje leto traja do 13. septembra, občinski svetniki bodo drugo branje proračuna za leto 2023 obravnavali na 25. seji v mesecu oktobru.

Občinski svetniki so sprejeli Poročilo o izvrševanju proračuna Občine Pivka v prvem polletju leta 2022. V prvem polletju so bili prihodki proračuna realizirani v višini 5.262.988 €, odhodki pa 5.074.412 €, kar predstavlja 35,44 % realizacijo prihodkov sprejetega proračuna. Presežek prihodkov nad odhodki znaša za prvo polletje 188.575 €. Občinski svetniki so sprejeli predlagano spremembo pravilnika o uporabi športne dvorane. Predlagane so bile spremembe, da se namesto razpisa k uporabi večnamenske dvorane Skala objavi poziv in da se cenik uporabe športne dvorane Skala letno usklajuje z indeksom cen življenjskih potrebščin. Dodana je bila še sprememba, da se lahko uporabnikom športne dvorane uporabo dvorane zaračuna pred izvedbo prireditve.

Svetniki so na seji obravnavali in sprejeli tudi spremembe in dopolnitve Pravilnika o merilih in kriterijih za vrednotenje programov na področju socialnega in zdravstvenega varstva ter drugih programov v občini Pivka. Pravilnik ureja dodeljevanje sredstev na razpisu za področje sociale, zdravstva in drugih programov. Glavna sprememba v pravilniku je ta, da smo vanj dodali še sklop sofinanciranja večgeneracijskih programov, ki naj bi vzpodbudili večgeneracijsko dejavnost in dogodke v občini Pivka ter tako prispevati k večji kakovosti družabnega življenja v občini.

Na seji so se člani občinskega sveta seznanili s Študijo za področje staranja in sožitja, sprejeli so Strategijo starosti prijazne občine Pivka ter letni delovni načrt za leto 2023. Dokumenti so nastali v okviru projekta Starosti prijazna občina, ki se odvija od leta 2018, njegov cilj pa je, da lokalna skupnost posveti prednostno pozornost urejanju sodobne dolgotrajne oskrbe ter z njo neločljivo povezanimi področjema zdravega staranja in krepitve nove solidarnosti med generacijami.

IZGRADNJA VEČNAMENSKE DVORANE V ŠMIHELU

V Šmihelu poteka od meseca maja izgradnja večnamenske dvorane s pripadajočimi objekti zunanje ureditve, ki bodo obsegali območje parkirišča, podporne zidove, zunanje utrjene funkcionalne površine in proste zelene površine. Objekt bo v celoti pritličen, maksimalnih tlorisnih dimenzij 19,86 m x 20,90 m. Objekt bo namenjen športno-rekreativnim dejavnostim in občasnim kulturno-prireditvenim dogodkom. Do sedaj je bil izveden izkop, utrditev terena, izvedba AB temeljev in talne plošče ter zidarska dela v pritličju. Zaključek del je predviden v februarju prihodnje leto. Izvajalec del je podjetje KOMUNALA SEŽANA d.d..

Občina je pridobila sofinancerska sredstva v višini 270.000 € s strani Ministrstva za šolstvo in 55.157 € na javnem razpisu Fundacije za šport. Vrednost investicije brez DDV znaša 760.000 €.

Vse uporabnike lokalnih cest, ki obdajajo območje gradnje, naprošamo za strpnost, razumevanje in dosledno spoštovanje omejitev in označb, ki so postavljene v času izvajanja del. Posebno pozornost je treba posvetiti pešcem oz. šolarjem, ki bodo v času izgradnje dvorane prehajali po lokalni cesti do zunanjega igrišča.

REKONSTRUKCIJA ODSEKA DRŽAVNE CESTE V PARJAH

Od februarja v Parjah potekajo gradbena dela rekonstrukcije državne ceste. Izvedena je bila že rekonstrukcija državne ceste z ureditvijo dovozov in uvozov do zemljišč in stanovanjskih objektov in izgradnjo enostranske, dvosmerne kolesarske povezave izven naselja oz. mešane površine za kolesarje in pešce v naselju vse do centra naselja. V naselju sta izvedeni tudi avtobusni postajališči. Izvaja se tudi že ureditev križišča in območja centra. Zaključek del je predviden v začetku meseca novembra 2022. Pri izvedbi projekta nastopa Ministrstvo za infrastrukturo - Direkcija RS za infrastrukturo kot naročnik in Občina Pivka kot sofinancer.

Občina Pivka

PARJE Z BOLJ VARNO PROMETNO UREDITVIJO

V Parjah od februarja poteka rekonstrukcija državne ceste. Izven naselja so opravljena vsa predvidena dela. Urejeni sta avtobusni postajališči, ki smo si jih Parci že dolgo želeli. Učenci in dijaki varno in odmaknjeni od prometa čakajo na avtobusne prevoze. Z občinskim središčem smo po novem povezani z novo kolesarsko stezo.

Do konca novembra bo izvajalec CPK d. d. uredil še križišče sredi vasi, pločnike in cestno razsvetljava. Rekonstrukcija bo velik prispevek k varnosti vaščanov. Kolesarsko povezavo do Pivke z veseljem uporabljajo kolesarji in zaenkrat predvsem redni sprehajalci. Ob novem postajališču se je pojavil tudi hudomušni napis.

VS Parje

PREPLASTITEV CESTE V NEVERKAH

V Neverkah so se v avgustu zaključila dela obnove cestišča na odseku lokalne ceste Neverke - Dolnja Košana.

Na odseku od priključka na regionalno cesto do Neverk (hišna številka 32) se je razširilo in preplastilo vozišče ter izvedlo kablovod. Dela je izvajalo podjetje CPK ITER d.o.o.

UREDITEV OKEN NA DVORCU RAVNE

Občina Pivka je v okviru čezmejnega strateškega projekta Interreg Italia-Slovenija MerlinCV na dvorcu Ravne na prav poseben način zaščitila okna – s postavitvijo slik, ki prvenstveno nadomeščajo razbita okna, po drugi strani pa predstavljajo plemiške rodbine, ki so si lastile dvorec skozi zgodovino. Gre za enostavno rešitev, ki bo dvorec vsaj začasno zavarovala pred zunanjimi vremenskimi vplivi.

ZAKLJUČUJE SE GRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE V SLOVENSKI IN RADOHOVI VASI

Podzemna komunalna infrastruktura v Slovenski in Radohovi vasi je zgrajena, izvajajo se zaključna in druga manjša dela na objektih. Gradnja spada pod okrilje projekta »OSKRBA S PITNO VODO V POREČJU LJUBLJANICE – 1. SKLOP«, v okviru katerega smo na območju občin Postojna in Pivka zgradili in izboljšali približno 62 kilometrov cevovodov, 6 vodohranov, 4 črpališča oziroma prečrpališča, 2 zajetji vode, 2 vodarni s tehnologijo prečiščevanja z ultrafiltracijo, 1 pretočno celico in 1 regulacijski objekt (samo na območju občine Pivka se je zgradilo nekaj več kot 26 kilometrov vodovoda, zgradilo nov vodohran Pivka, zmogljivosti 1.000 kubičnih metrov in obnovilo še 3 vodohrane in 3 črpališča).

Z izgradnjo komunalne infrastrukture v Slovenski in Radohovi vasi bodo počrpana vsa razpoložljiva sredstva, ki smo jih v okviru projekta pridobili iz Kohezijskega sklada Evropske unije. Zaradi zaključka perspektive pa novih sredstev iz tega naslova ne bo več mogoče pridobiti. S tem se bo tudi uradno zaključila gradnja v okviru projekta »OSKRBA S PITNO VODO V POREČJU LJUBLJANICE – 1. SKLOP«.

Izvajalec, GINEX internacional d.o.o., bo v tekočem mesecu opravljal le še zaključna dela. Pridobitev uporabnih dovoljenj in predaja objekta naročniku je predvidena v mesecu oktobru.

Vrednost del znaša 1.320.000 evrov .

Operacijo izgradnje vodovodnega sistema delno financira Evropska unija in sicer iz Kohezijskega sklada.

ZAČETEK GRADNJE IGRIŠČA V MALI PRISTAVI

V naselju Mala Pristava se je uredilo igrišče, s katerim je vaška skupnost pridobila rekreacijsko površino, namenjeno mladim in aktivnim vaščanom, v uporabi pa bo tudi kot večnamenska površina na razpolago lokalnim prebivalcem.

Izvajalec projekta je bil KOMUS d.o.o., Podjetje za komunalne storitve. Vrednost del znaša 31.836,75 € vključno z DDV. Dela so se financirala v celoti iz lastnih sredstev iz namenske proračunske postavke.

PO POLETNI PRIHAJA JESENSKA IN ZIMSKA SUŠA – V DENARNICAH

Za nami je eno najbolj vročih in sušnih poletij v zadnjih tridesetih letih. Prihaja jesen in za njo zima. Cene energentov so podivjale. Slovenija že drugi mesec zapored beleži najvišji skok cen v okviru EU, k čemur so v največji meri prispevale cene energentov, ker je bil poseg vlade prepozen in neprimeren. Ukrepi, ki jih je predlagala vlada, niso niti senca pomoči, kot jo je gospodinjstvom recimo namenila naša severna sosedica Avstrija ali ukrepom, ki jih je spomladi letos sprejela vlada, ki jo je vodil g. Janez Janša. Po poletni prihaja jesenska in zimska suša – v denarnicah.

Nižji DDV na več kot podvojene cene elektrike bo imel neznaten vpliv. Položnice bodo zato v prihodnjih mesecih iz meseca v mesec višje. Kot da vse to ni dovolj, nas v prihodnjih mesecih čakajo višji davki in posledično nižje plače. V kriznih razmerah je potrebno delovati z zgledom. Namesto tega je vladajoča koalicija pred poletjem sprejela zakon, ki uzakonja 19 ministrstev, namesto dosedanjih 14. Birokracija se bohoti, kljub temu pa istočasno vladajoči želijo preprečiti izvajanje dolgotrajne oskrbe s 1.1.2023 po novem, lani decembra sprejetem zakonu in obglaviti ter politično prevzeti javno RTV. Potrebno je pokazati, da nismo ovce, podpreti referendum in glasovati PROTI trem škodljivim zakonom. Sicer nas bodo »strigli« s še večjim veseljem. Zadnjič sem na twitterju v odzivu na nek zapis o zgodovinski zmagi Golobovih svobodnjakov med drugim napisal, da so ... praznoglavci očitno volili »nekaj novega« ... ter da zapitek

napačnih odločitev že od Cankarja dalje plačuje narod. Vsul se je plaz spakovanja levičarskih moralistov nad mojo, po njihovem mnenju neprimerno komunikacijo. Pa vas vprašam: kdo pri zdravi pameti pa bi volil nekoga, ki javno napove, da bo dvignil davke in znižal plače? Državni zbor deluje v novi sestavi že četrti mesec, prva redna seja parlamenta pa bo šele konec septembra. Novim oblastnikom je oblast krepko stopila v glavo. Oholost in aroganca sta prisotna na vsakem koraku. Nekateri v tej oholosti ne razumejo, da ljudstvo predstavlja 90 in ne 41 poslancev.

Pred nami so volitve. Najprej bomo 23. oktobra volili novega predsednika republike. V teh razmerah je, bolj kot kdaj koli poprej pomembno, da se odločimo pravilno. Dr. Anže Logar je kandidat, ki uživa široko zaupanje. Tega ne pišem zato, ker ga osebno poznam vrsto let in vem, da je človek, ki bo predsednik vseh, ne glede na to, kakšne so posameznikove politične preference, pač pa zato, ker mi to govorijo številni, s katerimi sem se imel priložnost pogovarjati v zadnjem mesecu dni. Tretjo nedeljo, 20. novembra, pa se bomo podali tudi na občinske volitve. Saj veste, kako pravi pregovor: »Konja, ki zmaguje, ne menjaš.« In v občini Pivka ste v zadnjih letih zmagovali na številnih področjih. Naj se dobro delo nadaljuje tudi v prihodnje. Srečno.

Zvone Černač, poslanec

NA VLAKU NOROSTI

Za mano so parlamentarne počitnice, ki pa žal, niso zabrisale vseh odvijajočih se norosti na političnem parketu. Vse pogosteje se sprašujem, ali je nekatere kolege iz opozicije zapustila zdrava pamet ali je to, kar počnejo, res njihov modus operandi? Zastrafevanje ljudi, širjenje negativne energije, laži ... Zame in kolege je postalo že rutinsko vprašanje: "Kaj bodo pa danes na plano privlekli iz svojega priročnika sovražnosti in nespoštovanja?"

In tako bomo očitno v času globalne druginje dodatno izčrpavali državni proračun za referendum. Štiri milijone približno stane eden, zahtevajo tri. Zaenkrat. Zagotovo se bodo spomnili še kakšnega. Med tem pa, recimo, Srednja gozdarska in lesarska šola v Postojni čaka na novo telovadnico. To in še kaj bi lahko uredili s tem denarjem. Ampak ne, raje zbiramo podpise za nesmiselne referendume. Toliko razuma premorem, da lahko suvereno zatrdim, da so nesmiselni in da je opozicija referendum, to pomembno orodje državljanov, zlorabila v škodo vseh nas.

Ko so vodili (prejšnjo) vlado, so sprejeli zakon o dolgotrajni oskrbi, ki ga ni bilo mogoče izvajati. Mi smo ga zgolj popravili, ob tem pa še preprečili nekatere podražitve oskrbe. Zdaj pa v SDS preprečujejo, da zakon začnemo izvajati. Norost!

Opozicija se v bistvu strinja s popravljenim zakonom, ni pa jim všeč datum izvedbe. Kako pa bo našim najstarejšim všeč, da bodo zaradi njihovega referendumskega zavlačevanja plačevali višje domske oskrbnine?

Še ena norost je zakon o RTV Slovenija. Z njim smo na zahtevo civilne družbe, stroke in zaposlenih iz tega pomembnega javnega servisa brezkompromisno umaknili politiko. Ker mora biti neodvisen in v službi vseh nas. SDS, ki si ga je ob asistenci ostalih strank nekdanje koalicije, prisvojila in tega niti ne skriva, pa ga očitno želi potopiti. Njihovi politični nastavljenici ukinjajo gledane oddaje, prikrivajo slabe rezultate gledanosti svojih projektov, izvajajo mobing in šikaniranje zaposlenih. Toliko

zlobe na enem mestu še nisem videl! Celo Evropska komisija je zaznala problem in bo na podlagi slovenskega primera gajenja svobode medijev pripravila zakonodajne rešitve. Smo dobesedno evropski testni poligon, kaj se zgodi, ko politična stranka ugrabi javni servis. Poslanci smo z zakonom iz RTV politiko (prvič v zgodovini!) umaknili, SDS želi referendum. Ker na njem seveda ne morejo pozivati k temu, naj RTV ostane političen, lažejo, da bomo odgovarjali na vprašanje: »Ali ste za ukinitve RTV prispevka?« A tudi, če jim bo večina pritrdila, bo prispevek ostal. Lažejo, da še sebi počasi verjamejo. In potem je tu še zakon o vladi. V zgodovini se še ni zgodilo, da bi na referendumu odločali o organizaciji dela v vladi. Volitve so odločile, predsednik vlade in koalicijske partnerice imajo jasno vizijo, kako bodo dosegli zastavljene cilje. Vsak odgovoren vodja postavi organizacijo v kolektiv, ki ga vodi, na način, kot bodo ekipe najbolj učinkovito delovale.

Reševanje stanovanjskih vprašanj mladih, zelena preobrazba, energetska samozadostnost, varovanje narave. To so teme 21. stoletja, ki jih želi ta vlada z drugačno organizacijo rešiti. Po domače: dodali bi tri prazne škatlice vžigalic in vžigalice iz drugih škatel samo premestili vanje. Brez dodatnega bohotenja javne uprave. Ampak očitno je naslavljanje izzivov prihodnosti problem in je treba ostati v prejšnjem stoletju in zastarelih okvirih.

Upam, da boste, spoštovane volivke in volivci, prepoznali, zakaj je zbiranje referendumskih podpisov nesmiselno. Mi seveda referendum spoštujemo. Ker je to demokratično orodje. Institut. In če bo treba, bomo še enkrat argumentirano, kulturno in strokovno ponovili vse argumente. In dokazali, da nekatera stališča sodijo samo še na smetišče zgodovine.

Zasluzimo si konstruktivno opozicijo, ne norosti, laži, podtikanj in zapravljanja denarja za politične igrice.

Aleksander Prosen Kralj, poslanec

PODJETNIŠKI KOTIČEK

PODJETNIŠKI INKUBATOR V IOC NEVERKE

V ponedeljek, 26.9.2022 ob 14. uri

**PREDSTAVITEV PROGRAMA MREŽNEGA
PODJETNIŠKEGA INKUBATORJA
PERSPEKTIVA MLADIM PODJETJEM, KI IMAJO
INTERES NAJEMA PROSTOROV
INKUBATORJA IN ŠIRŠI JAVNOSTI, TER
OGLED PROSTOROV PODJETNIŠKEGA
INKUBATORJA V IOC NEVERKE**

V ponedeljek, 3.10.2022 ob 15.30 uri

**OTVORITEV PODJETNIŠKEGA
INKUBATORJA TER IZGRADNJE
INFRASTRUKTURE V IOC NEVERKE**

Vljudno vabljeni!

PODJETNIŠKI INKUBATOR IN NOVA INFRASTRUKTURA V IOC NEVERKE

Občina Pivka je s pomočjo sofinancerskih sredstev v okviru Dogovora za razvoj Primorsko-notranjske razvojne regije, zgradila podjetniški inkubator v IOC Neverke, čistilno napravo ter uredila novo komunalno infrastrukturo. Inkubator je namenjen mladim podjetjem delujočim do 5 let, in sicer je 960 m² površin predvidenih za proizvodno dejavnost, 120 m² je pisarniških prostorov, v objektu pa bo delovala tudi okrepčevalnica. Novo urejena infrastruktura obsega izvedbo dovozne ceste s pločnikom in parkirišči v skupni dolžini cca. 400 m, izvedbo elektro in TK instalacij, javno razsvetlavo, ureditev vodovodnega in hidrantnega omrežja ter izvedbo meteorne in fekalne kanalizacije. Za potrebe čiščenja odpadnih voda je bila zgrajena nova čistilna naprava, kapacitete cca. 400 PE. Z izvedbo projekta smo v IOC Neverke pridobili cca. 1,2 ha novih površin za potrebe podjetij, vsa zemljišča pa so bila slednjim tudi že prodana. Vrednost izvedenih del je znašala 3.360.000 €, od tega bo občina prejela 3.065.000 € evropskih sredstev.

Program je namenjen inovativnim potencialnim podjetnikom in podjetnikom začetnikom, z namenom nudenja vsebinske in finančne podpore pri razvoju učinkovitega poslovnega modela za lažji zagon podjetij. Program je namenjen vsem mladim podjetjem (do treh let starosti od ustanovitve) ter potencialnim podjetnikom, ki razmišljajo o ustanovitvi lastnega podjetja na področju turizma v Občini Pivka in tudi v ostalih gospodarskih panogah v Občini Postojna. V program se lahko vključijo tudi fizične osebe, vendar mora - v primeru prejema finančne nagrade - prejemnik ustanoviti podjetje v Občini Pivka oz. Občini Postojna in zagotavljati delovanje podjetja še najmanj 2 leti po prejemu nagrade. Program nudi intenzivni 6-tedenski podjetniški program s 7 delavnicami v trajanju 4 šolske ure in individualno podporo izkušenih mentorjev in podjetnikov, ki sodelujejo z Inkubatorjem. Delavnice bodo izvedene v mesecu oktobru, predvidoma na lokacijah Inkubatorja v Postojni, Veliki Otok 44b in Pivki, v IOC Neverke oz. v Krpanovem domu.

SMO PRAVI KORAK NA VAŠI PODJETNIŠKI POTI!

- poslovna izobraževanja in usposabljanja
- poslovni coaching in individualno svetovanje
- iskanje finančnih virov in podpora pri pripravi vlog
- pomoč pri vstopu na tuje trge
- povezovanje s podjetniki v skupnosti PIP, drugimi podjetniki, javnimi institucijami doma in po svetu
- subvencionirane najemnine za poslovne in proizvodne prostore na območju Primorsko-notranjske regije

dr. Jana Nadoh Bergoč

Ana Širca, mag. tur.

Dolores Keč, mag. manag.

Dosegljivi za vas: info@inkubator-perspektiva.si, 031/257 222.

SKUPNA PRIZADEVANJA ZA KREPITEV PODJETNIŠTVA V PRIMORSKO-NOTRANJSKI REGIJI

V Podjetniškem inkubatorju Perspektiva se je v septembru odvijalo 7. srečanje podpornega podjetniškega okolja Primorsko-notranjske regije, letos naslovljeno »Izzivi podjetništva Primorsko-notranjske regije v finančni perspektivi 2021-2027«. Dogodek, sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija, je pripravila SPOT točka Primorsko-notranjske regije v sodelovanju z gostiteljem, Podjetniškim inkubatorjem Perspektiva. Preteklo leto so zaznamovale številne spremembe, ki jih je bilo deležno tudi lokalno okolje, tako na kadrovskem področju kot tudi sistemu financiranja ter organizaciji samega dela. Izmenjava informacij in povezovanje z ustanovami, ki so pomemben del podpornega okolja, je za krepitev podjetništva pomembna spodbuda in tudi že vsakoletna praksa, ki prinaša dobra sodelovanja, razvojne priložnosti ter tudi skupna prizadevanja. Poudarek srečanja so bili torej skupni izzivi, s katerimi se organizacije soočajo pri delu ter načrtovanje aktivnosti institucij v preostanku aktualne finančne perspektive. Svoje programe in instrumente so na srečanju predstavile številne organizacije, ki se zavedajo svoje vloge pri razvoju podjetništva v regiji. Na srečanju so sodelovali Šolski center Postojna in ICST, RRA Zeleni

kras, AJPES, LAS med Snežnikom in Nanosom, socialno podjetje SRZS, LAS Notranjska, GZS RZ Postojna, ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE - Urad za delo Postojna, OOO Ilirska Bistrica, OOO Postojna, OOO Cerknica, Podjetniški inkubator Perspektiva in NEC Cerknica, sicer nosilec točke SPOT Primorsko-notranjske regije. Dogodek je požel veliko zanimanje, kar potrjuje dejstvo, da Primorsko-notranjska regija vidi možnosti razvoja in napredka v povezovanju in predvsem v načrtnem usmerjanju svojih aktivnosti v podjetništvo, podporo tovrstnem sodelovanju pa so izkazali tudi predstavniki agencije SPIRIT, ki so se udeležili posveta.

DKH

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje. Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje:

- kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo,
- kako jo realizirati,
- kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti,
- pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse

prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju z Občinami Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi **nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja** ter nudimo **prilagojeno poslovni načrtov in/ali vlog na javne razpise** na različnih področjih po subvencionirani ceni **do 70 % cene**.

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina, na naslednjih kontaktih:

- Tadeja Pecman Penko, tadeja@rra-zk.si, 05 721 22 32
- Živa Ložar, ziva@rra-zk.si, 05 721 22 40

FINANČNI URAD SVETUJE

Nakup vozila v Sloveniji

Kadar fizična oseba pridobi prevozno sredstvo znotraj Slovenije, nima z vidika davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) in davka na motorna vozila (v nadaljevanju: DMV) nobenih obveznosti glede prijave tega nakupa.

Nakup vozila v drugi državi članici EU

Če fizična oseba pridobi novo ali rabljeno prevozno sredstvo iz druge države članice EU, ji bo davčni organ odmeril DMV, ob pridobitvi novega motornega vozila pa bo odmerjen še DDV.

DDV

Za novo prevozno sredstvo štejejo motorna vozila, ki so povsem nova iz tovarne ali so bila dobavljena pred potekom šestih mesecev po datumu, ko so bila dana

prvič v uporabo ali če z njimi ni bilo prevoženih več kot 6.000 kilometrov. Fizična oseba, ki ni identificirana za namene DDV, mora pridobitev novega vozila iz države članice EU prijaviti davčnemu organu na obrazcu DDV-PPS v 15 dneh od dneva pridobitve.

DMV

Za vsako motorno vozilo, ki je v Sloveniji registrirano prvič, je treba v Sloveniji plačati DMV, ki ga davčni organ odmeri na podlagi prejete napovedi DMV. Davčni zavezanec mora pred vložitvijo napovedi za odmero DMV pridobiti potrdilo o skladnosti pri homologacijskem organu. Šele po zaključenem postopku homologacije davčni zavezanec vloži napoved za odmero DMV (v elektronski obliki prek eDavkov). Po končanem postopku odmere DMV lahko davčni zavezanec pri registracijskem organu registrira motorno vozilo.

Finančni urad Postojna

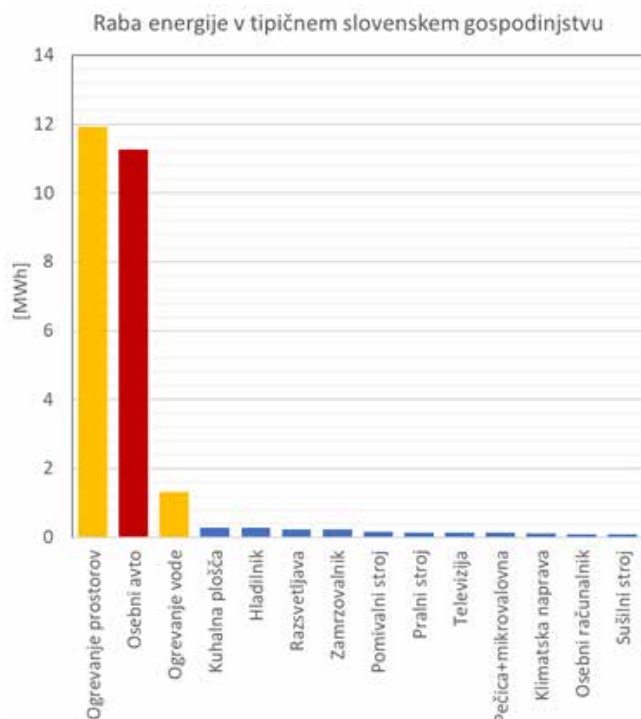
Z MALIMI DEJANJI DO VELIKIH PRIHRANKOV

Na katerih področjih svojega življenja lahko z majhnimi ukrepi prihranimo največ energije in denarja? Na Inštitutu Jožef Stefan so pripravili prispevek, v katerem lahko preberete, kateri so ti ukrepi, kakšen prihranek nam prinesejo in koliko nas stanejo.

Izpostavljamo pet verjetno najpomembnejših malih dejanj. To so tista dejanja, lahko bi jih imenovali mali ukrepi URE, ki **ne stanejo veliko, zahtevajo pa spremembe naših navad in imajo sorazmerno velik učinek**. Da bi jih lahko identificirali, si moramo najprej pogledati statistiko rabe energije v slovenskih gospodinjstvih in jo ustrezno »preslikati« v lastno življenje ali povedano drugače: če ne uporabljamo sušilnega stroja, z njim pač ne moremo prihraniti energije. Ne gre za iskanje grešnega kozla, gre za iskanje načina, kako lahko čisto vsak od nas na svoj način prispeva delež k zmanjšanju rabe energije in vzdržni prihodnosti.

In kolikšen je ta delež?

Številke si je najlažje predstavljati na tipičnem slovenskem gospodinjstvu, ki ga za potrebe tokratnega pisanja predstavlja 4-članska družina. Živijo v srednje-varčnem stanovanju velikosti 100 m². Ogrevajo se z zemeljskim plinom. V prostoru vzdržujejo pozimi 22 °C, poleti pa klimatsko napravo uporabljajo po potrebi le kak mesec. Člani družine porabijo v povprečju 70 litrov vode na osebo na dan, od tega 18 litrov vroče vode ogreje na 55°C. Imajo en družinski avto, ki v povprečju porabi 5,6 litrov dizelskega goriva na 100 km, na njegovem števcu pa se letno odvrti 20.000 km. V družini imajo vse velike gospodinjne aparate, vsak dan kuhajo na steklokeramični plošči, imajo pa tudi računalnik in klimatsko napravo. Pričakovana poraba energentov v opisani družini je 26 MWh po porabnikih, kot jih prikazuje slika 1.

Slika 1: Ocenjena letna raba energije v tipičnem slovenskem gospodinjstvu: rumena-poraba zemeljskega

plina, rdeča-poraba dizelskega goriva, modra-poraba električne energije.

S slike 1 lahko hitro razumemo, zakaj pozornost v tem članku usmerjamo zlasti na tri ključne porabnike: ogrevanje prostorov, mobilnost in pripravo tople sanitarne vode, vendar pa bi bilo zelo narobe kar posplošiti, da so drugi porabniki zanemarljivo majhni. Vrstni red priporočil za našo tipično slovensko gospodinjstvo je sledeč.

1. Ogrevanje prostorov (pričakovan prihranek 15%-20%)

- Eden najpreprostejših in najpomembnejših ukrepov pri ogrevanju prostorov je znižanje temperature ogrevanih prostorov za 1 ali 2 °C. Seveda tega ne moremo storiti vedno in povsod, a nam takšen ukrep v osrednji Sloveniji lahko zniža rabo energije za približno 8 % za vsako stopinjo, ki jo znižamo.
- Ogrevamo le tiste prostore, ki jih uporabljamo.
- Ogrevalni sistem nastavimo na najnižjo temperaturo ogrevalnega medija, ki še ogreje prostore na nastavljeno temperaturo. Da bi to lahko dosegli, moramo uporabiti vse radiatorje ogrevalnega sistema, na katere namestimo termostatske ventile in glave z nastavljeno temperaturo prostora. S tem, ko imamo večjo površino za oddajo toplote v prostor (več radiatorjev), se namreč lahko zniža temperatura ogrevalnega medija/sistema, kar poveča izkoristek ogrevalne naprave, še posebno če imamo kondenzacijsko plinsko peč ali toplotno črpalko. Intuitivni ukrep »varčevanja«, da v prostoru, ki ga ogrevamo, zapremo čim več radiatorjev, je napačen.
- Če imamo klimatsko napravo, preverimo, ali omogoča način ogrevanja. Naprava je namreč prav tako toplotna črpalka, ki je zelo učinkovita, kadar je temperaturna razlika med ogrevanim prostorom in okolico majhna, zato je zlasti v prehodnem (pomladnem, jesenskem) obdobju lahko zelo ugodna rešitev za (do)ogrevanje.
- Stanovanje prezračimo nekajkrat dnevno: hitro, v nekaj minutah in to »na prepih«. Če uporabljamo prezračevalno napravo, prostore prezračujemo z minimalno potrebno izmenjavo zraka.

2. Mobilnost (pričakovan prihranek 15%-20%)

- Podobno kot ogrevanje prostorov je tudi uporaba osebnega avtomobila povezana z eno najintenzivnejših rab energije v tipičnem slovenskem gospodinjstvu, zato je prvi ukrep - zmanjšati število nepotrebno prevoženih kilometrov. V to smer je usmerjena tudi danes vse bolj uveljavljena možnost dela od doma. Na tem mestu izpostavljamo tudi službene poti ali turistična potovanja z letalom, ki v tipičnem slovenskem gospodinjstvu (slika 1) niso upoštevana. Ta potovanja je prav tako potrebno zmanjšati na minimalno potrebno.
- Kadar je le mogoče in smiselno, namesto osebnega avtomobila uporabljamo javni prevoz ali druge načine prevoza (kolo, pešačenje). Pomenljiv je že podatek, da okoli 50 % poti v mestih opravimo z avtom na razdaljah manjših od 5 km.
- Na avtocesti znižamo hitrost vožnje na 110 km/h oziroma

tako, da je varno, skladno s predpisi, in da ne oviramo prometa. To za tisti čas vožnje lahko pomeni do cca 20 % manjšo porabo goriva.

- Če res ni nujno potrebno, klimo v avtomobilu ugasnemo. Toliko bolj pomembno je to storiti pri starejših avtomobilih, saj tam vključena naprava ves čas deluje pri nazivni moči ne glede na nastavitev temperature v potniški kabini. Ugasnjena naprava lahko prihrani do 0,5 L/100 km.
- Strešne nosilce odstranimo takoj, ko jih nehamo uporabljati za prevoz tovora (koles, strešnega kovčka, smuči...).

3. Ogrevanje vode (pričakovan prihranek 15%-20%)

Tretji tipično največji porabnik energije doma je priprava tople sanitarne vode. Da bi razumeli, kako zelo energetsko intenzivno je ogrevanje vode, naj povemo, da za pripravo 1 litra čaja, porabimo približno toliko električne energije, kot bi jo potrebovali, če bi avto omenjene družine dvignili na vrh 30 m visoke stolpnice. Kdo bi si mislil; 1 liter čaja. Tukaj so naslednja mala dejanja najpomembnejša:

- Redkeje se kopamo, namesto tega se prhamo z navadnim tušem. Oprhamo se hitro, brez namakanja. Skozi tuš ročko takrat dobesedno odteka 20 kW, kar je veliko več kot so nazivne toplotne izgube velike stanovanjske hiše. Minuta prhanja v povprečju pomeni porabo 10 litrov vode in 0,3 kWh akumulirane energije. Tuš ni ravno primeren kraj za iskanje navdihov...
- Za spiranje in splošno uporabo pazimo, da namesto tople vode uporabljamo hladno vodo.
- Odpravimo morebitno puščanje. Čeprav se dan danes opazi redkeje, pa je pol ure puščanja na strani tople vode, ki se s kapljico na sekundo zdi zanemarljivo majhno, primerljivo s porabo električne energije za enkratno polnjenje telefona.
- Na pipe namestimo perlatorje. To so tiste mrežice na izstopu iz pipe, kamor se vodni kamen rad nabira. Nič posebnega ne počno, razen tega, da vodi primešajo zrak v homogeno zmes, zaradi česar si lahko umijemo roke in učinkovito splakujemo posodo z občutno manjšim pretokom. Pa saj, to je njihov glavni namen - zmanjšati

porabo (tople) vode. Porabo pa zmanjšamo tudi, kadar pipo zapremo, če vode ne potrebujemo, npr. med ščetkanjem zob ali kuhanjem.

- Znižamo temperaturo akumulirane tople vode v zalogovniku. Z nižjo temperaturo je učinkovitost grelne naprave za pripravo tople sanitarne vode višja, hkrati pa se zmanjšajo tudi toplotne izgube zalogovnika in celotnega sistema.

Od vseh naštetih malih dejanj sta namestitve termostatskih ventilov in glav na radiatorje in namestitve perlatorjev na pipe finančno najdražja. Okvirni strošek prvega je cca 30 €/radiator, strošek drugega pa cca 1 €/pipo. Zanimivo je, da ta dva ukrepa ne zahtevata spremembe naših navad, vsi ostali ukrepi, ki ne stanejo nič, pa od nas terjajo vsaj malo muje. Pa saj tako je v življenju - brez muje se še čevelj ne obuje.

V projektu LIFE IP CARE4CLIMATE se med drugim ubadamo tudi s tem, kako najbolj učinkovito pristopiti k različnim ciljnim skupinam. Zavedati se moramo, da k ukrepom URE posameznika ženejo različni vzroki; med njimi so najpomembnejši finančni motivi, energetska revščina, zavest in odgovornost do podnebja in okolja. Nekaterih razpoložljivih argumenti še niso prepričali in čakajo na boljša pojasnila, še vedno pa je nerazumljivo velik del takih, ki se jih zniževanje emisij in rabe energije preprosto ne tičejo in ob tem navajajo različne argumente. Njim zgornje pisanje ni bilo namenjeno, vsem ostalim pa upamo v veliko korist in v sprostitve ob kakšni hudomušnici. In če zaključim s prijateljem iz otroštva; odločil se je za zamenjavo ogrevalnega sistema s toplotno črpalko, ki pokrije toplotne izgube neobnovljene hiše. Čez kakšno leto ali dve bo ta naprava bistveno prevelika, da bi lahko delovala optimalno in takrat bomo iskali najboljšo možno rešitev. A vse to prihranimo za naslednje pisanje, do takrat pa le pogumno »Z MALIMI DEJANJI DO VELIKIH PRIHRANKOV«.

LIFE IP CARE4CLIMATE, Inštitut Jožef Stefan

PREDSTAVITEV REZULTATOV PROJEKTA VISOKODEBELNI PAŠNI SADOVNJAK KOT NOVA KMETIJSKA PRAKSA

Projekt Visokodebelni pašni sadovnjak, v katerem sodeluje 6 partnerjev (Izobraževanje Tamara Urbančič s.p., Zavod Jabolko iz Semiča, kmetija Volk iz Suhorja, kmetija Pečar iz Prešnice, kmetija Slavec iz Knežaka in kmetija Jernejevi iz Slavinj), se zaključuje. Projekt je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republike Slovenije v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020. V dveletnem obdobju izvajanja projekta so nastali rezultati, uporabni tako za manjše kmetije kot kmetije z raznimi dopolnilnimi dejavnostmi in strokovnjake s področja kmetijstva in naravovarstva.

Splošni cilj projekta je oživljanje in ohranjanje visokodebelnih pašnih sadovnjakov na manjših kmetijah. Z razvojem intenzivnega sadjarstva se ekstenzivni

proizvodnji sadja, med katere sodijo tudi visokodebelni sadovnjaki, ni posvečalo dovolj pozornosti, ker niso bili ekonomsko zanimivi. Posledica je, da se teh sadovnjakov ni vzdrževalo in obnavljalo. Dodatno so k temu prispevale tudi podnebne spremembe, bolezni in ekstremne vremenske razmere.

Vse štiri vključene kmetije so pristopile k projektu z namenom oživitve oziroma vzpostavitve visokodebelnih pašnih sadovnjakov. Kmetije so različne, tako po dejavnostih in interesih, kot po klimatskih in pedoloških razmerah, ki pogojujejo gojenje sadja. Vse to se je tekom projekta preverilo, pripravilo načrt zasaditve ter zasaditve tudi izvedlo in v naslednjem letu spremljalo in izvajalo gojitvena dela.

Na kmetiji Volk iz Suhorja so se odločili za oživitev visokodebelnega sadovnjaka. Obstoječ sadovnjak je bil v preteklosti slabo vzdrževan, delno tudi zato, ker je na zelo strmem terenu, kjer je kmetovanje oteženo. Sadno drevje je bilo precej polomljeno, tudi posušeno, do pred nekaj leti pa tudi zelo zaraščeno. V preteklih letih so sadovnjak počistili, tudi s pomočjo ovc in koz in ga preuredili v pašnik, kar je v preteklosti že bil. Tekom projekta so na predelih, kjer so manjkala drevesa, zasadili ekološke sadike jablan (Carjevič, Krivopecelj, Goriška sevka, Kanadka) in hrušk (Junjska lepota, Viljamovka, Konferans). Sadili so jeseni, kar je priporočljivo, saj se sadika čez zimo ukorenini. Ker so ekološka kmetija, so vse sadike ekološke. Hkrati pa so pri izboru sadnih vrst upoštevali, da so manj zahtevne za oskrbo, kar pomeni, da so bolj odporne na podnebne spremembe, bolezni in škodljivce. Ker se pod drevjem

pasejo ovce, koze in konji, v bližini pa divjad, so sadike tudi ustrezno zaščitili. Posajene sadike so spomladi nekoliko prikrajšali do vitalnega listnega brsta ter odrezali vse stranske predčasne poganjke. Ker je bila letos suša, so poskrbeli tudi za zalivanje posajenih sadik. Spremljali so tudi pojav škodljivcev, ki pa je bil letos zanemarljiv.

Na obstoječih drevesih, pretežno jablanah, pa so naredili oživitveno rez. Na Kmetiji Slavec so na novo zasadil pašni sadovnjak na lokaciji med Šembijami in Knežakom, kjer v preteklosti sicer niso sadili sadnega drevja zaradi neugodne klime. Podnebne spremembe omogočajo toplejšo klimo, zato so se odločili poskusiti. Na kmetiji Pečar in kmetiji Jernejevi so se odločili za zasaditev pašnega sadovnjaka v kombinaciji s pašo perutnine.

Vse štiri kmetije so oživitve in zasaditve opravile po postopku, ki ga je vodil strokovnjak Janez Gačnik, Zavod Jabolko. Najprej so bili pod njegovim vodstvom izdelani načrti zasaditev, ki upoštevajo tako klimatske kot pedološke razmere, kmetije so opravile tudi analizo zemlje. Janez je svetoval glede izbora vrst in sort sadja glede na potrebe kmetije in glede ekološke oskrbe. Predlagal je zasaditev najodpornějšíh sort in določil optimalno lego. Tamara je svetovala glede zaščite pred divjimi in domačimi živalmi.

Novo posajene in zaščitene ekološke sadike visokodebelnih jablan in hrušk na pašniku kmetije Volk, Suhorje.

Tabela 1: Sorte jablan primerne za visokodebelni sadovnjak

AVTOHTONE SORTE JABLAN	ODPORNEJŠE TRADICIONALNE SORTE JABLAN	SORTE JABLAN, KI ZAHTEVAJO BOLJŠE SADJARSKE LEGE IN VEČ OSKRBE
Goriška sevka, Gorenjska in Dolenjska voščenska	Bobovec, Krivopecelj, Carjevič, Damasonski kosmač, Boskopski kosmač, Kanadska reneta, Baumanova reneta, Šampanjska reneta, Harbertova reneta, Zeleni štetinec, Pisani kardinal in Štajerski mošancelj.	Zlata parmena, Koksova oranžna reneta, Jonatan, Lepocvetka, Ontario, Londonski peping, Beli zimski kalvil, Ananasova reneta

Rezultati projekta so štirje vzpostavljeni pašni sadovnjaki, izdelani načrti za štiri kmetije, izdelan priročnik za vzpostavitev in vzdrževanje visokodebelnega pašnega sadovnjaka. V okviru projekta je nastal tudi avdio-video posnetek z rezultati in izkušnjami sodelujočih v projektu. Vabljeni k ogledu in uporabi dokumentov, ki so nastali v okviru projekta in so objavljeni na spletni strani vodilnega partnerja www.tamarakmetijski.si. Zanimiv je predvsem priročnik, ki ima številne praktične nasvete za vse, ki bi želeli na novo zasaditi ali pa oživiti visokodebelni sadovnjak.

DKH, Zdenka Žakelj

ŽE UPORABLJATE APLIKACIJO SMETAR?

Občanke in občane obveščamo o možnosti uporabe koledarja odvozov odpadkov preko aplikacije SMETAR, ki si jo lahko namestite na svoj pametni telefon. S pomočjo aplikacije Smetar lahko enostavno spremljate, kdaj bo na vašem naslovu izvedeno praznjenje črne posode (mešani komunalni odpadki), posode z rumenim pokrovom (mešana odpadna embalaža), posode z modrim pokrovom (papir in karton) in opcijsko rjave posode (biološko razgradljivi odpadki), če jo posedujete oziroma ne kompostirate v lastnem vrtu z uporabo hišnega kompostnika. Prav tako si lahko nastavite opomnik, da vas aplikacija predhodno

opozori, kdaj bo na vrsti praznjenje določene posode za ločeno zbiranje odpadkov.

POGOJI UPORABE

- Android 5.0 in več.
- Namestitev preko trgovine Google Play.
- Aplikacije ni možno namestiti na telefone znamke Huawei, ki ne podpirajo trgovine Google Play in na telefone iPhone.

Več o uporabi aplikacije si lahko preberete na spletni strani www.smetar.si.

Foto: Branko Česnik

NAŠA VODA NI SAMOUMEVNA

Vsak dan nam priteče iz pipe, nimamo skrbi glede njene kakovosti, uporabljamo jo za številna vsakodnevna opravila, ne pomislimo na to, koliko je porabimo... Voda je naša nepogrešljiva vsakodnevna dobrina, jemljemo jo kot samoumevno, premalokrat pa se zavedamo, da gre za dobrino, brez katere naše življenje ne bi bilo mogoče. Občani občin Postojna in Pivka, kjer za oskrbo s pitno vodo skrbi podjetje Kovod Postojna, imamo to srečo, da je naš vodni vir izdaten in zatorej nismo priča kakršnemukoli pomanjkanju vode, vendarle pa to ne pomeni, da je skrb za vodooskrbo odveč. Tudi naš vodni vir je namreč omejen, glede na kraško lego tudi dovzeten za številne vplive, ki ga lahko onesnažijo.

V preteklosti smo že bili priča zaskrbljenosti in primerom, ko smo bili zaradi onesnaženja (gnojenje, požar) in mikrobiološke neskladnosti (dotrajan sistem, sušno obdobje) primorani vodo vsakodnevno prekuhavati. Sušne razmere, ki smo jim bili priča to poletje, so nas znova opozorile, da je voda naša odgovornost, da je z njo potrebno skrbno in varčno ravnati.

Medtem ko je slovenska obala nekaj tednov pozivala občane k strožjim omejitvam uporabe vode in si zaloge

pitne vode zagotavljala s pomočjo dodatnega črpanja ter prevozov vode iz našega vodnega vira Unice, resda nismo občutili pomanjkanja, vsekakor pa smo lahko iz te izkušnje, ki se je dogajala v naši neposredni bližini, lahko znova občutili pomembnost naše pitne vode.

H kakovosti pitne vode si prizadevamo tako Občina kot podjetje Kovod Postojna, ki že več let za potrebe izboljšanja infrastrukture ter s tem stabilnosti oskrbe s pitno vodo izvajata nadgradnjo vodovodnega omrežja z novo infrastrukturo in tehnologijo. Prizadevanja so usmerjena tudi v iskanje dodatnega vodnega vira, ki bi zagotavljal dodatno vodo v primeru kakršnihkoli nepredvidljivih situacij. Ob tem velja poudariti, da ne glede na trud, finančna vlaganja in sodobnost infrastrukture, ima velik vpliv na ohranjanje naše pitne vode človek – torej mi! Cenimo dostopnost do kakovostne pitne vode, ki jo imamo, zato ravnajmo z vodo varčno, bodimo odgovorni glede možnih onesnaženj v okolju, predvsem pa zavedajmo se, da le-ta ni samoumevna in naj bo to eno izmed naših poslanstev, ki ga izpolnjujemo vsak dan ter ta odnos do vode privzgjajamo tudi našim najmlajšim.

DKH

**BODITE TAKOJ IN BREZPLAČNO
OBVEŠČENI O VSEH** MOREBITNIH MOTNJAH
NA SISTEMU

Vse občane, ki ste dnevni uporabniki pitne vode, vabimo, da izkoristite našo hitro in brezplačno storitev obveščanja preko sms in elektronskih obvestil.

Prekinitev dobave pitne vode v vašem naselju vas tako ne bo več presenetila, obveščeni boste o vseh vzdrževalnih delih in morebitnih ukrepih prekuhavanja vode.

www.kovodpostojna.si

Obiščite našo spletno stran in se prijavite v naš sistem obveščanja.

KOVOD POSTOJNA ŽE TRETJE LETO ZAPORED ZA SVOJE POSLOVANJE PREJEL NAJVIŠJO BONITETO ODLIČNOSTI

Podjetje Kovod Postojna d.o.o. je tudi v letošnjem letu prejelo platinasto boniteto odličnosti. Med najvišje nagrajena podjetja se uvršča s svojim uspešnim poslovanjem, ki ga izkazuje že več let. Poslovno oceno oziroma boniteto na vseslovenski ravni poslovnim subjektom dodeljuje analitična hiša Dun & Bradstreet d.o.o..

»Kakovost in odgovornost vseh zaposlenih, ki jo dnevno izkazujemo s svojim delom in prizadevanji, je tudi v letošnjem letu prispevala k uspešnemu poslovanju našega podjetja.

Kljub razmeram, ki v zadnjem obdobju precej vplivajo tudi na gospodarstvo, se uspešno prilagajamo vsakoletnim izzivom. Naše vodilo je naše poslanstvo, vezano na naše uporabnike, ki izpostavlja skrb za našo pitno vodo ter nepogrešljivo infrastrukturo našega vsakdana. Nedvomno je za to zaslužen usposobljen in predan kader, torej zaposleni, ki skrbijo za visoko raven storitev, za razvoj, napredek, sodelovanje z uporabniki, lokalnimi deležniki in ostalimi partnerji.

Pridobljena nagrada je potrditev naših skupnih prizadevanj, a hkrati tudi obveza in motiv za nadaljnje izboljšave in kakovostno delo.« **David Penko, direktor**

Platinasta bonitetna odličnost predstavlja nadpovprečno bonitetno vrednost med podjetij. Temelji na računovodskih izkazih in drugih dinamičnih kazalnikih podjetja, ki napovedujejo nadpovprečno varno in uspešno poslovanje podjetja v naslednjih dvanajstih mesecih.

Podjetja s platinasto bonitetno odličnostjo poslujejo izjemno ter izpolnjujejo stroge kriterije za doseganje nizke verjetnosti za nastanek negativnih dogodkov v prihodnjih dvanajstih mesecih. Bonitetna odličnosti poslovnemu okolju sporoča tudi uspešnost

finančnih rezultatov, trajnost in stabilnost, saj izkazuje kontinuirano brezhibno poslovanje, ter vzornost in zanesljivost zaradi dobre plačilne discipline. Certifikat je evropsko priznan in razpoznaven.

OBČINA PIVKA

AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV
SOBOTA, 1. OKTOBER 2022

Več o nevarnih odpadkih in pravilnem shranjevanju ter oddaji si preberite na:
<https://www.publikus.si/gospodinjstvo/locevanje/nevarni-odpadki>

PUBLIKUS d.o.o.; Operativni center Postojna; Jeršice 3, 6230 Postojna
T: 05 720 49 62; E: oc.postojna@publikus.si

Ura	Lokacija
8.00 - 8.45	DOLNJA KOŠANA – pri osnovni šoli
9.15 - 10.00	ŠMIHEL – pri cerkvi
10.30 - 11.30	PIVKA – pri ekološkem otoku na tržnici
12.00 - 12.45	ZAGORJE – pri spomeniku
13.00 - 13.45	PARJE – pri cerkvi

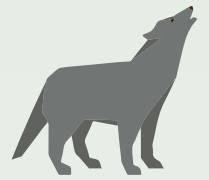
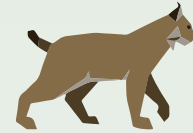
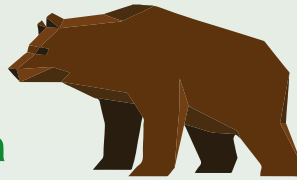
V OKVIRU AKCIJE LAHKO ODDATE NASLEDNJE NEVARNE ODPADKE:

Barve in lake	Lepila in črnila	Baterije	Akumulatorje
Motorna olja	Jedilna olja	Fluorescentne cevi	Čistila

Kozmetiko	Spreje	Zdravila	Kislina in alkalije
Pesticide	Topila	Fotokemikalije	Onesnaženo embalažo

DINA Pivka

www.dinapivka.si

DINA | CENTER O VELIKIH ZVEREH DINA PIVKA

Krpanov dom Pivka | 030 644 799 | info@dinapivka.si

Prebivalcem Občine Pivka omogočamo brezplačen ogled. Otroci, mlajši od 12 let, lahko v center vstopajo ob spremstvu odrasle osebe.

URNIK:

PONEDELJEK: ZAPRTO

TOREK - NEDELJA: 10.00 - 18.00

DINA PRAZNOVALA SVOJ PRVI ROJSTNI DAN

V torek, 2. avgusta, smo praznovali Dinin prvi rojstni dan. Spomnili smo se lanske velike mednarodne konference, na kateri so vsi partnerji projekta Carnivora Dinarica, slovenski in hrvaški, predstavili dosežke v projektu in kjer smo prisluhnili tudi tujim strokovnjakom, ki so spregovorili o njihovih izkušnjah pri ohranjanju in izboljševanju stanja zavarovanih vrst, volka, risa in medveda, in o izkušnjah sobivanja. Konferenci pa je sledila češnja na (projektne) torti, otvoritev Centra o velikih zvereh DINA Pivka.

V torto za njen prvi rojstni dan je zarezal župan Občine Pivka, Robert Smrdelj, o delu Dine v njenem prvem letu pa sta spregovorili še direktorica Zavoda za turizem Pivka, ki center upravlja, Jana Gržinič, ter Dragica Jaksetič, ki je koordinirala ureditev centra in ki skrbi za poslanstvo centra, h kateremu smo se zavezali kot lokalna skupnost v okviru projekta.

S torto so se posladkali udeleženci delavnice, ki je potekala v Krpanovem domu, pa tudi gostje. Povabili smo tudi nekaj obiskovalcev, tujcev, ki so bili tisti čas na ogledu centra.

Zavod za turizem Pivka

POČITNIŠKO DOGAJANJE PRED KRPANOVIM DOMOM ODLIČNO SPREJETO

Zavod za turizem Pivka je otrokom popestril letošnje počitnice s serijo delavnic, športnih in kulturnih dejavnosti in predstavitev društev. Celoten program je podprla tudi ustanoviteljica zavoda Občina Pivka. Odziv otrok in včasih tudi odraslih je bil zelo dober in skupaj smo preživeli kar 25 zabavnih in poučnih dopoldanskih druženj. Na zavodu smo se za aktivnosti odločili, ker smo želeli popestriti obdobje počitnic, hkrati pa dati priložnost lokalnim društvom in posameznikom, da se predstavijo. Poskrbeli smo za medgeneracijske vsebine in poskušali privabiti čim več občanov, ki imajo dopoldne čas. Na prvih srečanjih je bilo otrok manj, počasi pa se jih je pridružilo vedno več in na zadnji, poslovilni delavnici smo jih naštel skoraj štirideset. Namen aktivnosti je bilo seveda najprej izobraževanje.

Osnovne teme so bile velike zveri, sobivanje z njimi in varovanje narave. Otroci so se sprehodili z lovcom in iskali sledi, ogledali so si čistilno napravo Živo, spoznavali življenje čebel s čebelarjem Frankom Dolganom in dvoživke s sodelavci na projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA. Predstavili so se jim gasilci PGD Košana, vojaki Vojašnice Staneta Požarja iz Pivke in policisti Policijske postaje Postojna. Likovno so ustvarjali s Hišo kulture, s predstavo v tehniki kamišibaj je nastopila predsednica Kulturnega društva Lipa Irena Margon, pravljico je otrokom interpretirala Suzana Česnik iz Kulturno prosvetnega društva Miroslav Vilhar Zagorje.

Za ohladitev nam je podjetje Kovod posodilo vodna igrala; telovadili smo z Atletskim klubom Pivka, Košarkarskim klubom Pivka, s kegljači smo organizirali turnir v kegljanju. Na delavnici s PVZ so udeleženci izdelovali periskope, letalca in helikopterje. Predstavnice Točke moči so dvakrat pripravile medgeneracijsko ustvarjalno druženje. Posvetili smo se tudi kuharskim spretnostim. Po rodu Kubanka Joyra Serrano Gutierrez je za vse, ki so z njo oblikovali v glini in zaplesali salso, pripravila tipične kubanske ocvrtke s tuno. Otroci so skupaj s kuharjem Brankom Česnikom

Več utrinkov počitniškega dogajanja prikazujejo fotografije na ovitku tokratnega glasila.

pripravili odlično rižoto, Anita Boštjančič iz Turističnega društva Pivka pa je komaj napekla dovolj palačink za vse, ki so nas lepe vonjave pripeljale v bližino. S torto so obeležili prvi rojstni dan centra Dina in izdelali številne voščilnice. Na zavodu smo imeli pripravljene filmske predstave za deževne dni. Zaradi zelo vročega in suhega poletja jih nismo izkoristili, predstavili jih bomo v jeseni. Zaključili smo v stilu: lokalni poklicni lovec Tone Marinčič nas je popeljal skozi Dino.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se odzvali in prispevali svoj del k dogodkom »Poletja dobre volje«. Pohvala gre tudi strokovni sodelavki Zavoda za turizem Heleni Šneberger Mandelj, ki je koordinirala dogodke in poskrbela za vsebinske in zabavne animacije.

Zavod bo poleg spodbujanja turizma tudi v bodoče skrbel za aktivnosti za otroke in odrasle. Po zaključenih poletnih aktivnostih bomo analizirali obisk, posamezne teme in odzive. Na podlagi ugotovitev bomo oblikovali prihodnje programe.

NAŠ TONE O NAŠIH VÉLIKIH TREH

Zadnji počitniški dan je otroke in starše v Dini obiskal Tone Marinčič, poklicni lovec iz Lovišča s posebnim namenom Jelen v snežniških gozdovih. Tone je dober poznavalec živali in lovstva, k nam pa je prišel povedat še katero izmed osebnih izkušenj z medvedom, volkom in risom. Tone je spraševal otroke, otroci pa njega in tako je zgodba rasla. Nato smo v naš čudežni gozd prinesli še kožuhe in ovratnice. Medved, volk, ris in gozd so neizčrpna tema in vselej smo tudi mi, ki izvajamo programe v Dini, očarani, s kakšnim zanimanjem svet živali razkrivajo mladi in oni drugi. To je bila zadnja izmed letošnjih 25 počitniških delavnic, ki jih je organiziral Zavod za turizem Pivka, tudi upravljavec Centra DINA. Izvedel jo je v sodelovanju s Študijskim krožkom Naravna in kulturna dediščina Zgornje Pivke in našega Zagorja. Vsem našim stalnim in občasnim mladim obiskovalcem želimo prijeten skok v novo šolsko leto in kličemo: Na svidenje v DINI!

UČITELJI NA OBISKU

V Centru DINA smo konec avgusta gostili učitelje osnovnih šol. Predstavili smo jim razstavišče in pedagoške programe dejavnosti centra. Predstavili smo jim tudi način izvedbe in interpretacije. Ta je prilagojena različnim starostnim skupinam in kombinacijam izbranih dejavnosti v centru (ogled razstavišča, vrsta delavnice, ogled filmov). Z nami sta bila tudi ekološki čebelar, domačina Franko Dolgan in Tjaša Žgur iz Be around me. Čebelar je predstavil letošnjo programsko novost centra, čebelarsko delavnico, Tjaša Žgur v lovski opremi pa je med sprehodom predstavila delavnico z lovcom po sledih divjadi.

Učitelji so bili navdušeni nad ambientom in zasnovano centra o velikih zvereh ter bogatim naborom pedagoških dejavnosti, ki jih ponujata sam center in Pivka. Z veseljem so sodelovali na izbranih aktivnostih delavnice o velikih zvereh, poskušali ekološki med, s predstavnico lovske organizacije pa so ugotavljali najdene živalske sledi.

Obisk Pivke so nadaljevali v Parku vojaške zgodovine, kjer so jim pripravili predstavitev tamkajšnjih pedagoških programov in možnosti izvedbe različnih tematskih dni. Ogledali so si tudi notranjost podmornice in se sprehodili skozi razstavo o osamosvojitvi Slovenije.

Tudi tekom leta smo za skupine učiteljev pripravljene organizirati vodene ogledne Centra DINA in predstaviti pedagoške programe. Vabljeni učitelji šol različnih stopenj, da nas v okviru strokovnih ekskurzij ali kolektivnih izletov obiščete in nas spoznate. Pokličite na 030 644 799 ali pišite na info@dinapivka.si.

Raziskovanje velikih mačk

V četrtek, 6. oktobra 2022, ob 18. uri vas vabimo na potopisno – raziskovalno srečanje z dr. Mihom Krofom, enim največjih poznavalcev velikih zveri pri nas pa tudi v svetu, z naslovom

Raziskovanje velikih mačk: od risov v Sloveniji in levov v Afriki do snežnih leopardov v azijskih višavjih

Prostoživeče mačke, kot so ris, leopard in lev, že od nekdaj burijo človeško domišljijo, obenem pa opravljajo pomembno ekološko vlogo v naravi. Kljub temu pa mnoge vrste ostajajo slabo raziskane, saj gre za živali, ki jih v naravi zelo redko srečamo. Kako torej raziskujemo njihova življenja v divjini? Tekom predavanja se bomo s slovenskim raziskovalcem odpravili v afriške savane, kjer si prostor delijo lev, leopard in gepard, se povzpeli v azijska višavja, kjer v nedostopnih gorskih prostranstvih sobivata snežni leopard in manul, spustili na tropske otoke, kjer tiger kraljuje med petimi različnimi vrstami mačk ter se vrnili slovenske gozdove, kjer skupaj živita evrazijski ris in divja mačka. Spoznali bomo, kako raziskovalci proučujejo te skrivnostne plenilce v raznolikih ekosistemih po svetu, kot prvi pa boste lahko slišali tudi o najnovejših odkritjih raziskovalnega projekta InterMuc, ki želi odgovoriti na vrsto odprtih vprašanj, povezanih s sobivanjem različnih vrst mačk, njihovem medsebojnemu komuniciranju ter njihovem ohranjanju pod vedno večjimi pritiski človeštva.

Dr. Miha Krofel je zaposlen kot znanstveni sodelavec na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Deluje tudi kot gostujoči raziskovalec na nemškem inštitutu IZW, gostujoči predavatelj na Univerzi na Primorskem in Univerzi v Portu ter strokovnjak za velike zveri pri IUCN (Cat Specialist Group, Canid Specialist Group in Large Carnivore Initiative for Europe). Pri svojem delu se posveča predvsem terenskim raziskavam na zvereh v Evropi, Aziji in Afriki.

Po predavanju bomo predstavili pobudo avstrijske kolesarske organizacije GRAVGRAV, da pešpot Risova pot, razvita v projektu LIFE Lynx, postane tudi kolesarska pot, ki bi povezovala Center DINA v Pivki s sedežem Narodnega parka Risnjak v kraju Crni Lug. Z dr. Krofom se bomo pogovorili tudi o rekreativni dejavnosti po meri trajnostnega sobivanja z velikimi zvermi. Avstrijski kolesarji bodo izkupiček od prodaje posebne kolesarske majice namenili promociji omenjene kolesarske poti.

KAJ V POSTOPKIH ZA ZMANJŠEVANJE ŠKOD PO VOLKU NE DELUJE?

Na območju občine Pivka so volkovi rejcem letos povzročili precej škode. Ker so bili po oceni Zavoda za gozdove Slovenije že marca izpolnjeni pogoji za izredni odstrel volkov, kar je ukrep, s katerim naj bi se preprečevalo ponavljanje škodnih dogodkov, je bila za to oddana tudi vloga za ta ukrep. A kot nam je znano, najmanj do konca avgusta odločba ni bila izdana.

Že konec junija, zaradi napadov volkov, ki so se še kar vrstili, sta se župan Robert Smrdelj in vodja Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera Tadej Kogovšek srečala s prizadetimi rejci. Ne rejci ne Občina Pivka tudi po pismu, ki smo ga 10. julija naslovili na Ministrstvo za okolje in prostor, nismo dobili nobenih pojasnil o izvedbi ukrepa.

Zato smo v začetku avgusta sami sklicali in 6. septembra izvedli sestanek z odgovornimi z Ministrstva za okolje in prostor, Zavoda za gozdove Slovenije, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica, izpostave Postojna in predstavnikoma rejcev z našega območja. Le z ministrstva za kmetijstvo se na naše vabilo niso odzvali.

Namen sestanka je bil, da bi na našem, pivškem primeru in skupaj poiskali pot do učinkovitejšega, bistveno krajšega postopka za interventni odstrel in si skupaj odgovorili na vprašanje, kaj v sistemu preventive pred napadi velikih zveri ne deluje.

Predstavniki MOP in ZGS so nam zagotovili, da je čimprejšnja ureditev tega področja tudi v njihovem interesu, zato so napovedali aktivno delovanje v tej smeri. Pritrdili so nam, da je postopek za izredni odstrel nesmiselno dolg, ter da je treba preventivne ukrepe pred napadi volkov prilagoditi tako, da bodo zanje čim bolj motivirani rejci, obenem pa bo zagotovljeno tudi ohranjanje populacije volkov.

Sklepi sestanka so bili sledeči:

1. Poiskati rešitve za skrajšanje postopka interventnega odvzema volka iz narave v okviru veljavne zakonodaje (ustna odločba) ter izoblikovati rešitev za skrajšanje postopka s spremembo zakonodaje (Zakon o ohranjanju narave, ZON).

2. Nadgraditi Smernico za dokazovanje pogojev (resna škoda) za odvzem volka iz narave z odstrelom.

3. Izoblikovati spremembo ZON, da bo možna realizacija ukrepa varovanja čred s pastirskimi psi (rejcem omogočiti sredstva za nakup psov kot učinkovitega preventivnega ukrepa) ter MOP, naj sofinancira nakup elektromrež brez pogojevanja s (prvim) škodnim dogodkom – t. j. omogočiti dostopnost sofinanciranja vsem zainteresiranim rejcem pašnih živali.

4. Preveriti ukrepe v okviru Skupne kmetijske politike:

- Preveriti ustreznost razpisa (administrativna zapletenost, neutemeljeno izključevanje operacij) za Naložbe za izboljšanje splošne učinkovitosti in trajnosti kmetijskih gospodarstev, namenjene zaščiti živali na paši pred velikimi zvermi (podukrep 4.1) in kmetom zagotoviti podporo strokovnih služb pri oddaji vlog,
- Pregledati prenos učinkovitih sistemov varovanja, razvitih v projektih, v ukrepe SKP, pri čemer naj sodeluje stroka (ZGS).

5. Pri ukrepih, vezanih na velike zveri, poudariti pomen kmetijske rabe prostora tudi z vidika požarne ogroženosti, predvsem naselij.

6. Postopno dvigovanje minimalnih standardov varovanja v pravilniku za izplačilo odškodnin po napadu velikih zveri, ki naj bodo uravnoteženi s spodbudami za učinkovito varovanje.

7. Spodbuditi komasacije pašnih površin kot ukrepa za učinkovitejše izvajanje preventivnih ukrepov.

8. Poiskati rešitve za nujno vzpostavitev delovanja intervencijske skupine za izredni odstrel v naravi oziroma odstrel v izrednih dogodkih.

9. Oblikovanje operativne delovne skupine v sestavi predstavnikov MOP, MKGP, ZGS in lokalnih skupnosti.

Dragica Jaksetič

Pivška
presihajoča
jezera
KRAJINSKI PARK

Foto: Tina Kirn

Ekomuzej Pivških
presihajočih jezer
začasno zapira svoja
vrata zaradi prenove.
Odprtje prenovljenega
Ekomuzeja je predvideno
v jeseni 2023.

www.pivskajezera.si | 030 644 799 | pivskajezera@pivka.si

ZAPRTJE EKOMUZEJA? SAMO ZAČASNO!

Konec avgusta sta ekipa projekta PIVKA.KRAS.PRESIHA in podjetje Karso izpraznila prostore Ekomuzeja in ga pripravila na obnovo.

Ekomuzej Pivških presihajočih jezer je slavnostno odprl vrata 27. septembra 2013. V takratnem Pivškem listu so zapisali, da bo muzej »obiskovalcem pričaral igro narave v besedi in sliki, tudi v času, ko jezera izginejo in ozelenijo in prikazal lastnosti krasa, opisal vpliv vode na našo apnenčasto podlago ter življenje človeka s to pokrajino«. Še danes bi težko bolje opisali vlogo Ekomuzeja. Vse napisano in še več je Ekomuzej nudil svojim obiskovalcem v letih od odprtja. Avtorji razstave so pri idejni zasnovi in izvedbi razstave v veliki meri sodelovali z lokalnim prebivalstvom. Prav njihove zgodbe

in spomini iz otroštva so vplivale na postavev in dejstvo, da smo Pivčani Ekomuzej od odprtja začutili in sprejeli za svojega. Zunanji strokovnjaki so odlično opravili svoje delo, občinska ekipa, ki je takrat sodelovala pri projektu, pa je delovala s srcem. Rezultat so atraktivne vsebine na vsakem koraku muzeja. Župan Robert Smrdelj je ob otvoritvi poudaril pomen odnosa med človekom in naravo za prihodnost. Ta ostaja pomemben in aktualen še danes. Dolgoletno pestro dogajanje v Ekomuzeju je vplivalo na naše ravnanje in zavedanje lepote okolja, ki nas obkroža. Različni strokovnjaki, razstavljalci in otroški animatorji so dali svoj prispevek k izobraževanju obiskovalcev od blizu in daleč. Veliko med njimi se je po ogledu zbirke odpravilo na potep do Petelinjskega jezera ali dlje.

Ampak brez žalosti! Znotraj projekta PIVKA.KRAS.PRESIHA je poleg drugih aktivnosti načrtovana obnova Ekomuzeja. Pomembna naloga je montaža dvigala, ki bo omogočila dostop v zgornje nadstropje tudi gibalno omejenim osebam. Povečane razstavne površine, razgledna ploščad in nove interpretacije so spremembe, ki se jih lahko veselimo že zdaj. Obnovljeno razstavišče bo predvidoma ponovno odprto konec septembra 2023, desetletje po prvem odprtju. Ni dvoma, tudi obnovljen Ekomuzej bo obiskovalcem pričaral vse obljubljeni v začetku. Glede na letošnje suho vreme bo, očitno, muzejski ogled jezer in njihove vloge v prihodnje še pomembnejši.

Jana Gržinič,
direktorica Zavod za turizem Pivka

8. avgust 2020
Hvale g. letijo za originalno, novo in
diverzno nalogo. Super ogled
letijo fakne, afe

Miao! Fenomenalen muzej in odlična predstavitev
arne

Izjemno, poučno, pravi pristop brez muzejske
zabuhlosti! Bravo!

Wonderful information centre
Nice for parents & kids Thanks
Jan van Scherpenzeel
Holland

SPOZNAJMO NAŠA JEZERA

Ali ste vedeli, kako se polni Petelinjsko jezero kot najdlje trajajoče izmed Pivških jezer?

O dotokih kraške vode Petelinjskega jezera smo pisali v prejšnji številki Pivškega jezera. Sedaj nadaljujemo s tem, kako se jezero polni. Lahko se najprej pojavi jezerce v kotanji pod estavelami ali pa se pojavi jezerce v severnem delu osrednje kotanje in odteka (potok) v jezerce na kolovozu v nižjemu delu dna te kotanje. Lahko pa naletimo na vsa tri jezerca, eno v kotanji pod estavelami in dve v osrednji kotanji. Opaženo je tudi že bilo, kako iz jezerca v osrednji kotanji teče potok v jezerce v kotanji pod estavelami. Omenjena jezerca se nato spojijo v jezero v nižjem delu dna jezerske kotanje pod estavelama 5 in 6, iz katerih teče potok v jezero. Ločeno pa se pojavita jezerce v vrtači v Jeglenku in luža v majhni plitvi kotanji pod izvorno kotanjo zahodno od jezera.

Ob redni večji ojezeritvi jezero postopno poplavi šest estavel s potoki, ki ležijo v nizu nad plitvo kotanjo. Ko sta najnižji estaveli 5 in 6 poplavljeni, začne teči potok iz višjih estavel 3 in 4. Najkasneje postane aktivna estavela 1, ki je najvišja. V teh fazah polnjenja postanejo aktivne tudi druge estavele, izviri in potoki. Omenjena luža v majhni kotanji zahodno od jezera naraste v jezerce in se poveže z njim. Tudi jezero v Jeglenku se poveča in prestopi rob tamkajšnje vrtače. Vanj se izliva potok, ki izvira v izvorni kotanji v vzpetem svetu med Jeglenkom in Godnovim vrtom. V Godnovem vrtu se sprva pojavita luži, ki se spojita v jezerce, to pa naraste v jezero. Omenjeni stranski jezera v Jeglenku in Godnovem vrtu se nato povežeta z glavnim jezerom preko struge potoka iz Jeglenka. Višji svet pri Jeglenku ima najprej obliko polotoka, nato pa postane otok (najprej večji otok, ki ga od kopnega loči le ozek preliv, nato pa le majhen otok). Tedaj je deloma nad gladino jezera le vzpeti svet med Jeglenkom in Godnovim vrtom. Zalite so tudi vse estavele, izviri in potoki.

Ob veliki ojezeritvi je ojezerjeno celotno dno jezerske kotanje z Jeglenkom in Godnovim vrtom. Ob zelo veliki ojezeritvi nastane veliko jezero, ki sega v borovce na pobočjih jezerske kotanje. Dostop

na jezero po kolovozu je tako poplavljen. Ob izjemno veliki ojezeritvi jezero sega še višje v spodnji del pobočij. Nazadnje sta se tako veliki ojezeritvi pojavili leta 2014; ob višku prve marca 2014 (po žledu) je jezero doseglo prvi neizrazit ovinek kolovozne poti nad dostopom do jezera, ob višku druge decembra 2014 pa je segalo le nekoliko višje nad dostopom do jezera.

Jezero v nižjem delu dna jezerske kotanje.

Otok pri Jeglenku na Petelinjskem jezeru, desno se skriva jezero v Godnovem vrtu.

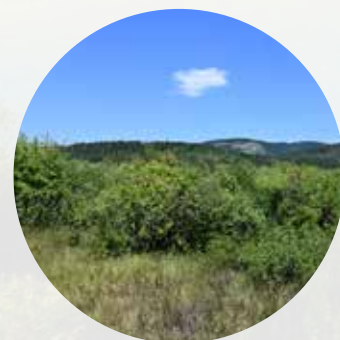
Petelinjsko jezero ob izjemno veliki ojezeritvi marca 2014.

Tina Kirn

S KRČENJEM ZARASTI ŠIRIMO TRAVNIŠKE POVRŠINE

V zadnjih desetletjih se je z odsotnostjo aktivne rabe travnikov in pašnikov povečal obseg zaraščajočih in gozdnih površin na območju Občine Pivka. Zaradi zmanjševanja površin travnikov, ki jih varujemo v sklopu Nature 2000, je bilo zaraščanje prepoznano tudi kot naravovarstveni problem. V projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA bomo v prihodnjih tednih (predviden zaključek del do 1. marca 2023) izvajali krčitev zarasti na območju presihajočih jezer in suhih travnišč. Z odstranjevanjem zarasti bomo širili površine in ohranili habitatni tip suhi kraški travnik in mokrotni travniki na območju presihajočih jezer. S širjenjem travniških površin bomo prispevali k številčnosti različnih vrst metuljev (travniški postavnež, strašnič in mravljiščar) in ptic (hrbski škrjanec, kosec). Odstranjevanje zarasti bomo izvajali s pomočjo zunanjih izvajalcev, podjetja Karso, Zaposlitveni center d.o.o. s podizvajalci in podjetja Gozdarstvo Mazi s.p.. Posamezni kmetovalci, vključeni v projektne aktivnosti, pa so se odločili, da bodo svoje površine očistili sami. Krčenje zarasti je zaradi velikega naravovarstvenega pomena območja zahteven ukrep. Krčenje bomo izvajali v sodelovanju s projektnimi partnerji Zavodom RS za varstvo narave in Kmetijsko gozdarskim zavodom nova Gorica, pri tem pa bomo upoštevali vse

strokovne usmeritve, ki so jih podale strokovne inštitucije. Pri izvajanju krčenja zarasti se bomo trudili v čim večji meri zmanjšati vpliv na naravo. Zato bomo krčitev izvajali s kombinacijo ročnega in strojnega odstranjevanja in omejenega izvajanja mulčenja. Prav tako se bo biomasa v največji možni meri odstranila z območja. Posebno previdnost pri izvajanju del bomo namenili preventivnim ukrepom za preprečevanje vnosa invazivnih tujerodnih vrst rastlin. Med preventivnimi ukrepi izpostavljam očiščenje strojne mehanizacije pred pričetkom del ter izobraževanje in ozaveščanje izvajalcev del o sami problematiki invazivnih vrst. V sklopu ukrepa se bo sicer puščalo posamezne grme, drevesa in mejice, saj so le te pomemben gnezditveni habitat ptic ter varno skrivališče za druge živalske vrste. Kdor dela greši, vendar upamo, da bodo dela potekala po načrtu ter da bomo z ukrepom zaustavili zaraščanje in s tem ohranili naše prečudovite travnike. Za strpnost in razumevanje ob izvajanju del (povečan promet,

prehod mehanizacije in podobno) prosimo tudi preostale lastnike zemljišč na območju presihajočih jezer oziroma na območju izvajanja krčitev na suhih traviških ter obiskovalce območja Krajinskega parka. Za morebitna vprašanja ali

informacije o naknadni vključitvi v projektne aktivnosti se lahko obrnete na zaposlene na Občini Pivka na elektronski naslov tadej.kogovsek@pivka.si oz. tel. št. 040 868 233.

Nina Doles in Tadej Kogovšek

OBNOVILI SMO KALA V DRSKOVČAH IN KALA V USKIH V ZAGORJU

V okviru projekta PIVKA.KRAS.PRESIHA, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, smo v akciji, namenjeni izboljšanju stanja ohranjenosti vrste veliki pupek (*Triturus carnifex*) sušno poletno obdobje izkoristili za obnovitev kalov v Zagorju in v Drskovčah. Nekdaj je gosta mreža kalov (imenovanih tudi lokve, luže) služila napajanju živine in pranju perila, danes pa na kale gledamo predvsem z vidika njihovega pomena za ohranjanje dvoživk, še posebej v kraški krajini, kjer so kali večinoma edina vodna površina. Dvoživke ohranjamo, ker so del kroženja snovi v ekološkem zemeljskem ciklu: prehranjujejo se z žuželkami (tako uravnavajo njihovo populacijo), same pa so hrana drugim živalim. Spomladi 2021 so predstavniki Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije z Univerze na Primorskem pregledali kale na območju Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera. Strokovnjaki za dvoživke so popisali 14 kalov in v njih odkrili sedem vrst dvoživk. Po pridobitvi vseh dovoljenj smo se čiščenja lotili konec julija letos z lastnim ročnim delom in strojno (podjetje Marjan Žužek s. p.). Obnovili smo večji in manjši kal v Uskih pri Zagorju (pod vznožjem grebena Šilentabor) ter večji in manjši kal v Drskovčah (na zahodnem robu vasi). Zakaj ravno te kale? Ker so njihovo obnovo predlagali vaščani sami ali pa so bili med ohranjenimi kali najbolj zaraščeni in tako potrebni obnove. Dela smo izvajali postopoma, da so imele živali, prisotne v blatu, čas za umik. Ob pomoči projektnih sodelavk s Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica smo ročno odstranili rogoz. Sledila je strojna odstranitev mulja in ureditev plitvin. V mulju se zadržujejo različne žuželke, zato mora mulj, blato nekaj časa odležati

ob kalu, da iz izkopanega materiala izlezejo živali. Okrog kalov je izvajalec odstranil gosto grmovno zarast in odmrlo drevje, nato pa še strojno odstranil blato. V prihodnjih mesecih bomo uredili še okolico kalov – postavili ograje, klopi ter info table. Voda se je v kale vrnila v nekaj dneh po čiščenju, z njo pa tudi življenje.

V Zagorskih kalih smo opazili urhe, rosnice, paglavce. Pri vzdrževanju območja kalov bomo v prihodnje sodelovali tako park in Občina Pivka kot Vaška skupnost Zagorje in Drskovče. Občina Pivka in krajinski park bosta spremljala stanje v kalih, npr. zaraščanje z rogozom. Občasno bomo odstranjevali tudi vodno lečo, zelenilo, ki je prekrilo nekatere kale. Kale je ustvaril človek, zato so tudi naša kulturna dediščina in obenem lep element v prostoru. Verjamemo, da jih bomo s skupnimi močmi ohranili. Pa tudi skrbeli, da ne bi postali dom našim akvarijskim ljubljencem, potem ko se jih naveličamo. Zlate ribice so tujerodne invazivne vrste in škodujejo življenju v kalih. Izpodrivajo avtohtone živali in slabšajo življenjske pogoje za naše urhe, pupke ter vnašajo bolezni. **Prebivalce vasi na Pivškem vabimo, da z nami delite vaše spomine, zgodbe in fotografije, na katerih se pojavljajo kali. Lahko nas pokličete na 040 868 233 ali pišete na e-naslov eva.korbar@pivka.si.**

Dragica Jaksetič

NETOPIRJI SO DOMA NA PIVŠKEM

Netopirji so edini pravi leteči sesalci in predstavljajo približno četrtnino vseh sesalcev na svetu. Zadržujejo se tako v gozdovih kot v jamah in starih stavbah, nemalokrat pa zatočišče najdejo kar v neposredni bližini naših domov, na podstrešjih, v zvonikih. Ob Mednarodni noči netopirjev, ki po svetu poteka že od leta 1997 in jo v Sloveniji obeležujemo avgustovske in septembrske večere, smo v četrtek, 8. septembra v Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera prisluhnili predavanju Netopirji so doma na Pivškem biologa in strokovnjaka za netopirje Primoža Presetnika iz Centra za kartografijo favne in flore. Predavatelj je udeležencem predstavil ekološke posebnosti teh nočnih živali, ki so spretnejši letalci kot ptiči in predstavil njihova kotišča/poletna zatočišča ter prezimovališča na območju občine. Po predavanju smo v večernem mraku še prisluhnili netopirjem in jih z nočnim daljnogledom opazovali na podstrešju zakristije cerkve Svete Trojice v Trnju. Presetnik s kolegi že več let spremlja netopirje na območju Občine Pivka. V Pivški občini so potrdili 25 vrst netopirjev, kar je skoraj 80 odstotkov vseh vrst netopirjev potrjenih v Sloveniji (32 vrst). V poletnih mesecih se v večini zadržujejo na območju cerkvenih zvonikov in

podstrešjih zapuščenih hiš, zimo pa preživijo v jamah. V projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, smo junija letos izvedli popis netopirjev v 17 stavbah na območju Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera. Kot zelo pomembna poletna zatočišča netopirjev malih podkornjakov, ki so evropsko pomembna vrsta Nature 2000, so tako cerkve v Selcah, Gradcu, Trnju. Pomembno kotišče v občini je tudi v cerkvi na Suhorju. V projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA bomo z različnimi ukrepi skušali izboljšati pogoje za netopirje tudi v drugih stavbah na območju Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera. Netopirji se prehranjujejo z žuželkami in tako močno prispevajo k omejevanju števila žuželk. En netopir v eni noči lahko nalovi celo tisoč ali dva tisoč žuželk. Zelo pomembni so tudi kot oprasovalci in tako so vsakomur dobrodošel sosed ali vsaj prebivalec podstrešja.

Eva Šabec Korbar

Foto: Boštjan Kurent

PARK
VOJAŠKE
ZGODOVINE

www.parkvojaskezgodovine.si | 031 775 002 | info@parkvojaskezgodovine.si

URNIK

pon - pet: 10.00–16.00
sob - ned: 10.00–18.00

SNEMANJE DOKUMENTARNEGA FILMA

Park vojaške zgodovine je bil zahvaljujoč edinstvenim muzejskim kadrom in razgibani okolici izbran kot ena od kulis igrano-dokumentarnega filma »Bratje v vojni«. Produkcijna ekipa Televizije AS iz Murske Sobote je konec avgusta na prizorišču za demonstracijske vožnje in več drugih zunanjih lokacijah znotraj kompleksa posnela še zadnje igrane scene filma, s čimer se je zaključil terenski del produkcije. Vodilno vlogo v novem dokumentarnem filmu z vojno tematiko igrata Matej Mertük in Boštjan Sinic, sicer poznana pod imenoma Macho in Mejke, skupaj z igralsko zasedbo Kulturno-zgodovinskega društva Triglav. Pri snemanju kadrov na lokaciji Parka vojaške zgodovine so sodelovali tudi tanki in druga oklepna vozila iz voznega dela muzejske zbirke kot avtentični primerki vojaške oklepne tehnike iz tistega obdobja.

Foto: Televizija AS

Novi dokumentarno-igrani film »Bratje v vojni« bo po zaključeni post-produkciji premierno predvajan predvidoma konec letošnjega leta.

V PARKU NA OGLED GOSTUJOČA RAZSTAVA »KO ŽELEZNA PRIDE CESTA«

V Parku vojaške zgodovine predstavljajo poleg stalnih zbirk in razstav nepogrešljiv del muzejske ponudbe tudi gostujoče muzejske razstave, saj z raznolikimi tematikami pomembno dopolnjujejo vojaško-zgodovinske vsebine. Ob pričetku osrednje turistične sezone je serijo trenutnih gostovanj razširila razstava »Ko železna pride cesta«, s katero je Pokrajinski muzej Celje obeležil 175-letnico prihoda železnice v naše kraje oz. vožnje prvega vlaka na Slovenskem. Avtorji so razstavo zasnovali kot mobilno razstavo, namenjeno gostovanjem po krajih ob železnici na Slovenskem in v Avstriji, ki na 18 premičnih panojih predstavlja razvoj železnic v avstrijskem cesarstvu, s posebnim poudarkom na izgradnji železnice na Slovenskem. Razstava je vsebinsko razdeljena na dva sklopa, pri čemer prvi s fotografskim materialom oriše proces izgradnje Južne železnice od Dunaja do

Foto: Boštjan Kurent

Trsta, drugi pa predstavi njen vpliv na urbanističen in gospodarski razvoj regije. Razstava bo v Parku vojaške zgodovine na ogled predvidoma do konca letošnjega leta.

POČITNIŠKI PROGRAM »RAZISKUJTE Z NAMI«

Poletni utrip na Pivškem je tudi v letošnjem letu popestril počitniški program »Raziskujte z nami«, ki je z raznolikimi vsebinami in vodenimi ogledi obiskovalcem ponudil obogateno doživetje lokalnih znamenitosti. Skupnemu produktu turističnih ponudnikov na Pivškem, zasnovanem pod okriljem Zavoda za turizem Pivka, se je julija in avgusta pridružil tudi Park vojaške zgodovine. Obiskovalci so se lahko v osrednji sezoni kot del dodatne počitniške ponudbe vsak teden udeležili serije vodenj po muzejskih zbirkah in razstavah, pri čemer so poleg izvedbe v slovenskem jeziku z vodenimi ogledi v angleščini vpogled v bogato zgodovino našega prostora zagotovili tudi tujim gostom. Na vsakih 14 dni pa je konec tedna zaznamoval še organiziran pohod na Primož, v sklopu katerega so si udeleženci z vodnikom ogledali notranjost podzemne utrdbe Alpskega zidu. V nekdanji topniški utrdbi so še ohranjeni bojni položaji, skladišča streliva in bivalni prostori, ki jih povezuje 500 metrov utrjenih podzemnih rovov. Vodeni ogledi Parka vojaške zgodovine v okviru programa »Raziskujte z nami« so bili med obiskovalci deležni lepega odziva, posebej

Foto: Rok Pirjevec

izrazito je bilo tudi zanimanje za organizirane pohode na Primož, saj se jih je vsakič udeležila velika skupina pohodnikov. Slednji so ob povratku prijeten poletni izlet povečini sklenili še z ogledom muzejskih zbir in razstav.

PREDSTAVITEV PARKA NA GASILSKI OLIMPIJADI V CELJU

Park vojaške zgodovine je v okviru sejemske dejavnosti prvič doslej muzejsko ponudbo predstavljal na veliki Gasilski olimpijadi, odmevnem mednarodnem gasilskem dogodku, na katerem se vsaka štiri leta, vsakič v drugi državi, v gasilskih spretnostih pomerijo elitne gasilske ekipe iz različnih držav. Prvo Gasilsko olimpijado v Sloveniji je med 17. in 24. julijem gostilo Celje, kjer so bili v olimpijskem tednu poleg gasilskega tekmovanja organizirani številni promocijski dogodki in razgiban spremljevalni program. Mednarodne olimpijade se je udeležilo več kot 2600 tekmovalcev iz 20 držav, največja prireditev v zgodovini gasilstva pri nas in hkrati eden osrednjih dogodkov tega poletja pa je v Celje privabil tudi večtisočglavo množico obiskovalcev in bil deležen izjemnega medijskega odziva. Gasilska olimpijada je letos žal nesrečno sovpadla z obsežnimi požari na Krasu, zaradi česar je bil velik del sodelujočih v stalni pripravljenosti za aktivacijo, a je bilo kljub temu ali pa ravno zato njeno sporočilo o nujnosti gasilskega usposabljanja in gasilske solidarnosti še toliko bolj izrazito.

Foto: Rok Pirjevec

Sodelovanje na mednarodni prireditvi takšnega obsega je za Park vojaške zgodovine predstavljalo edinstveno priložnost za seznanjanje najširše javnosti z muzejsko ponudbo, novostmi in aktualnimi dopolnitvami ter bo pomembno doprineslo k prepoznavnosti Parka in regije tako v domačem kot tudi mednarodnem prostoru.

PARK NA POČITNIŠKEM DNEVU PRED KRPANOVIM DOMOM

Park vojaške zgodovine je konec avgusta, tik pred zaključkom šolskih počitnic, skupaj s Slovensko vojsko sodeloval na počitniški delavnici za otroke, ki jo je v okviru programa medgeneracijskih počitniških aktivnosti pred Krpanovim domom organiziral Zavod za turizem Pivka. Delavnica je kot ena zadnjih aktivnosti pred pričetkom šole s pestrim programom pritegnila veliko množico vrtčevskih in šolskih nadobudnežev v spremstvu staršev oz. starih staršev. Mladi udeleženci so se na delavnici v izvedbi Parka vojaške zgodovine poučili o delovanju podmornice in si izdelali periskope, veliko spretnosti pa so pokazali tudi pri sestavljanju modelov helikopterjev in letal ter barvanju grbov. Ob zaključku so kot dragocen spomin na prijetno počitniško dopoldne pred Krpanovim domom prejeli še praktično darilo. Na dogodku so sodelovali tudi vojaki

Foto: Zavod za turizem Pivka

Slovenske vojske iz Vojašnice Stanislava Požarja v Pivki, ki so otrokom predstavili svojo delovno opremo in skupino ogreli s kratko vojaško vadbo.

VIRTUALNI SPREHOD PO RAZSTAVI O DVORCU RAVNE

Park vojaške zgodovine je skladno s sodobnimi muzejskimi standardi in v luči spremenjenih razmer zaradi koronakrize v zadnjem obdobju posvetil posebno pozornost digitalizaciji muzejskih vsebin. Obiskovalcem je na spletni strani Parka prosto dostopen ogled več občasnih in gostujočih muzejskih razstav, s čimer se je znatno povečal njihov domet, obenem pa se je na tak način tudi po izteku razstave trajno ohranila muzejska vsebina.

Kot zadnja v sklopu je bila poletni na splet postavljena občasna razstava »Dvorec Ravne«, katere digitalizacijo je pripravila Občina Pivka v okviru čezmejnega strateškega projekta Interreg V-A Italija-Slovenija 2014-2020. Razstava, ki je bila odprta aprila letos in bo v Parku predvidoma na ogled le še do drugega leta, obiskovalcem v slovenskem, angleškem in italijanskem jeziku predstavlja zgodovino ter razvoj dvorca Ravne, s posebnim poudarkom na prikazu zgodovine njegovih lastnikov, plemiških družin Raunach, De Leo, Hohenwart in Marenzi. O pestri preteklosti nekdanjega dvorca in njeni bogati zapuščini se

Foto: Simon Avsec

lahko obiskovalci tako odslej poučijo tudi ob virtualnem sprehodu po razstavi prek domačega zaslona.

V PARKU ZAŽIVELA VIRTUALNA SOBA POBEGA

V Parku vojaške zgodovine je julija zaživela virtualna soba pobega, ki je bila zasnovana v sodelovanju s priljubljenim učiteljem Tomažem Smoletom v okviru digitalizacije muzejskih vsebin in širitve pedagoške ponudbe. Najnovejši spletni muzejski produkt uporabnike na interaktiven način seznanja s ključnimi momenti slovenske osamosvojitve in vojne za obrambo slovenske samostojnosti, pri čemer prikazane vsebine temeljijo na različnem dokumentarnem gradivu tistega časa. Virtualna soba pobega tako predstavlja učinkovito spletno orodje za spoznavanje tega prelomnega obdobja naše nacionalne zgodovine, ki s svojim inovativnim pristopom osnovnošolce in srednješolce usmerja k podrobnejši obravnavi tematike. Aplikacija hkrati tudi pomembno dopolnjuje nosilno muzejsko razstavo »Pot v samostojnost«. Kulisa virtualne sobe pobega je namreč umeščena na več lokacij muzejskega razstavišča, pri

Foto: PVZ

čemer uporabniki med posamezniki točkami napredujejo z uspešnim reševanjem nalog, šifer in ugank na temo slovenskega osamosvajanja. Zagon novega digitalnega orodja je bil med mladino zelo sprejet, saj v Parku zadnja dva meseca beležijo rast števila uporabnikov.

PARK OBISKALI UDELEŽENCI 29. MEDNARODNEGA KONGRESA ZASTAVOSLOVJA

V sredini julija so Park vojaške zgodovine Pivka obiskali udeleženci 29. mednarodnega kongresa zastavoslovja, ki je letos gostoval v Sloveniji. Dogodek je organiziralo društvo Heraldica Slovenica, ki se je v svojem dolgoletnem delovanju uveljavilo z izobraževalnim, svetovalnim in strokovnim delom na področju grboslovja ter zastavoslovja. Udeleženci kongresa so si v spremstvu vodnika ogledali muzejske razstave in zbirke Parka, pri čemer jih je kot tuje

goste zlasti pritegnila predstavitev slovenskega osamosvajanja na razstavi »Pot v samostojnost«. Ogled so zaključili z obiskom Depojev državnih muzejev v Pivki. Park vojaške zgodovine se društvu Heraldica Slovenica zahvaljuje za organizacijo obiska in jim čestita za uspešno izvedbo kongresa ter vse delo na področju razvoja zastavoslovja v Sloveniji.

Foto: Heraldica Slovenica

PARK OBISKALI ČLANI ZVEZE DRUŠTEV IN KLUBOV MORIS

Foto: PVZ

Park vojaške zgodovine so v ponedeljek, 18. julija 2022, obiskali člani Zveze društev in klubov MORIS. Udeleženci ekskurzije so si v spremstvu muzejskih vodnikov ogledali muzejske zbirke in razstave ter se seznanili z najnovejšo muzejsko ponudbo, ob zaključku ogleda pa jim je Janko Sever predstavil še svojo knjigo

Krogla in medalje. Predstavitve nove knjige Janka Severja je bila pred natanko letom dni v Parku vojaške zgodovine organizirana tudi za širšo javnost v sklopu obeleževanja 30. obletnice samostojne Slovenije. Knjiga je naprodaj v muzejski trgovini Magazin ali preko spletne trgovine PVZ-ja (Spletna knjigarna).

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA
PARK OF MILITARY HISTORY PIVKA

Vabljeni v Park vojaške zgodovine

PON-PET **10:00 - 16:00**
SOB-NED **10:00 - 18:00**

več na www.parkvojaskezgodovine.si

mag. NADJA ČERNETIČ – NOVA RAVNATELJICA V OŠ PIVKA

Veriga zanimivih ljudi na Pivškem se podaljšuje. Predstavljamo vam ljudi, ki so na svoj način povezani z našo občino in dejavnostmi v njej. Nanje smo ponosni, saj dajejo svoj prispevek k trdnosti naše skupnosti. Tokrat je z nami nova ravnateljica Osnovne šole Pivka mag. Nadja Černetič, ki se bo predstavila občanom in bralcem Pivškega lista. Prav je, da jo ob nastopu nove službe in novega življenjskega izziva bolje spoznamo, saj bomo z njo sodelovali na različnih področjih življenja in delovanja: kot starši, občani, kulturni delavci...

Pozdravljeni, ga. Nadja Černetič. Veseli nas, da ste postali ravnateljica OŠ Pivka in da se lahko pogovarjamo z vami takoj ob začetku šolskega leta. Radi bi vas malo bolje spoznali in predstavili našim bralcem. Za začetek vas prosimo, da se predstavite.

Za začetek mogoče nekaj besed o mojem življenju. Moja starša sta oba iz Knežaka, kjer sem tudi preživela svoje lepo otroštvo. Očeta je zanesla pot v tujino, ko je bilo treba oditi s trebuhom za kruhom. Zato sem kot otrok prebila svoja prva leta življenja na Švedskem v mestu Göteborg, kjer je oče dobil službo in smo se tja preselili kmalu po mojem rojstvu. Ko pa je bil čas, da grem v šolo, smo se morali odločiti, ali se bom šolala doma ali na Švedskem. Odločili smo se, da se vrnemo v Slovenijo in ni nam žal, da smo tu, saj živimo v prekrasni deželi, pa se tega vse prevečkrat ne zavedamo. Osnovno šolo sem obiskovala v moji rodni vasi Knežak, srednjo šolo pa na Gimnaziji Koper, smer vzgojitelj predšolskih otrok. Že takrat sem vedela, da je moje poslanstvo delo z otroki. Nato sem študij nadaljevala na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, smer razredni pouk in ga uspešno zaključila in pridobila naziv profesorica razrednega pouka. Po zaključeni diplomii sem se takoj zaposlila na OŠ Pivka in tukaj sem že 25 let. Prvo leto službovanja sem preživela v takratni mali šoli in dodobra spoznala delo v vrtcu Mavrica. Nato sem pet let delala na Podružnični šoli Zagorje in na ta kraj me vežejo zelo lepi spomini, saj smo bili kot ena velika družina, ki je vedno znala stopiti skupaj. S starši smo prepleskali celo notranjost šole in nato poslikali stene z otroškimi motivi, pospravili podstrešje, prebarvali ograjo. Opravljeno delo nam je bilo vsem v veselje in ponos. Deset let sem bila tudi trenerka zelo uspešne in vsem znane plesne in takrat tudi še navijaške skupine Pike in ustanoviteljica Športnega društva Pike. Želja po novem znanju me je vlekla naprej, zato sem se vpisala na podiplomski študij na Fakulteti za Management v Kopru, smer management v izobraževanju.

Študij sem leta 2016 tudi uspešno zaključila in postala magistrica znanosti. Že šesto leto živiva s partnerjem v Drskovčah, kjer sva si zgradila najino pravljico leseno hiško, v kateri neznansko uživava, saj sva obkrožena s prelepo naravo. Oba sva ljubitelja narave, zato se večkrat z najinim psom potepava po gozdu. Zelo rada skrbim za svojo hiško, da je vedno lepo urejena, rada tudi skrbim za moje prečudovite rože in vrtniček, ki mi je hkrati tudi kotiček sproščanja po naporni službi.

Kot dobro učiteljico vas pozna precej Pivčanov. Kaj menite o sebi? Kako vas poznajo sodelavci?

Sama sem bolj umetniški tip, zato rada ustvarjam, najraje slikam in imam doma kar nekaj svojih del, ki pa čakajo na pravi trenutek, da ugledajo luč sveta. Sem oseba, ki ima rada ljudi in živali. Sem oseba, ki ljubi resnico, odkrite odnose in medsebojno spoštovanje. Sem oseba, ki ljubi red, organiziranost, saj sem mnenja, da si le tako lahko miren in imaš nadzor nad svojim življenjem. Sodelavci me poznajo kot dosledno, organizirano in zanesljivo osebo, ki stoji za svojimi obljubami. In ob tej priložnosti se jim še enkrat zahvaljujem za izkazano zaupanje pri podpori kandidature, za izkazano zaupanje iskrena hvala tudi občini in svetu staršev. Zelo se bom trudila, da bo naša šola vodena tako, kot si zasluži in da bodo učenci zadovoljni in polni znanja ter z žarom v očeh odhajali iz šole. Sama nimam otrok, imam pa eno veliko družino v šoli. To so moji zlati učenci, ki jih imam zelo rada in se bom trudila, da jim bo v šoli lepo, prijetno in da se bodo počutili varne in sprejete.

Vaše osnovno delo je povezano z vzgojo in izobraževanjem. Kdaj ste to začutili?

To sem začutila že kot otrok, ko smo se s sestro in sestričnimi najraje »igrale šolo«. Takrat sem bila vedno rada v vlogi učiteljice, kar sem tudi kasneje postala. Verjamem, da nam je usojeno že ob rojstvu, kako bo teklo naše življenje, predaš se usodi in uživaš, kar ti prinese življenje na pot. No sedaj, po 25 letih dela v razredu, sem začutila potrebo, da dam šoli, staršem, učencem in lokalni skupnosti še nekaj več.

Ali že veste, kaj vse zajema vaše delo? Pričakujete kakšno pomoč od kolegov, če bo potrebno?

Če povem po pravici, si nisem mislila, da je toliko odgovornosti in dela na plečih ravnateljev, ampak sva s pomočnikom Šincek Brunom zagrizla v to kislo jabolko in celo poletje pridno delala, da je na prvi šolski dan vse steklo kot po maslu. Ali kot je on rekel: »Sva si dala rokavčke in se vrgla v reko in greva s tokom naprej.« Je pa res veliko vsega, veliko odgovornosti, organizacije, usklajevanj, dogovarjanj, v čemer pa uživam in je to moja vrlina. Tolaži pa naju misel, da imava za seboj prekrasen kolektiv, na katerega se lahko vedno zaneseva. Tudi na pomoč so z veseljem priskočili, ko je šlo na tesno. Oba veva, da lahko kadarkoli računava na njihovo pomoč. Hvala vsem.

Ali je vaše delo povezano tudi s kakšnimi vašimi hobiji?

Moje novo delo trenutno ni povezano s hobiji, saj je toliko

vsega še nedorečenega in potrebnega urediti, da bom ves čas namenila temu, kasneje pa pridejo tudi hobiji na vrsto.

Imate kaj prostega časa povsem zase?

Prostega časa je sedaj zelo malo, ko pa ga bo kaj več, bom vzela v roke kakšno dobro knjigo ali se odpravila na morje, ki je balzam za mojo dušo in telo.

Tudi letos zna biti kakšen koronačas? Ste kaj razmišljali o tem?

Tudi o tem sem veliko razmišljala, vendar se ne obremenjujem preveč, saj upam, da bo to šolsko leto zopet eno normalno leto, saj ga že vsi močno pogrešamo. Ko pa bodo prišle težave, jih bomo takrat reševali.

Kot ravnateljica zavzimate mesto, na katerem lahko širše vplivate na otroke, starše, ljudi okrog vas. Imate kakšno posebno sporočilo za bralce Pivškega lista, ki so tudi starši otrok v šoli oziroma še vedno spremljamo razvoj kraja tudi skozi delo šole?

Znanje je ena najpomembnejših vrednot današnje družbe. Vzgojiti svojega otroka tako, da bo rad bral, da bo cenil znanje, da bo vedoželjen, da bo rad raziskoval, da bo učno uspešen – to so želje vsakega starša. Naj vam vse to uspe ob naši pomoči, saj smo le skupaj močnejši in zremo v boljši jutri. Pa da ne izgubljam besed, več naj pove naslednji citat:

Če otroku poveste, da bo po njegov mlečni zob prišla miška, vam bo verjel.

Če mu poveste, da bo decembra prinesel darila Božiček, vam bo verjel.

*Če mu rečete, da je na koncu mavrice zaklad, vam bo verjel.
Če mu rečete, da je neumen in ne zmore ničesar, vam bo prav tako verjel.*

*Zato mu povejte in vsak dan ponavljajte, da je pameten, ljubljen, pogumen in sposoben, ker vam bo vse to verjel.
(ANKSYO)*

Ob koncu vedno vprašamo za kakšno posebno ali zanimivo zgodbo ali prigodo, ki je povezana z delom. Se katere spomnite?

Ja, spomnim se končnega izleta našega kolektiva, ko smo bili v Idrijski Beli ob reki Idrijci na pikniku. Takrat se je v trenutku razbesnelo neurje, ki ga ni še nihče od nas nikoli doživel. Letale so stvari po zraku in oči smo imeli polne mivke, da nismo nič videli. Mi pa smo brezglavo iskali zatočišča ob reki in se v strahu spraševali, ali smo vsi na varnem. Hvala bogu smo vsi preživeli neurje brez hujših posledic, bili pa smo vsi mokri in umazani.

No, k sreči smo imeli s seboj kopalne brisače, v katere smo se ovili. Kolegi pa so nekaterim posodili svoja suha oblačila, da smo bili kot »pustne šeme na sprevedu«, ko smo hodili pred avtobusom in mu utirali pot, saj je bila cesta zasuta z vejevjem in kamenjem. Tega dogodka se v zbornici večkrat spomnimo in se nasmejemo nevede, da bi se lahko komu tedaj kaj hudega zgodilo.

Nam je pa še vedno toplo pri srcu na misel, kako smo nemudoma stopili skupaj in pomagali drug drugemu. Zato vem, da lahko vedno računam na svoje zaposlene, da mi bodo pomagali, ko bo hudo. Skupaj smo močnejši.

Hvala za vašo življenjsko pripoved in misli, ki ste jih delili z nami. Skupaj z bralci Pivškega lista vam želimo veliko delovnega elana in uspehov na področju vsega, kar se v šoli dogaja. Želimo vam, da bodo učenci v šoli uspešni in dobro vzgojeni, saj to vodi v zdrave medosebne odnose. Vam osebno pa zadovoljstvo, ki je temelj, da človek rad opravlja svoje delo. Srečno!

Irena Margon

ZAKLJUČNI DOGODKI PROJEKTA MERLIN CV

V avgustu so na gradu Kromberk pri Novi Gorici potekali zaključni dogodki čezmejnega strateškega projekta Interreg Italia-Slovenija MerlinCV. Poleg usposabljanja za deležnike v turizmu na temo trajnostnega poslovanja v turističnih obratih in drugih organizacijah sta potekala še voden ogled po stalni zbirki Goriškega muzeja na Gradu Kromberk in zaključna tiskovna konferenca projekta MerlinCV. Na njej je projektne rezultate predstavilo vseh osem partnerjev projekta - Znanstveno-raziskovalno središče Koper (vodilni partner), Univerza Ca' Foscari, Turistično gostinska zbornica Slovenije, Konzorcij Comunità Collinare del Friuli, ARIES, Občina Pivka, Občina Tolmin in Občina Salzano. Ana Čič, vodja projekta s strani Občine Pivka, je izmed številnih rezultatov izpostavila ureditev tematske kolesarske trase "Pot gradov", kratek dokumentarni film o Šilentaborju, v katerega je vključen tudi poskus rekonstrukcije utrjenega kompleksa ter atraktivno mobilno igro Vitezov izziv, ki je na voljo obiskovalcem Parka vojaške zgodovine. Opozorila pa je tudi na strokovno monografijo z naslovom Dvorec Ravne – med zgodovino in digitalnim ter idejno

zasnovo dvorca Ravne kot butičnega hotela. Enega od najpomembnejših projektne rezultate pa vsekakor predstavlja muzejska razstava o dvorcu Ravne, ki je pred kratkim dobila tudi svojo spletno različico in je dostopna na povezavi <https://www.parkvojaskezgodovine.si/razstave/spletne-razstave/dvorec-ravne/>. Projekt MerlinCV bo Občina Pivka zaključila z dokumentarnim filmom o dvorcu Ravne, katerega premiera bo potekala v septembru.

Občina Pivka

MOJA DEŽELA – LEPA IN GOSTOLJUBNA 2022

BO PIVKA "NAJLEPŠE – NAJGOSTOLJUBNEJŠE MANJŠE MESTO 2022"?

Foto: Marjan Krebej

Pivko je 23. avgusta obiskala ocenjevalna komisija Turistične zveze Slovenije. Pivka je bila namreč nominirana med trinajstimi manjšimi mesti na letošnjem razpisu Moja dežela lepa in gostoljubna za "NAJ LEPŠE – NAJ GOSTOLJUBNEJŠE MANJŠE MESTO 2022". Konkurenca je huda, med nominiranimi manjšimi mesti so tudi Hrastnik, Polzela, Ribnica, Metlika... Tri ocenjevalke so pohvalile turistični razvoj Pivke, navdušene so bile nad živahnim dogajanjem v Krpanovem domu, Centrom Dina in uspešno zgodbo Parka vojaške zgodovine. Zanimale so jih turistične zmogljivosti, prilagoditve za invalide in starejše in razvojne smernice. Poročilo o obisku in priporočila za izboljšanje turistične ponudbe bodo poslale kasneje, najboljša tri mesta pa bodo razglasili na prireditvi Dnevi turizma v novembru v Laškem. Že dejstvo, da je Pivka nominirana med trinajstimi manjšimi mesti, je uspeh. Občina Pivka se že leta trudi kraj, ki nima dolgoletne turistične tradicije, aktivirati in razširiti turistično ponudbo. Z Zavodom za turizem Pivka in Podjetniškim inkubatorjem bo letos poskrbela za posebno finančno in strokovno spodbudo. Želimo si dodatne prenočitvene kapacitete, pestrejšo kulinarično ponudbo in več atraktivnih doživetij. Pred dnevi sem si ogledala film Kuhar na robu z glavnim igralcem Bradleyem Cooperjem v glavni vlogi. Odlični kuharski chef se izredno trudi, da bi ponovno prišel do Michelinove zvezdice. Ko predvideva, da so v restavraciji ocenjevalci, nori, izvaja izjemen pritisk na zaposlene in spravlja

vse ob živce. Večer ni uspešen in junak se spravi na rob norosti. Kasneje ugotovi, da to ni pravi način, z zaposlenimi ustvarijo ekipo in delajo skupaj. Ob pravem obisku ocenjevalne komisije pa je njegovo navodilo: »Delajmo tako kot vsak dan.«

Lahko potegnemo vzporednice z obiskom ocenjevalne komisije v Pivki. Bodimo to, kar smo. Če želimo biti boljši, moramo biti boljši vsak dan, ne le na dan preverjanja. Pivka ima vse možnosti za nadaljnji turistični razvoj. Lepa bo toliko, kot bodo lepe zgradbe in njihova okolica v lasti Občine Pivka in seveda naša domača dvorišča in hiše. In gostoljubna ravno toliko, kot bomo znali biti gostoljubni vsi prebivalci. Pred kratkim sem bila na dopustu v Dolenjskih Toplicah. Vsi, zaposleni, domačini in obiskovalci, so bili izjemno prijazni, vljudni. Ljudje se med sabo obvezno pozdravijo v dvigalu, na sprehodu. Kraj urejen, brez odpadkov. Všeč mi je bil obvezen pozdrav pred jutranjo telovadbo: »Dobro jutro, lepo jutro, srečno jutro.«

To je zgodba Dolenjskih Toplic, Pivka ima in bo razvijala svojo turistično zgodbo. O komentarjih ocenjevalne komisije in rezultatih glasovanja vas bomo seveda obveščali.

Jana Gržinič,
direktorica Zavoda za turizem Pivka

OKUSI PIVŠKIH JEZER
predstavitev krajev in kulinarike Pivških presihajočih jezer

VSTOP PROST!

OBČINA PIVKA

Pivška presihajoča jezera
KRANJSKI PARK

ned., 25. september,
od 14. ure dalje

pred Krpanovim domom v Pivki

- Tržnica jesenskih pridelkov, izdelkov in umetnostne obrti,
- bavarsko pivo,
- kulinarične stvaritve,
- umetniški predmeti,
- zabavna glasba in nastopi naših kreativnih občanov.

INFO:

www.pivskajezera.si
pivskajezera@pivka.si
051 682 668

PIVKA

ZNOVA MED SOŠOLCI

Vstopili smo v novo šolsko leto

September je mesec v znamenju šole in šolarjev, ki se po poletnih počitnicah vračajo v šolske klopi. V razredih je že živahno in veselo. Na Osnovni šoli Pivka je v letošnjem šolskem letu 22 oddelkov, od tega dva oddelka na Podružnični šoli Šmihel. Vsega skupaj je na šoli 458 učencev. Na Osnovni šoli Košana je 100 učencev porazdeljenih v šest oddelkov.

Poseben dan je bil 1. september letos znova za vse prvošolce, v Pivki je prag prvič prestopilo 40 učencev, v Košani pa 11. Šoli sta prvošolcem pripravili prijetne sprejeme, dobrodošlico pa je učencem ob tem novem in

Foto: Občina Pivka

pomembnem koraku v življenju namenil tudi župan Robert Smrdelj, predstavnik Zveze avtomehanikov in šoferjev ter predsednik Sveta za preventivo in varnost v prometu Občine Pivka Ernest Margon.

Vsem šolarjem in tudi dijakom ter učiteljem, nenazadnje staršem, želimo prijetno šolsko leto. Naj bodo šolske obveznosti izziv in priložnosti, ki nas vse skupaj učijo, navdušujejo ter povezujejo.

Foto: OŠ Košana

ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA NA OSNOVNI ŠOLI KOŠANA

Novo šolsko leto začenjamo optimistično – z odprto šolo in brez mask. Zavedati pa se moramo, da je Covid-19 še vedno med nami, zato moramo dosledno upoštevati navodila za zajezitev širjenja. Med najpomembnejša spadajo prezračevanje prostorov, higiena rok in kašlja ter, da ostanemo doma, če zbolimo. Vsak posameznik in vsi skupaj bomo z upoštevanjem napotkov zdravstvene stroke prispevali, da nam bo uspelo uresničiti naše cilje: ostati zdravi in z medsebojnim sodelovanjem v procesu učenja pridobivati nova znanja, veščine in spretnosti.

V prihajajočem šolskem letu vam želimo vse dobro, predvsem pa zdravja. Učitelji in vsi zaposleni na šoli se bomo skupaj z vami, dragi učenci, spoštovani starši, trudili za čim bolj varno in spodbudno šolsko okolje.

Ob začetku novega šolskega leta, ki bo, kot kaže po dolgem času ponovno bolj ustaljeno, želimo otrokom v vrtcu, učencem ter staršem čudovit začetek in še boljši konec. V tekočem šolskem letu bomo skupaj raziskovali, postavljali vprašanja in iskali odgovore, se družili, si pomagali, se povezovali in skupaj gradili novo znanje ter pridobivali dragocene izkušnje. Prepričani smo, da bomo v tem šolskem letu še bolj cenili to, da se lahko skupaj v vrtcu in šoli družimo in učimo, saj to ni več samoumevno. Uživajmo eden ob drugemu.

Neva Brce, ravnateljica

ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA NA OSNOVNI ŠOLI PIVKA

Foto: OŠ Pivka

Drage učenke in dragi učenci, spoštovani starši!

Počitnicam smo dokončno pomahali v slovo in na široko odprli vrata novemu šolskemu letu, ki s sabo v svoji šolski torbi prinaša nove izzive, nova znanja in spoznanja. Ravnateljica in vsi zaposleni na šoli skupaj z vami vstopamo vanj polni upov, pozitivnih pričakovanj in želja po doseganju novih in še višjih ciljev.

Vsi si želimo, da bi bilo novo šolsko leto uspešno, da bi pouk potekal tam, kjer je najbolj doma – v učilnicah, da bi se vsi, ki hodimo v šolo, v njej dobro in varno počutili. Verjamem, da se bomo za to potrudili prav vsi in da nam bo s skupnimi močmi tudi uspelo. Ljudje se učimo že od rojstva naprej. V šoli se učimo novih spretnosti, oblikujemo in utrjujemo svoj značaj, učimo se tudi veliko koristnih stvari, ki jih bomo potrebovali pri svojem bodočem delu – nikoli pa ne pozabimo pomembnega dejstva, da se ne učimo za ocene, ampak za življenje. Vsem skupaj želim ustvarjalno, vedoželjno, uspehov polno novo šolsko leto. SREČNO!

Mag. Nadja Černetič, ravnateljica

JEZIKOVNI KOTIČEK

Namen našega jezikovnega kotička je tudi, da se dotaknem kakšne jezikovne zagate, ki kdaj pa kdaj ponagaja marsikomu izmed nas. Ne želim vas poučevati in vas opozarjati na kakršnekoli jezikovne, pravopisne, besedotvorne, oblikoslovne ali stilistične napake. Ne! Želim samo prijazno spodbujati k izraznemu bogatenju našega vsakdanjega jezika, ker žal že predolgo opažam, da še kako potrebujemo oporo zoper jezikovno zanemarjanje in vrinjanje vsega mogočega v jezikovno bogat slovenski jezik. Naši predniki so kljub pomanjkanju izobrazbe gojili bogat in čist jezik.

Naj vas spomnim nekoliko na bogato kulturno izročilo, ki se skriva v slovenskih pregovorih in besednih zvezah in metaforah. Naj bo bogastvo jezika tokrat povezano s kruhom. **KRUH – naša »narodna svetinja«**, ki je pomenil življenje, preživetje. Bil je spoštovan, ljudi je spremljal od rojstva, ko so ob krstu otroka darovali kruh za srečno življenje otroku. Poleg vsakodnevnega kruha

je bil praznični kruh nekaj posebnega. Pletenica, hlebec, ptički, lectovo srce, vsak izmed njih je imel svoj pomen. V našem jeziku imamo mnogo pregovorov in besednih zvez, ki poudarjajo pomen kruha. Ljudje še vedno pravijo: **Vsakdo mora priti do kruha**. Seveda, danes ne bodo vsi sejali žita in želi, zato pa se morajo izobraziti in izšolati za poklic, ki jim bo dajal kruh. Starši so nam rekli: **Treba se je boriti za kruh**.

Pogosto smo slišali, da **morajo svojega otroka spraviti do kruha**, ker ni vseeno, **kdo mu bo rezal kruh**. Vse to pomeni, da se je treba potruditi, da bomo prišli do lastnega kruha, da bomo našli delo, zaposlitev. Danes ni lahko, vendar je bilo v vseh časih težko. Če je volja, se da tudi v današnjem **času priti do kruha**. Starejši, pogovarjajte se z mladimi, pripovedujte jim o preteklih časih, ki niso zanemarljivi, saj lahko iz njih črpamo modrost in s spoznanji bogatimo sodobni čas.

Irena Margon

STROKOVNA EKSKURZIJA KOLEKTIVA OŠ KOŠANA V PREKMURJE

Na pobudo ravnateljice ga. Neve Brce smo učitelji OŠ Košana v avgustu odšli na dvodnevno strokovno ekskurzijo v Prekmurje. Ker je bil tokrat izlet v celoti strokoven, skupine ni spremljal turistični vodnik, pač pa je to vlogo prevzel naš učitelj geografije Jožko Udovič, ki nas je s svojim širokim znanjem skupaj z strokovnimi ogledi popeljal v obnovitev in pridobitev novih spoznanj tako iz zgodovinskega, kot tudi geografskega področja tega predela Slovenije.

Prva točka postanka je bil ogled Expana, kjer je na zelo domiseln in inovativen način predstavljeno Pomurje. V razstavnem delu paviljona Expano se nahaja več tematskih točk, (Panofilm, Čarobna jasa, Pandart, pomurski gozdovi, gibljivi zemljevidi, Panoskop), ki pomursko regijo predstavi iz različnih, zornih kotov. Najbolj nas je navdušila maketa balona, v katero smo se usedli, nataknili virtualna očala in se podali na polet nad pomursko regijo. Zanimivo je bilo tudi, ko smo si nataknilo napravo EEG, ki je izmerila stopnjo koncentracije, ter premikali vodov tulcu s pomočjo misli.

Pot nas je peljala naprej na obisk OŠ Fokovci. To je šola, ki se nahaja na 424 metrih nadmorske višine tik ob cesti, ki povezuje Mursko Soboto s Prosenjakovci in sosednjo Madžarsko. OŠ Fokovci bo v šolskem letu 2022/2023 obiskovalo 74 učencev iz 12 okoliških vasi. To je šola, ki je po sami strukturi zelo podobna naši šoli. Šola kot taka s svojo primarno nalogo izobraževanja skrbi za nemoten potek pouka in za dosledno izvajanje predpisanih programov. Poleg tega, učiteljev, z redno zaposlitvijo, je veliko tudi takih, ki dopolnjujejo svojo obveznost še na eni ali celo dveh šolah. Prav tako, lahko rečemo, da tako kot naša šola tudi njihova šola aktivno sodeluje v različnih projektih. Lepo smo bili tudi postreženi z njihovimi specialitetami, od katerih se nam je najbolj prilegla gibanica. Ogledali smo si tudi Romansko rotundo sv. Nikolaja iz prve polovice 13. stoletja. Na poti proti Moravskim Toplicam smo se ustavili v Martjancih, ki so dobili ime po zavetniku martjanske cerkve, sv. Martinu.

Že malo lačni smo pot nadaljevali, po ravninah in gričih na severovzhodu Slovenije. V občini Moravske Toplice kjer se iz prekmurske ravnice začne dvigovati grički svet

s prečudovitimi griči, posejani z vinsko trto, smo se ustavili v Gostišče "Aleksander. Poznani so po prijaznih ljudeh in dobri hrani. Hrana ni bila samo dobra, ampak tudi bogata, zato smo sklenili porabiti nekaj kalorij s sprehodom po Moravskih Toplicah.

Ponovno po obilnemu zajtrku smo naslednji dan, pot nadaljevali proti Lendavi. Razgledovanje po Prekmurju smo začeli v Vinariumu Lendava. Ko smo se naučili prekrasnega razgleda, naredili čudovite fotografije in posneli dih jemajoč »selfie« več kot 50 m nad zemljo, je sledil ogled Cerkve v Bogojini, zgrajene in opremljene po načrtih našega priznanega arhitekta Jožeta Plečnika, do Bukovniškega jezera, ki velja za najbolj prepoznavno turistično točko v občini Dobrovnik. Ker je bila strokovna ekskurzija zares poučna, polna tudi prijetnega druženja upamo, da smo si nabrali zares dobre, pozitivne energije, za vstop v novo šolsko leto.

Antonija Tomšič

PUM-O

Projektno učenje mlajših odraslih

Brezplačen program za mlade.

LJUDSKA
UNIVERZA
POSTOJNA

Pomagamo ti pri šolskih obveznostih in iskanju zaposlitve, na voljo smo ti za zaupne pogovore, razumemo in se trudimo omiliti tvoje tesnobe in stiske, omogočamo ti zanimivo in sproščeno preživljanje prostega časa ter vključevanje v družbo.

Tukaj smo ZATE! Obišči nas in se sam prepričaj!

031/360 977, pum-o@zavod-znanje.si

NA LETOVANJU V PACUGU TUDI PIVŠKI POČITNIKARJI

V mladinskem letovišču Pacug sta letošnje letovanje zaključili obe skupini otrok iz postojnske in pivške občine. V dveh izmenah, ki sta potekali od 3.7. do 13.7. ter od 30.7. do 9.8., je počitniške in morske radosti uživalo skoraj 150 otrok, starih od 6 do 15 let.

Otroci so svoje proste dneve ob morju, v družbi vrstnikov in zabavnih animatorjev, preživljali aktivno in prijetno. Osvojili so nove plavalne veščine, se naučili sodelovanja, uživali ob številnih zabavnih nalogah, sodelovali v različnih delavnicah in animacijah, predvsem pa so tkali pomembne prijateljske vezi, ki ostanejo še dolgo v spominu.

Na podlagi Javnega razpisa za izbiro organizatorjev zdravstvenih letovanj otrok in šolarjev v letu 2022 je Zavod za zdravstveno letovanje RS za področje občine Postojna in občine Pivka za organizatorja letovanja izbral Društvo prijateljev

Foto: Društvo prijateljev mladine PO-PI

mladine PO-PI, ki deluje pod okriljem Zveze prijateljev mladine Ljubljana Vič – Rudnik. Udeležbo na letovanju za zdravstvene predloge sofinancira Zavod za zdravstveno zavarovanje, Občina Pivka in starši, za letovanje brez zdravstvenega predloga pa Občina Pivka in starši.

DKH

POLETNI UTRINKI IZ NADANJEGA SELA

Preden so otroci zapustili šolske klopi in se podali na zaslužene počitnice, smo v Nadanjem selu 18. junija najprej pripravili druženje otrok, staršev, vaščanov in prijateljev. Poimenovali smo ga Pozdrav poletju. Kot je že v navadi, smo se zbrali na »Pilu«. Bilo je veliko dobre volje, zabave in iger. Še posebej pa nas je vse skupaj zabavala in povezala vleka vrvi, kjer smo sodelujoče razdelili v dve medgeneracijsko različni skupini, vsi ostali pa smo z močnim navijanjem spodbujali tekmovalce. Smeh in dobra volja sta zopet zmagala. V nadaljevanju počitnic smo se že peto leto zapored odpravili tudi na vikend kampiranje družin. V istem terminu kot pretekla leta, prvi vikend v juliju, smo odpotovali na Gorenjsko. Obiskali smo kamp Šobec v Lescah. Vsi skupaj smo uživali ob bajerju in na vodnih igralih. Pogumni so se namočili v reki, nekateri so se odpravili s kolesom do Bleda ali na sprehod

po bližnji okolici. Vzeli smo si čas za igranje mini golfa in družabnih iger ali pa smo posedeli v senčki. Ob obilici dobre hrane in aktivnostih nam dobre volje ni zmanjkalo. Skratka, mi smo uživali in za prihodnje leto že iščemo novo lokacijo, da še malo raziščemo lepote naše Slovenije.

Ksenija Belcer Žnidaršič

POLETNI TABOR

Tretji vikend v avgustu je že tradicionalno namenjen poletnemu taboru.

Tokrat smo tabor pričeli z zajtrkom. Sledile so športne igre in dejavnosti, ki so jih pripravili mladi animatorji. Zato, da želodčki niso ostali prazni, smo poskrbeli starši. Posebnost letošnjega tabora je bil ogenj tudi čez dan, saj se je omaka za »pašto« letos skuhalo kar v kotlu, zato je bilo kosilo še posebej slastno.

Po krajšem počitku so sledile ustvarjalne delavnice. Vsak si je lahko izdelal lovilec sanj, pobarval hišico, naredil zapestnico in še marsikaj drugega. Manjkala pa ni niti igra med dvema ognjema, kjer so se skupaj z otroki igrali tudi starši. Dan se je kar prehitro prevesil v noč in sledila je večerja, po njej pa presenečenje. Imeli smo namreč pravi kino na prostem. Da pa je bilo vzdušje še boljše, nismo pozabili niti na kokice.

V nedeljo po zajtrku pa nas je čakala pot na Primož, kjer smo si

ogledali tudi notranjost utrdb, za kar se zahvaljujemo Parku vojaške zgodovine Pivka. Ko smo prišli nazaj v vas, smo imeli kosilo, nato pa so se odvijale še vodne igre, ki so jih pripravili animatorji. Na željo otrok smo letošnji poletni tabor zaključili z ogledom risanke.

Ob koncu naj se zahvalimo vaščanom za strpnost in pomoč, naši mladini za nove ideje in dejavnosti, ki so jih izvajali, vsem staršem za podporo in dobro sodelovanje ter občini Pivka za finančno pomoč. Skupaj zmoremo!

Ksenija Belcer Žnidaršič

VABLJENI K VPISU

ZAČENJA SE NOVO IZOBRAŽEVALNO LETO

nova znanja za nove izzive

vsebine za vse generacije

prijetno okolje in prijazna podpora

- Računalniški tečaji
- Tečaj tujih jezikov
- Tečaj in delavnice za prosti čas
- Osnovna šola za odrasle
- Slovenščina za tujce
- Programi za brezposelne
- Vsebine za krajevne skupnosti
- Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM-O)
- Univerza za tretje življenjsko obdobje
- Študijski krožki
- Nacionalne poklicne kvalifikacije
- Središče za samostojno učenje
- Svetovalna podpora v izobraževanju odraslih in pri kariernem razvoju

POSTANI POSLOVNI SEKRETAR IN SAMOZAVESTNI VODJA POSLOVNIH PROCESOV

Naziv: Poslovni sekretar za današnji čas res ni več najbolj posrečeno ime, mogoče takšen naziv koga tudi odvrne od tega, da bi se odločil za ta študij. Če bi lahko, bi ta študij spremenil v **Poslovnega inženirja ali v Vodjo poslovnih procesov ali v Vodjo pisarniškega poslovanja**. Vendar ni tako enostavno. Študijski program Poslovnega sekretarja je seveda veliko več, kot je, kot si verjetno kdo misli, »le dvigovanje telefona in postrežba strank s kavo«, čeprav je tudi v teh dveh, na videz enostavnih delovnih opravilih skritega veliko prepotrebne znanja iz komuniciranja v slovenskem in v tujih jezikih, bontonu in obnašanju.

Nimam desetletnih izkušenj iz gospodarstva, vendar iz izkušenj in kot vodja programskih področij na Višji strokovni šoli v Postojni vidim dobrega diplomanta: Poslovnega sekretarja kot **vodjo poslovnih in tudi tehničnih projektov**, saj mu je pridobljeno in osvojeno znanje po tem študijskem programu pisano na kožo. Tržno komuniciranje s partnerji v domačem in v tujih jezikih – angleškem, italijanskem in/ali nemškem, po izbiri tudi španskem jeziku, koordiniranje projektnih aktivnosti, poročanje vodstvu in kupcem proizvoda, ekonomska ocena in kalkulacije, organizacija poslovnega dogodka, digitalno poslovanje in grafični dizajn, vse to so kompetence poslovnih sekretarjev. Naš diplomant lahko vse osvojeno znanje vnovči v iskanju zaposlitve in svoji karierni priložnosti. Zgoraj omenjene kompetence so konkurenčne s pridobljenimi kompetencami inženirjev, katerih specialnost je razvoj idej in tehničnih rešitev, konceptov, dimenzioniranja, programiranja, modeliranja, priprave tehnične dokumentacije proizvoda itd.

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Vodenje projektov, pisarn in ljudi

Delo v poslovni funkciji prodaje, nabave, trženja, računovodstva, logistike

Digitalno poslovanje in tržno komuniciranje

Slika: Kot je dinamičen študij, je dinamično tudi delo poslovnega sekretarja. Kot vodja projektov ste v središču vseh informacij o poteku proizvodnih funkcij in tako dodatno prispevate k razvoju podjetja.

Poklic poslovnega sekretarja je zaradi priložnosti in nenehnih sprememb v delovanju podjetij vedno bolj pomemben in tudi drugačen, kot je bil. Navkljub spremembam, ki smo jim priča, je prav trajnost študijskih dosežkov poslovnih sekretarjev pomembna in nepogrešljiva pri delu v večini poslovnih funkcij v gospodarskem in javnem sektorju. Želeli bi si, da vodstva in kadrovske službe podjetij prepoznajo pomen poslovnega sekretarja, da v svojih zaposlenih prepoznajo njihov potencial in ga finančno podprejo med dveletnim študijem v Postojni. V Postojni smo v 20 –tih letih izobrazili blizu 400 diplomantov z nazivom: Poslovni sekretar/Poslovna sekretarka. Veliko diplomantov je v študij vstopilo v zrelih letih in so sedaj že v pokoju. Prav na intenzivno upokojevanje prvih diplomantov morajo sedaj paziti podjetja, da še pravočasno prepoznajo vrzeli v svojem poslovanju. Iz podatkov letošnje evalvacije diplomantov vseh treh študijskih programov (Strojništvo, Poslovni sekretar, Gozdarstvo in lovstvo) ugotovimo, da so naši študenti hitro dobili zaposlitev po zaključku študija. V času študija oz. takoj po diplomi se je zaposlilo 47 % vprašanih, v prvih šestih mesecih še dodatnih 10 %. Če tu prištejemo 34 % tistih, ki zaposlitve niso iskali, ker so bili zaposleni že med študijem (izredni študenti), dobimo za razmere na trgu dela vzpodbuden podatek: 81 % zaposlenih diplomantov pridobi zaposlitev takoj po pridobitvi diplome oziroma kar 91 % v šestih mesecih. Na naši spletni strani je možnost ogleda predstavitvenega filma in virtualne poti. Vabljeni.

Mag. Slavko Božič, vodja programskih področij VSŠ Postojna

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA POSTOJNA

www.vspo.si

Strojništvo

Poslovni sekretar

Gozdarstvo in lovstvo

do uspeha s 3-mi koraki

KAMIŠIBAJ IN USTVARJALNA DELAVNICA V DINI

V času poletnih počitnic je tudi Kulturno društvo Lipa Pivka prispevalo svoj del k počitniškim aktivnostim, ki jih je prirejal Zavod za turizem Pivka v DINI. Dogajanja so bila namenjena otrokom, ki so se želeli udeležiti različnih dejavnosti. 27. julija so v Kulturnem društvu Lipa pripravili kulturni program s kamišibaj pripovedovanjem Kettejeve pravljice Šivilja in škarjice in s predstavitvijo instrumenta violončelo in mini koncertom, ki ga je izvedla Zala Kovačič iz Vrhniške. Sledila je še delavnica z naslovom »Škarjice hrustalke«, ki so otrokom pridno izrezovale ptičke, katere so še zlepili in po svoje oblikovali. Sodelovalo je enajst otrok, ki so uživali v sproščenem vzdušju in izdelali veliko ptičic, katere so odnesli s sabo. Spoznali pa so tudi poučno pravljico velikega slovenskega pesnika Dragotina Ketteja, ki je nekoč živel na Premu, nedaleč stran od Pivke.

Ugotovili so, da se pridnemu in skromnemu človeku vedno povrne nekaj dobrega v življenju, tako kot je Bogdanka dobila nazaj svoje čudežne škarjice in se rešila sitne grajske gospe.

Irena Margon

GASILCEM DODATNA SREDSTVA

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je včeraj s predsedniki prostovoljnih gasilcev v občini: Sandi Grzetič (PGD Pivka), Danjel Boštjančič (PGD Košana), Simon Žele (PGD Zagorje), Primož Rebec (PGD Palčje) in predsednikom GZ Postojna Markom Simšičem podpisal Aneks k pogodbi o sofinanciranju javne gasilske službe v občini Pivka za leto 2022, s katerim je občina zagotovila dodatna sredstva za redno delovanje društev in sredstva za nakup gasilskega vozila za moštvo. Zaradi številnih intervencij in pomoči pri gašenju požarov v naravi so se povečale potrebe po financiranju materialnih stroškov, zato bo občina v letu 2022 financirala delovanje društev v skupni višini 69.000 €. Občina pa bo zagotovila še dodatnih 9.000€ za nakup gasilskega vozila za moštvo za potrebe PGD Košana, ki ga bo odkupila od Gasilske zveze Postojna. Občina in predstavniki prostovoljnih gasilskih društev pa

so danes podpisali tudi strateški dokument, in sicer Srednjeročni plan nabave gasilskih vozil v letih 2023-2030. Po planu nabave je v letu 2023 načrtovana dobava vozila GVGP 2 za potrebe PGD Pivka, v letih 2024-2026 je v načrtu nabava GVC-1 za potrebe PGD Košana ter v letu 2024 GVM-1 za potrebe PGD Zagorje. V letih od 2027-2030 je v planu nabava GVM-1 za PGD Košana, GVGP-1 za potrebe PGD Zagorje in PGD Palčje ter GVC-3 za potrebe PGD Pivka. Župan se je ob tej priložnosti zahvalil gasilcem za vso požrtvovalnost pri gašenju požarov tako v občini kot pri pomoči sosednjim občinam.

PREDAJA VOZILA PGD KOŠANA

Župan Robert Smrdelj je v avgustu predal ključe gasilskega vozila za moštvo predsedniku PGD Košana Danjelu Boštjančiču.

Občina Pivka je odkupila gasilsko vozilo Citroen Berlingo od Gasilske zveze Postojna.

ZAHVALA GASILKAM IN GASILCEM GASILSKE ZVEZE POSTOJNA

Foto atelje Postojna

V četrtek, 11. avgusta, sta občini Postojna in Pivka z Radiom 94 pripravili sprejem za naše gasilke in gasilce Gasilske zveze Postojna, ki so v zadnjem obdobju spet nesebično izkazali izjemno predanost in pomoč.

Izredno sušno obdobje je razlog za številne požare po državi. Za gasilce GZ Postojna se je vse skupaj začelo že 15. julija, ko je zagorelo na težko dostopnem mestu nad vasjo Trnje v občini Pivka. S požarom se je 8 dni borilo 297 gasilcev iz 11 društev GZ Postojna. Za gašenje požara pa so porabili več kot 2.250 ur prostovoljnega dela.

Istočasno kot nad Trnjem je zagorelo tudi na območju Cerja v občini Miren-Kostanjevica, zaradi česar je moral helikopter Slovenske vojske prekiniti z gašenjem nad Trnjem in odhiteti na pomoč na Goriško, kar pa je posledično podaljšalo in otežilo gašenje naših gasilcev. Gasilci si niso mislili, da najhujše šele prihaja... Prvo informacijo o večjem požaru v naravi na Goriškem so v GZ Postojna prejeli v nedeljo, 17. julija dopoldne. Kmalu je sledil klic regijskega gasilskega poveljnika, da pripravimo enote, za morebitno pomoč na Krasu. Še preden so naši gasilci uspeli pojedsti nedeljsko kosilo, so se oglasili pozivniki in kmalu je bil konvoj že na poti na Kras. V drugi polovici meseca julija

se je tako na Kras odpravilo skupaj preko 400 naših gasilk in gasilcev, kjer so opravili več kot 5.700 ur dela! Na intervenciji so sodelovali skupaj z 215 vozili. V obeh intervencijah je tako skupaj sodelovalo skoraj 700 gasilk in gasilcev, ki so opravili skoraj 8.000 ur dela.

Kot sta na sprejemu poudarila tudi oba župana, Igor Marentič in Robert Smrdelj, smo vsi skupaj najbolj veseli, da so se vsi naši fantje in dekleta z intervencij vrnili živi in zdravi. Njihova vozila in oprema take sreče niso imela. Ocena stroška poškodovanih vozil in opreme znaša 30.000€. Da gre za res veliko intervencijo, priča dejstvo, da so v tem času z vozili prevozili skoraj 20.000 kilometrov in porabili več kot 6.600 litrov goriva.

V zahvalo za ves trud, ki so ga gasilci za nas pokazali že neštetokrat, predvsem pa za izkazano spoštovanje, sta pivški in postojnski župan ob tej priložnosti predsedniku Gasilske zveze Postojna, Marku Simšiču predala darilo, finančno spodbudo, ki je le ena od pozornosti, s katerimi občini gasilcem izkazujeta prizadevanja, da bo gasilska dejavnost v naši lokalni skupnosti primerno opremljena in cenjena. Gasilke in gasilci, HVALA!

POGOVOR S POVELJNIKOM CIVILNE ZAŠČITE OBČINE PIVKA MOREL JOŽETOM

Povod za naš pogovor so bili grozljivi dogodki ob požaru na Krasu, ki smo jim bili priča nekaj tednov nazaj, ko je praktično celotna država stopila skupaj ob pomoči pri gašenju, obenem pa se je soočala z eno najhujših suš v zadnjih desetletjih pri nas.

Morda pa kdo še ne ve, da ste se pivški gasilci soočali tudi z enim težkim domačim požarom nekaj dni pred tem. Kaj nam lahko poveste o njem?

Drži. Imeli smo opravka z zelo zahtevnim požarom nad vasjo Trnje na zelo težko dostopnem terenu. Poti do požarišča ni bilo, zato je bilo potrebno priti z vozili z druge strani hriba in cevi vleči zelo daleč in še čez vrh, čez greben, kar je terjalo veliko moči in energije. Teren izredno nevaren, veliko kamenja, veliko lukenj, prekrito s travo, listjem in v teh luknjah se nam je ogenj ponavljal in obnavljal in so bile razmere za gašenje zelo zahtevne, čeprav po obsegu ni bil velik požar.

Na pomoč smo poklicali tudi helikopter, ki pa ni prišel takoj, ker je istočasno prišlo do drugega dogodka na območju Triglava, ko je strela udarila med skupino ljudi in je bila potrebna pomoč tam. Po prihodu helikopterja je le ta šestkrat, sedemkrat odvrigel vodo, nato pa je bil poklican spet drugam na drugi požar.

Po štirih, petih dneh, težkega in aktivnega dela na tem požaru pa za vas ni bilo počitka, kajti na Krasu se je razplamtel požar, kakršnega Slovenija še ni videla in doživela. Bili ste takoj, če tako rečemo pre-napoteni na ta požar. Kako je to izgledalo?

Tako je. Bili so poklicani na zborna mesto za na Kras, ki pa je zaradi silovitosti bilo preklicano, tako da smo dobesedno oddrveli do Vojščice, kjer smo bili razporejeni po enotah in terenu. Takrat smo doživeli nekaj zelo pretresljivega, kajti to ni več požar v naravi, to ni več hec. Šlo je za ogromno površino, dimenzije požara in ko prideš pred stanovanjsko hišo, pred objekt ki je nekemu dom in vse, kar ima, takrat ni več šale. Najdeš v sebi neko moč, neko energijo in prepričanje, da moraš to zaustaviti. In s silnimi napori je gasilec in gasilkam to tudi uspelo, pogorel ni namreč noben stanovanjski objekt ali hiša.

Gasilce in ostale pa ni ogrožal zgolj samo ogenj in požar, ampak je bila cel čas prisotna tudi nevarnost pred eksplozijami granat in minsko ubojnih sredstev. Kako ste se spoprijemali s to smrtno nevarnostjo?

Navdilo je bilo, da se ne odmikamo in pomikamo v notranjost gozda ravno zaradi teh eksplozij. Spomnim se prav dogodkov iz prvega dne, ko smo bili v Kostanjevici in sem v času gašenja približno dveh ur najhujšega pritiska ognja naštel prek dvajset izredno hudih, močnih eksplozij. Poleg same nevarnosti, da bi koga kaj zadelo, je drugo težavo predstavljalo tudi to, da je ob eksploziji granat raznašalo visoko nad nami, tudi prek dvesto metrov daleč goreč material, ki je vnel nove požare zadaj za nami. Morali smo ukrepati ter z velikimi vozili in kamioni gasiti glavni požar, ki je požiral vse pred seboj, z manjšimi pa gasiti ta manjša vneta požarišča, da se le-ta ne bi razplamtela v konkretni požar in ogrozila tudi nas, nas obkolila ipd.

V tem strašnem požaru se je pokazala za neprecenljivo tudi pomoč iz zraka, kajne?

Pomoč iz zraka je izjemnega pomena iz več vidikov. Kraški, pa ne samo kraški, na splošno teren se zarašča. Kar je bilo še 10-15 let nazaj čisto in golo, je danes preraščeno. Prav takšno dva do tri metre visoko grmovje je najslabše za razvoj požara, poleg tega pa je drugi problem ta, da so poti postale neprehodne in se tja, kjer si včasih lahko prišel z vozili, sedaj ne da več. Zato je pomoč od zgoraj sila pomembna. Druga zadeva pa je že bolj kritična, ko gre za kritične primere, ko ljudi obkoli požar in je potrebno poklicati zračno pomoč, da jih zalije, da jih reši.

No, prav ljudje, gasilke in gasilci imajo pri tem ključno vlogo. Njihovo delo in mučenje s požarom so z velikim odobravanjem pozdravljali tako domačini kot ljudje iz cele Slovenije. Veliko imate tudi podmladka in najbrž ste na to še posebej ponosni.

Seveda. Rad bi poudaril njihovo delo, trud, skrb, prav tako pa tudi pripravljenost za učenje, napredovanje, sprotno spremljanje tehnik, novosti in vsega, kar temu pritiče.

V naši občini imamo res veliko srečo, da imamo veliko mladih ljudi, željnih znanja, željnih pomoči in timskega dela. Posebej bi rad izpostavil gasilke, ki prav v ničemer, tudi v najtežjem terenskem delu, ne zaostajajo za fanti in se hočejo ravno tako izkazati.

Gospod Morel, najlepša hvala za pogovor.

Silvo Čelhar

SKUPAJ NAM JE USPELO

Ob nedavnem poletnem požaru, ki se je razplamtel na Krasu in so v njem sodelovali številni gasilci ter druge službe in enote, med njimi tudi gasilci pivške občine, je cela Slovenija izkazala junakom, ki so reševali požarno območje, hvaležnost na številne načine.

V Kostanjevici na Krasu so krajanje med drugim prišli na idejo, da bi iz hvaležnosti za gasilce iz vseh društev in druge službe organizirali akcijo zbiranja opreme in majic. Akcija je uspela in v središču kraja so obešali majice. Svojo majčko je v Kostanjevici obesilo tudi naše društvo PGD Pivka.

Borut Smrdel

Center za krepitev zdravja

PRI NAS STE VEDNO DOBRODOŠLI!

V Centru za krepitev zdravja ponovno izvajamo psiho edukativne delavnice s področja duševnega zdravja, in sicer Spoprijemanje s stresom, Spoprijemanje z depresijo, Spoprijemanje s tesnobo in Tehnike sproščanja. Občane Pivke želimo opomniti o pomenu duševnega zdravja ter možnosti razbremenilnega posveta pri psihologu v Centru za krepitev zdravja, ki je brezplačen za vse z urejenim osnovnim zdravstvenim zavarovanjem. Jesenski meseci so posebej namenjeni ozaveščanju o pomenu duševnega zdravja. Desetega oktobra obeležujemo Svetovni dan duševnega zdravja. Letošnja tema je krepitev duševnega zdravja za preprečevanje samomora. Aktivnosti bomo pripravili tudi v Centru za krepitev zdravja, za več informacij spremljajte našo spletno stran. Hkrati smo desetega septembra obeležili Svetovni dan preprečevanja samomora. V Sloveniji je leta 2021 za posledicami samomora življenje izgubilo 432 oseb, kar je 63 oseb več kot leta 2020. To ni zgolj črna statistika, za temi številkami se skrivajo osebe v stiski in njihovi svojci, ki jih je prizadelo breme samomora. V kolikor razmišljate o samomoru je pomembno, da se zavedate, da pomoč obstaja. V primeru duševne stiske lahko vedno pokličete vašega osebnega zdravnika, psihiatra ali psihologa, zaposlenega v vam najbližjem

zdravstvenem domu. V primeru življenjsko ogrožajoče stiske vam je vedno na voljo telefonska številka nujne medicinske pomoči oziroma dežurne psihiatrične ambulante. Na voljo so vam tudi brezplačne telefonske linije za pomoč v duševni stiski. Čeprav je o teh temah včasih neprijetno govoriti, nam v stiski lahko najbolj pomaga ravno pogovor. Namreč s tem, ko poiščemo pomoč, gremo po svojo moč. Za več informacij nas lahko tudi kontaktirate na telefonsko številko 031-363-448 ali na elektronski naslov ckz@zd-po.si.

Center za krepitev zdravja ZD Postojna

Koronarno društvo Postojna ob svetovnem "Dnevu srca"

29. septembra organizira pohod po "Srčni poti".

Zbirno mesto je ob 15. uri v Postojni pri spomeniku NOB na Mačkovcu na Ravbarkomandi.

Pot je dolga 5 km in traja približno uro in pol. V primeru neugodnega vremena pohod odpade! Vljudno vabljeni! Naš slogan je: »Vse za zdravo srce in ožilje!«

ZOBNO AMBULANTO ZA OTROKE IN MLADINO JE PREVZELA ZOBOZDRAVNICA NINA KRAŠEVEC

Foto: osebni arhiv

Z upokojitvijo dolgoletne šolske zobozdravnice dr. Slađane Martinović je ambulanto za otroke in mladino v Pivki začasno prevzela nova zobozdravnica Nina Kraševc, z letošnjim šolskim letom pa v polnem prevzema program koncesije za dobo 15 let. Zobozdravnica Nina Kraševc ima sicer že veliko izkušenj v zobozdravstvu, tudi z delom v šolskih zobnih ambulantah. Želimo ji uspešno delo, otrokom in mladini pa veliko preventivnih in čim manj kurativnih obiskov.

Z letošnjo jesenjo se program zobozdravstva v občini povečuje tudi pri obeh zobozdravnikih, ki sprejemata odraslo populacijo, in sicer pri zobozdravnici Meti Česnik in zobozdravniku Marinu Juričevu. Skupno se program povečuje 1,27 programa standardne ekipe na 1,93 programa. Urniki in kontakti naših zobozdravstvenih ambulant so na voljo v rubriki zdravstvo na spletni strani občine Pivka.

V nadaljevanju vabimo k branju pogovora z zobozdravnico Nino Kraševc, dr. dent. med.

1. Prosim za krajšo predstavitev, v nekaj stavkih, da vas Pivčani spoznamo.

Zobozdravnica sem več kot 10 let, delala sem tako v javnem kot zasebnem sektorju, z otroki in odraslimi, vendar veliko večino poklicne poti delam z otroki v šolski zobni ambulanti. Svoje delo imam zelo rada. Spodbujam otroke, da so samostojni, da je njihova naloga, da si dobro očistijo zobe in opomnijo starše, kdaj je čas za naslednji obisk v ambulanti. Seveda je to v mlajših letih naloga staršev, a otroci se na ta način počutijo "velike". Največja nagrada mi je, ko otrok premaga strah in po nekaj obiskih kar sam pride v ambulanto in se usede na zobozdravstveni stol. Všeč mi je dinamičnost dela, na dolžino poklicne poti pa me opomnijo kar moji prvi pacienti, ki so iz malčkov sedaj postali že srednješolci, nekateri pa celo že študenti.

2. Ste nova zobozdravnica, ki odslej vodite zobozdravniško ambulanto v Pivki. Komu je leta namenjena? Prevzimate obstoječe paciente, sprejemate tudi nove?

Ambulanto sem prevzela po upokojitvi dr. Martinović, ki jo vsi Pivčani zelo dobro poznajo. Moram povedati, da mi je veliko pomenilo, ker mi je bila na začetku v

veliko pomoč, mi predstavila dotedanji način dela in sodelovanje s šolo in se nanjo velikokrat obrnem po nasvet. Ambulanta je v prvi vrsti namenjena otrokom, imamo koncesijo za opravljanje dejavnosti s področja otroškega in mladinskega zobozdravstva, vendar pa v samoplačniškem delu obravnavamo tudi odrasle paciente. Četudi so otroci že prej obiskovali to ambulanto, je zaradi menjave zobozdravnika ponovno potreben podpis izjave o izbiri osebnega zdravnika, kar običajno uredimo ob prvem obisku v ambulanti. Sprejemamo tudi nove paciente, so se nas pa Pivčani že kar navadili in sem zelo zadovoljna z obiskom ambulate.

3. Kako lahko sami najbolje poskrbimo za dobro ustno higieno in zdrave zobe?

Za ustno zdravje lahko največ naredimo sami z rednim čiščenjem zob, to pomeni ščetkanje zob dvakrat dnevno in čiščenje medzobnih prostorov z zobno nitko ali medzobnimi krtačkami enkrat na dan. Poleg tega je pomembna tudi prehrana, ki naj vsebuje čim manj enostavnih sladkorjev, naj ne bo preveč lepljiva in pomembno je uživanje hrane, omejeno na zaključene obroke. V zadnjih letih opažam, zlasti pri otrocih, (pre)velik vnos sladkih pijač in sladkarij med glavnimi obroki, kar v tej ranljivi starostni skupini hitro vodi do razvoja kariesa. Glede na to, da prihaja jesen in z njo tudi več prehladnih obolenj, je pri majhnih otrocih ob prehladu treba temeljito očistiti nos, da otrok lahko diha skozi nos in se ne razvije navada dihanja na usta, kar tudi potem posredno vpliva na razvoj čeljustnic.

4. Kako pogosto priporočate preventivne obiske pri zdravniku?

Pogostost preventivnih pregledov pri zobozdravniku je povezana tudi s stopnjo tveganja posameznika za razvoj kariesa oziroma z dovzetnostjo za druge ustne bolezni ter tudi systemskega zdravstvenega stanja pacienta. Nekako pa je v povprečju, za večino populacije, preventivni pregled pri otrocih priporočljiv na pol leta, pri odraslih pa enkrat letno.

DKH

KONTAKTI ZOBNE AMBULANTE

Otroška in šolska zobna ambulanta Pivka,
Prečna ulica 3, 6257 Pivka

Telefonska številka ambulate: **068 164 107**

Elektronska naslova:
enka.zobozdravstvo@gmail.com in
solskazobnapivka@a1mail.si

URNIK AMBULANTE

ponedeljek in četrtek: 13.00-19.30;
torek, sreda, petek: 7.00-13.30

STAREJŠIM PRIJAZEN KOTIČEK

UGODNOSTI ZA STAREJŠE S SOPOTNIKI

Sopotniki
zavod za medgeneracijsko solidarnost

Starejšim, ki koristijo prevoze z Zavodom Sopotniki, so po novem pri izbranih lokalnih ponudnikih storitev in za različne nakupe na voljo posebne ugodnosti.

Projekt Ugodnosti za starejše s Sopotniki nadgrajuje osnovno storitev zavoda, to je brezplačne prevoze za starejše. Zasnovan je na način, da starejši na dan prevoza prejmejo kupon za popust, če se naročijo za prevoz do podjetja, ki sodeluje pri projektu. Sodelujejo podjetja, ki nudijo frizerske storitve, optike, trgovine s tekstilom itd. Skratka, ponudniki storitev, ki jih starejši potrebujejo. Namen Zavoda Sopotniki je, da starejše vzpodbujamo k samostojnemu in aktivnemu življenju. Vzpodbujamo jih, da se odpravijo od doma tudi za nakup nove posteljnine ali obisk pedikerja ipd. in ne zgolj za obisk zdravnika. Projekt z družbeno angažiranim prispevkom podjetnikov, ki imajo posluh za starejše, obenem s popusti izboljšuje dostopnost do vsega potrebnega za dostojno starost. Za starejše iz občine Pivka v sodelovanju z Zavodom

Sopotniki ugodnosti nudijo:

Frizerski salon Edita, Edita Štavar s.p., Manufaktura d.d s poslovalnico Hiša s stilom v Postojni, Optika Clarus v Postojni, Pedikerske storitve Ana, Ana Bole s.p., optika in center za sluh Center Vitalis Postojna. V Zavodu Sopotniki nudimo brezplačne prevoze in ugodnosti že preko 150 starejšim iz občine Pivka in jim tako lajšamo stiske in lepšamo življenje. Informacije o rezervaciji brezplačnega

prevoza in kupona za ugodnost starejši prejmejo na telefonski številki 051 657 555 pri koordinatorju enote, Tiborju Pranjiću. Vse aktualne informacije o popustih so dostopne tudi v sopotniškem vozilu, kjer je na voljo promocijski letak.

V Zavodu Sopotniki smo neizmerno hvaležni vsem vključenim podjetnikom, da imamo možnost, da skupaj uresničujemo poslanstvo Človek Človeku Sopotnik. Hvala!

Zavod Sopotniki

ZDRAVI V JESEN

Zdravje je ena večjih vrednot v življenju – kolikokrat si ob osebnih praznikih ali za novo leto zaželimo prav zdravje. Zgolj želje pa ne zadoščajo nikjer, tudi pri zdravju ne. Človek mora za svoje zdravje skrbeti in ga zavestno krepati. Poletje je čas, ko za zdravje ni težko skrbeti – več je priložnosti za rekreacijo, za sprostitvev in prijetne pogovore. Zakaj ne bi nadaljevali tudi jeseni? Ljudje se radi zanimajo za svoje bolezni – od tega so lahko kar bolni. Mi bomo spoznavali zdravje, da bi ga znali krepati v celoti: to je telesno, duševno, duhovno in sožitno zdravje.

Pametna skrb za svoje zdravje se začne s tem, da ga poznamo

Krepitev zdravja je glavni cilj Svetovne zdravstvene organizacije (SZO ali WHO). V njeni ustanovni listini leta 1946 so zastopniki vsega človeštva opredelili, kaj je zdravje – da je čim bolj popolno telesno, duševno in sožitno (socialno) blagostanje vsakega človeka. Od tedaj se zdravje ljudi po vsem svetu izboljšuje in življenje podaljšuje. Kaj so razlogi za ta uspeh?

Glavni je celostno gledanje na človekovo zdravje; torej spoznanje, da je zdravje kakovostno delovanje

vseh človekovih razsežnosti v neločljivi medsebojni povezanosti. Ko so v opredelitvi zdravja izrecno omenili duševno in socialno blagostanje, se je pozornost razširila iz telesne razsežnosti tudi na duševno, duhovno, socialno, razvojno in bivanjsko. Drugi razlog tiči v tem, da je celostna opredelitev zdravja pozornost zdravstva, politike in ljudi usmerila iz zdravljenja bolezni ali poškodb tudi v preventivno skrb za varovanje in krepitev zdravja. Marsikatero bolezen ali obolenje lahko preprečimo, za dolga leta odložimo in omilimo njihovo ostrino, ko pridejo. Ko pomislim na svoje telesno, duševno, sožitno in duhovno zdravje, da bi zanj pametno skrbel, je pomemben moj osebni odgovor na naslednji dve vprašanji. Kaj moram narediti za svoje zdravje jaz sam, četudi država, zdravstvena in druge stroke naredijo za moje zdravje vse, kar je možno? Kaj lahko naredim za svoje zdravje sam, če država, zdravstvo in druge stroke ne bi naredile ničesar za moje zdravje?

Telesno zdravje

Ko slišimo besedo zdravje, imamo v mislih po navadi telesno zdravje; to, da nismo bolni ali poškodovani. O telesnem zdravju je danes veliko napisanega, zato se

pri njem ne bomo posebej ustavljali. Sem sodijo skrb za zdravo in uravnoteženo prehrano, za ustrezen življenjski ritem, za kvalitetno spanje, za redno gibanje. Skrb za telesno zdravje pomeni tudi, da se izogibamo preveliki količini kofeina, nikotinu, alkoholu in drugim omamnim sredstvom.

Duševno in duhovno zdravje

V duševno zdravje sodijo dobro zaznavanje, spomin, jasno mišljenje, svetla čustva, široka razgledanost in informiranost ter dobre navade. Ogrožajo ga motnje teh sposobnosti: torej razuma, pameti, spomina, čustev in celotnega človekovega doživljanja. Izhajajo iz obolenja možganov, kažejo pa se v čudnem obnašanju. Pogostejše so: depresija, ko je človek globoko malodušen, črnogled in obupan, čustvena otopelost, razumska zmedenost, v starosti pa zlasti demenca.

Duševne moči krepimo s smiselnim študijem, branjem, razumskim poglobljanjem, s tem, da negujemo blaga, lepa čustva, se spominjamo lepih dogodkov, poslušamo dobre oddaje. Svoje duševno zdravje krepimo tudi posredno s telesnim delom in gibanjem, zlasti pa z vsem, kar naredimo za lepše sožitje.

Ko govorimo o duševnem zdravju, je na mestu premislek o sami besedi duševno pri strokovni opredelitvi zdravja. V Svetovni zdravstveni organizaciji so že večkrat potekale razprave, da bi bilo potrebno posebej poudariti duhovno razsežnost zdravja. Med psihologi se je antropološki analizi tega področja posvetil zlasti Viktor E. Frankl (1905–1997), posebej je opredelil duševne in posebej duhovne procese. Po Franklu duhovno zdravje obsega notranjo človekovo svobodo za trezno in smiselno odločanje, prevzemanje zrele odgovornosti za svoje odločitve, razvijanje zrele vesti, doživljanje smisla dobrega in hudega – v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, duševni mir, radostno in hvaležno doživljanje vsega lepega, dobrega in vsega, kar je človek naredil, doživel in preživel, pa ostal živ in pokončen, vero v življenje in pri vernih ljudeh v Boga, kakor ga kdo dojema. Duhovno zdravje ogrožajo duhovne bolezni na navedenih področjih, zlasti omamljena zavest in otopela vest. Gojimo ga z iskanjem in prepoznavanjem smisla sedanjega trenutka, s prevzemanjem odgovornosti za svoje odločitve, v skrbi za skupno dobro, s kontemplacijo lepote, stvarnosti in presežnega, pri vernih ljudeh z vero in molitvijo itd.

Socialno ali sožitno zdravje

Od vseh razsežnosti zdravja je najmanj raziskano socialno ali sožitno zdravje. O njem se najmanj ve, najmanj govori in nanj se najmanj pazi. Motnje sožitja ali socialne bolezni pa so zelo moteče. To so npr. osamljenost, čudaštvo, zapiranje vase, zasvojenosti, napadalnost, revščina, izkoriščanje, kriminal, nestrpnost, nesodelovanje, skopost, sovraštvo, slabo komuniciranje, brezbriznost do drugih, gospodovalnost nad drugimi, odpovedovanje v pomembnih socialnih vlogah v družini in družbi. Sami pri sebi se socialnega zdravja navadno ne zavedamo, prav tako ne svojih motenj v sožitju.

Druge pa velikokrat bolj motijo naše socialne slabosti, kakor telesne in duševne bolezni, in prav tako nas socialne motnje drugih. Od drugih pričakujemo popolno socialno zdravje. Socialno zdravje je tem boljše, čim bolj je

človek več poštenega opravljanja svojih življenjskih vlog in komuniciranja. Človek krepi svoje socialno zdravje na primer, ko redno uporablja tri zlate besede. Prva: pristno prosi, ko kaj potrebuje od drugega. Druga: se pristno zahvali, ko mu je drugi storil kaj dobrega. In tretja: pristno prosi za odpuščanje, ko je drugemu hote ali nehote naredil kaj slabega. S tremi zlatimi besedami se zelo lepo ujema še četrta: da pristno pohvali drugega za konkretno dobro dejanje ali lastnost.

Zdravje je ena sama celota

Vsi vidiki zdravja so med seboj povezani. Telesno, duševno in duhovno zdravje ter zdravo sožitje ali socialno zdravje so štirje vidiki enega samega človekovega zdravja. Čeprav so zelo različni, so med seboj tako povezani, da se jih ne da ločiti. En vidik vpliva na drugega pri nastajanju raznih bolezni; pomislimo na primer na psiho-somatske bolezni, torej telesne bolezni, ki nastanejo zaradi duševne stiske ali pa na duševna obolenja in telesno pešanje, ki so posledica osamljenosti, torej motnje v socialnem zdravju.

Vendar pa so med seboj povezana tudi pri njihovem zdravljenju in pri krepitvi zdravja. Znano je, da telesnim boleznim lažje in bolje kljubujejo ljudje, ki imajo sočutno oporo v lepih odnosih z bližnjimi, z zdravstvenim ali negovalnim osebjem, ki znajo na zdrav način sproti predelati duševne stiske, ki imajo jasno duhovno stališče volje do življenja. Prav tako je dokazano, da skrb za telesno zdravje dobro vpliva tako na duševno kot socialno zdravje. Rimski pregovor se glasi: zdrav duh v zdravem telesu.

Vsakanje izkušnje pa nam kažejo tudi dovolj živih primerov ljudi, ki imajo zdrav duh v bolnem telesu. Vsem je znan pokojni predsednik Slovenije dr. Janez Drnovšek; njegova zadnja leta življenja v neozdravljivi bolezni in njegova duhovna rast v tem času, preko osebnega zgleda in knjig. Pobrskajte po spominu in verjetno boste našli tudi med svojimi sorodniki, znanci ali pa iz medijev koga, ki je bil v telesni bolezni ali materialni revščini človeško pokončen, veder, prijeten za sožitje, moder v besedi, navdušujoč s svojim zgledom. Od takih ljudi se učimo, kako se da živeti, če odpove telesno zdravje, če bomo v onemoglosti osamljeni ali slabo oskrbovani.

Človeško zorimo tako, da uravnovešeno skrbimo za svoje telesno, duševno, sožitno in duhovno zdravje. Življenjski cilj je dozoreti v človeka, ki bo pustil za seboj svet nekoliko lepši in boljši, kakor bi bil, če ne bi živel.

S tem, ko pametno skrbimo za svoje zdravje, pomagamo tudi bližnjim k boljšemu zdravju. S svojim zgledom dvigamo v okolju zavest in dobre izkušnje o pametni skrbi za vse razsežnosti zdravja. Poudarili smo: »... ko pametno skrbimo za svoje zdravje«, kajti tudi skrb za zdravje ima svojo zdravo mero. Nespametno je, če postane človek bolan od pretirane skrbi za svoje zdravje. Mrzlična in pretirana skrb za zdravje kliče nase bolezni, bližnjim pa je neprijetna.

**dr. Jože Ramovš in Marta Grčar,
Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in
medgeneracijsko sožitje**

70 LET DRUŠTVA UPOKOJENCEV PIVKA

Druga sobota v juliju je tradicionalni termin za letno srečanje pivških upokojencev. Letos smo se posebej skrbno pripravili, saj društvo praznuje častitljiv jubilej, 70-letnico obstoja. Slovesnosti v Krpanovem domu so se poleg številnih članov društva upokojencev Pivka udeležili še župan občine Pivka g. Robert Smrdelj, predsednik pokrajinske zveze društev upokojencev Južno-primorske g. Mirko Miklavčič ter predstavniki društev in organizacij, s katerimi tesno sodelujemo. Prireditev smo začeli s slovensko himno, predsednik društva upokojencev Pivka Evgen Primožič je v govoru orisal pot, ki jo je društvo prehodilo v sedmih desetletjih. Z okoli 600 člani smo največje društvo v občini, s prostovoljnim delom na številnih področjih skrbimo za starejše in opozarjamo na njihove potrebe in pravice. Župan občine Pivka Robert Smrdelj je poudaril posluš lokalne skupnosti za starejše. Društvo upokojencev je zaradi dela in tesnega sodelovanja letos dobilo plaketo občine Pivka. Občina Pivka ima status starosti prijazne občine, z izgradnjo doma za starejše pa bodo lahko starostniki jesen življenja preživljali v domačem kraju. Zaželel nam je uspešno delo vsaj še tri desetletja. Predsednik PZDU JP Mirko Miklavčič je v imenu Zveze društev upokojencev podelil veliko plaketo ZDUS kot priznanje ob 70-letnici delovanja. Sledil je kulturni program. Zapel nam je Moški zbor Pivka pod vodstvom Marcela Štefančiča, člani krožka Beremo skupaj so recitali nekaj svojih pesmi. Prireditev so zaključile Štorovke, plesna skupina upokojenk iz Štorij pri Sežani. Veselo druženje smo nadaljevali na ploščadi pred Krpanovim domom. Za lačne želodce je poskrbel gostinec Borut Belčič, druženje ob glasbi, plesu in klepetu je trajalo dolgo v noč.

Jožica Knafelc

70-LETNICA DU PIVKA

Zagodi nam Miloš
na orglice svoje,
da društveni člani
dožive srž veselice,
saj pojejo radi,
govorijo si vice,
da čas kar mineva,
ne vidimo mraka,
saj tema prišla je
lahkotnega koraka.

Začeli smo s himno,
bili vsi še zbrani,

poslušali hvale
za visok jubilej,
želje, da delamo
tako še naprej.

Predstavili rime smo
in večglasno petje,
na koncu pa ples
gibčnih plesalk,
bilo bi jih dobro
posnemati vsak dan,
da korak naš ostal bi
mehak in voljan!

Draguška Penko

Vabljeni na

Slavnostni koncert ob 30-letnici Kvarteta Sonček, ki bo v petek, 14. oktobra ob 20. uri v avli Osnovne šole Pivka.

Poleg kvarteta bodo nastopili citrar Tomaž Plahutnik,
Trio Stopar, sestrski kvartet Trobec-Žagar in drugi.

PEVSKA SKUPINA STUDENEC PIVKA
prijazno vabi vse ljubitelje petja na

Jubilejni koncert ob 20-letnici delovanja,

ki bo v soboto, 8. 10. 2022, ob 18.00 v
Krpanovem domu Pivka.

Koncert bodo popestrili zanimivi glasbeni gostje.

SEDMO SREČANJE KLAP V DOLNJI KOŠANI

Foto: Jože Pavzin

Prvo septembrsko soboto smo prisluhnili pevskim nastopom na tradicionalnem srečanju klap v Dolnji Košani. Napoved slabega vremena je organizatorje, Klapo Škvadra, prisilila, da so srečanje pod lipami v Gornji Košani prestavili v telovadnico osnovne šole.

Kakor vsako srečanje klap je bilo tudi to srečanje, že sedmo po vrsti, prisrčno in veselo. Klape so v napolnjeni telovadnici ustvarile prijeten program in vzdušje in tako razveselile množico obiskovalcev. Program je v sproščenem vodenju popestrila Tinkara Volk.

Poleg organizatorjev, klape Škvadra, so nastopile tudi klape iz Hrvaške, Italije in Slovenije. Nastopile so hrvaška ženska klapa Hreljin iz Hreljina, ki deluje že 23 let, ter moška klapa

Skala iz Gropade na tržaškem Krasu. Prepevale so tudi ženska klapa Fritule iz Kopra in klapa Galeb iz Cerknice. Vsem klapam je občinstvo navdušeno ploskalo.

Po končanem uradnem delu srečanja pa so obiskovalce presenetili z nastopom klape Škvadra ob spremljavi skupine Don Allen.

Druženje obiskovalcev se je nadaljevalo pod šotorom pred staro osnovno šolo.

Ob izvrstnem pečenem krompirju, perutničkah in okusnem raznovrstnem pecivu (ki so ga spekle pridne ženske), se je druženje ob petju in igranju nadaljevalo pozno v noč.

KLAPA ŠKVADRA V NOVEM VINODOLSKEM

Na povabilo domače ženske klape Puntape je konec julija klapa Škvadra gostovala v Novem Vinodolskem. V prelepem ambientu na dvorišču rojstne hiše bratov Mažuranič v centru Novega Vinodolskega je potekalo srečanje klap pod imenom »9. Ljetna smotra klapa«. Nastopilo je deset klap, med njimi dve slovenski. Poleg

naše klape je nastopila tudi kamniška klapa Mali grad. Dalmatinski melos je navduševal obiskovalce pozno v poletno noč. Da je bil večer lep, so pokazali tudi obiskovalci, ki so vse klape nagradili z dolgimi aplavzi in na koncu prizorišče zapuščali zadovoljni.

Foto: Jože Pavzin

Klapa Škvadra

»Kdor poje, ta slabo ne misli«

VABILO ZA NOVE PEVCE

Ženski pevski zbor DU Pivka in Ženska vokalna skupina »Rožmarinke« vabita k sodelovanju nove pevke.

Rožmarinke delujejo že od leta 2010. Iz Mešanega pevskega zbora, ki je bil ustanovljen leta 2013, je v letu 2014 nastal Ženski pevski zbor. Oba delujeta v okviru Društva upokojencev Pivka, njihova značilnost pa je v tem, da so pevke upokojenke. Zbor in skupina sodelujeta na kulturnih večerih, na prireditvah društva in na revijah pevskih zborov. Poleg ubranega petja je namen obeh tudi druženje, zato se pevke vedno veselijo časa, ko lahko odmislijo vse in se prepustijo petju.

Repertoar zbora in vokalne skupine se prilagaja željam pevk in lahko obsega glasbo vseh obdobij in oblik. Posebno mesto dajemo naši slovenski besedi v ljudskih pesmih, ki so stalni del repertoarja zbora in skupine.

Sodelovanje v pevskem zboru ali vokalni skupini pomeni obilo druženja med generacijami in spoznavanja novih ljudi, ki jih veseli glasbeno ustvarjanje, zato vse, člane in nečlane željne petja, prijazno vabimo, da se nam pridružijo.

Pevske vaje potekajo enkrat tedensko v dinamični kombinaciji pevsko tehničnih in gibalno izraznih poudarkov, ki pevkam zborovsko petje približajo na zanimiv in privlačen način ter spodbujajo njihovo veselje do petja in glasbeno umetniškega izražanja.

Začeli bomo novo pevsko sezono, v kateri se želita Ženski pevski zbor DU Pivka in Ženska vokalna skupina Rožmarinke osvežiti in okrepiti, zato v svoje vrste vabita nove glasove.

Radi in lepo požete? Pridružite se zboru ali ženski vokalni skupini, družbi prijetnih in veselih ljudi!

Prijavite se lahko **do 27. septembra** osebno v pisarni DU Pivka **vsako sredo od 8.00 do 12.00** ali nas takrat pokličite na tel. št.: 05 7572 290.

Vaje ŽVS so vsak ponedeljek od 19. do 21. ure v pisarni DU Pivka, ŽPZ pa vsak petek od 18. do 20. ure v glasbeni učilnici Osnovne šole Pivka.

Naredite prvi korak, ostale bomo delali skupaj.

Prisrčno vabljeni!

Društvo upokojencev Pivka

ČAJANKA OB KONCU POLETNEGA BRANJA

Po prekinitvi prirejanja čajank v dolgem, vročem poletju so se prvega septembra udeleženci teh srečanj spet dobili v knjižnici v Pivki ob tradicionalnem sodelovanju Kulturnega društva Lipa in knjižnice Pivka. Tokratni pogovor je bil namenjen obujanju spominov na poletno branje. Pogovor je tekel sproščeno o različnih knjigah in branjih, ki so krajšali čas ljudem, ki radi posežejo po knjigi. Zanimivo je bilo, da je več udeležencev bralo različne biografije znanih ali pa v zgodovini »pozabljenih« ljudi. Med njimi je bilo kar nekaj duhovnikov, ki so bili pomembni pri delu z ljudmi, vendar se o njih ni govorilo. Poletni čas so si vsi udeleženci krajšali tudi z

lažjo literaturo, kamor so spadale kriminalke, komedije, romantične zgodbe. Nekaj jih je poudarilo, da so posegli tudi po kakšni zahtevnejši knjigi, ki človeka popelje v razmišljanje o odnosih v družini in družbi, o razvoju, resnih temah. Vsi prisotni so z zanimanjem spremljali predstavitev prebranih knjig in dodajali tudi svoje razmišljanje, tako da je bila »debata« ob čaju zelo živahna. Prva čajanka v že skoraj jesenskem času je uspela.

Irena Margon

DRUGI SINGEL ANE PUPEDAN

Ana Pupedan je konec avgusta objavila drugi single »Brez krmpjra« iz prihajajočega petega studijskega albuma, ki bo nosil naslov Naši v kantini. Album bo luč sveta ugledal v kratkem nekje v prvi polovici septembra. Zasedba, ki bo letos v jeseni natančneje 7. novembra praznovala trideset let od ustanovitvenih vaj, je meseca maja v pičlih treh dneh posnela zadnji album. Dvanajst svežih skladb je bilo zabeleženih pod budnim ušesom legende slovenske glasbe Jadrana Ogrina in njegovega sina Gabriela Ogrina v prostorih dekanskega studia JORK. Dolgo pričakovana in snovana plošča je svoje končne poteze začela dobivati v času epidemije, ko je avtor glasbe in kitarist zasedbe med zaprtjem države članom benda posredoval glasbo, posneto v GarageBandu in tako pospešil proces nastanka.

Ana Pupedan bo svojo trideseto obletnico proslavila z izidom petega studijskega albuma in velikim koncertom z gosti, ki se kani zgoditi le nekaj dni

po tridesetem rojstnem dnevu skupine **12. novembra 2022**. Prireditvev bo kot ponavadi potekala **pod streho Športne dvorane Skala v Pivki**. Na njej bo skupaj z Ano Pupedan nastopil dober ducat gostov, katerih imen pa trenutno še ne bomo izpostavljali.

Podatki o singlu:

Ana Pupedan - Brez krmpjra

Avtor glasbe: Boštjan Požar

Avtor besedila: Marko Doles

Aranžma: Ana Pupedan

Posneto, zmiksano in zmastirirano v studiu

JORK Dekani

Produkcija: Jadran Ogrin, Gabrijel Ogrin in Ana Pupedan

Pesem se nahaja tudi na spletni strani

bnadcamp in na you tube kanalu:

<https://anapupedan.bandcamp.com/track/brez-krmpjra>

[https://www.youtube.com/watch?v=PsYa1Pk8BvA&ab_](https://www.youtube.com/watch?v=PsYa1Pk8BvA&ab_channel=MarkoDoles)

channel=MarkoDoles

Prvi single Življenja čaše se je v poletnem času precej vrtel po radijskih postajah širom Slovenije in bil med drugim izbran za Popevko tedna na Radiu Koper, poslušalci pa so ga na Valu 202 izbrali za pesem tedna.

Ana Pupedan

ŠMIHELSKI ORATORIJ

V župniji Šmihel pri Pivki je med četrtkom, 25. in nedeljo, 28. avgustom, potekal že sedmi šmihelski oratorij. Letos ga je obiskalo nekaj več kot 40 otrok v spremstvu 15 animatorjev. Kaj sploh je oratorij? Gre za po celotni Sloveniji organizirane tedne počitniškega varstva s katoliško tematiko, ki pa presegajo zgolj slednje. Želijo si otrokom (namenjeni so osnovnošolcem) na čim bolj razgiban in prijazen način predstaviti vero, jih vzgajati v zgledne kristjane, a obenem krepiti tudi medsebojne odnose, lastno osebnostno rast in navsezadnje zapolniti enega izmed poletnih tednov z obilo zabave v dobri družbi. Vsako leto je izbrana vseslovenska krovna tema oz. svetopisemski ali pravljčni junak, ob katerem je predvsem mlajšim lažje približati oratorijsko sporočilo. Letos smo se tako učili ob zgledu španskega svetnika, Ignacija Lojolskega. Spoznali smo njegovo življenjsko zgodbo, ki se je začela precej drugače, kot bi morda pričakovali, mladi plemič si je namreč želel postati slavni vitez. Ko pa bil je v boju za Pamplono hudo ranjen, je med okrevanjem spoznal, da čuti drugačno poslanstvo. Odložil je meč in ščit ter romal v Rim, kjer je doštudiral teologijo in postal duhovnik. Danes je poznan predvsem kot ustanovitelj družbe Jezusove - jezuitov. Z otroki smo se ob Ignacijevi zgodbi tako pogovarjali o pogumu, učenju, služenju drugim in romanju. Skozi celoten oratorij smo izdelovali kamnite križe, ki so jih otroci okrasili kot mozaik in na koncu odnesli domov, da jim bodo ostali kot spomin. Prvi dan so se nam pridružili tudi pivški gasilci, ki so otrokom razkazali

svoje vozilo, jih naučili osnovne skrbi za ponesrečence in jih spodbudili, da so se tudi sami preizkusili na gasilskem vadbenem poligonu. Udeleženci so bili navdušeni, da so vrlino poguma lahko spoznavali z njihovo pomočjo. Poleg tega smo skozi vse tri dni tudi veliko peli in plesali, v petek pa smo se tudi sami odpravili na romanje do Narina, kjer smo imeli sv. mašo. V soboto smo animatorji za otroke pripravili delavnice različnih veščin - učili so se španščine, ustvarjali z lesom, šivali, se učili frizerskih spretnosti, izdelovali mila ter sadno kupo, plesali in slikali. Celoten oratorij smo zaključili z nedeljsko sv. mašo v cerkvi v Šmihelu, pri kateri so otroci pridno sodelovali in staršem pokazali, kaj vse so izdelali v preteklih dneh in česa so se naučili. Nato smo skupaj še zadnjič odpeli oratorijsko himno in se poslovili. Animatorji in župnik Marjan smo zelo hvaležni za letošnji oratorij in z izvedbo zadovoljni. Hvala Občini Pivka za podporo pri izvedbi, zahvala pa gre tudi pridnim kuharicam in ostalim, ki so poskrbeli za lačne želodčke ali so na kakršenkoli način pripomogli k izvedbi letošnjega oratorija. Zelo se že veselimo prihodnjega leta in upamo, da se vidimo v čim večjem številu!

Šmihelski animatorji

KAJ USTVARJAMO V HIŠI KULTURE IN KAJ V NJEJ LAHKO USTVARJATE TUDI VI?

V čem se razlikuje grafika od slike? Kaj je sitotisk? Kaj je matrica? Kako s kolažem gradimo zgodbo? Kako skozi likovno delo beremo pesem? Zakaj umetniškemu časopisu pravimo fanzin? Male obiskovalke in obiskovalci našega izobraževalnega programa odgovore na vsa ta vprašanja že poznajo. Če pa so pritegnila tudi vaše zanimanje, se oglasite pri nas in potešite svojo radovednost.

Za razumevanje sodobne vizualne umetnosti in avtorskih pristopov umetnikov, ki jo ustvarjajo, si moramo včasih vzeti nekoliko več časa. Prav zato Hiša kulture letos znova, poleg razstavnega in ustvarjalnega, ponuja še prenovljen izobraževalni program.

Osnova programa sta dve ustvarjalni delavnici na mesec – otroška in družinska. Prva je namenjena otrokom od 6. leta dalje, druga pa družinam oziroma medgeneracijsko sestavljenim skupinam. Obe dejavnosti sta vezani na aktualno mesečno razstavo in sta brezplačni. Cenovno prijazni, a nič manj pestri, so tudi drugi ustvarjalni programi za zaključene skupine in šole ter vrtce. Tiste obiskovalce (delovni aktivni, društva...), ki ne želijo ustvarjati, ampak samo gledati, pa lahko popeljemo na vodeni ogled aktualne razstave in stalne zbirke, ki trenutno šteje že več kot 120 grafičnih del. Skoraj vsako od njih je mogoče tudi kupiti – za darilo ali pa za dušo!

V pretekli sezoni so udeleženci naših brezplačnih izobraževalnih dejavnosti imeli priložnost videti 6 razstav, spoznati našo grafično zbirko, listati po knjižnici umetniških publikacij, se seznaniti z različnimi likovnimi tehnikami in v njih, z različnimi materiali in orodji, tudi ustvarjati.

To, da se otroci vračajo na naše delavnice, dokazuje, da se imajo pri nas lepo. Mi pa smo veseli, da smo v njih vzbudili toliko zanimanja za umetnost, da nas pozorno poslušajo in vprašajo, če česa ne razumejo. Za konec pa to doživetje prenesejo še v lastno ustvarjanje.

Sledite novostim na naši spletni strani <https://hisakulturepivka.com/> in družbenih omrežjih ter nas obiščite.

Mateja Premrl

V SPOMIN NA LUDOVIKO KALAN

24. avgusta so člani KD Lipa v počastitev 122. obletnice rojstva učiteljice in pesnice Ludovike Kalan obiskali njen grob na pivškem pokopališču, v katerem je pokopan tudi njen oče Mihael Kalan, ki je bil nadučitelj v Št. Petru na Krasu v zadnji četrtini 19. in začetku 20. stoletja.

V spomin na Ludoviko Kalan so položili šopek sončnic, ki so bile njej najljubše cvetje, o katerem je napisala pesem z naslovom Vsadila bi sončnice ... Ludovika Kalan je neizbrisno zaznamovala šolstvo na Pivki v času fašizma, med drugo svetovno vojno in prvih letih po osvoboditvi. Njen pomemben delež je tudi ustanovitev slovenske šole v Piranu in prispevek k razvoju pedagoške stroke na Primorskem.

Pivčani smo res lahko ponosni na našo rojakinjo in prav je, da v znak hvaležnosti negujemo spomin nanjo.

Irena Margon

ZAČETEK NOVE RAZSTAVNE SEZONE V HIŠI KULTURE

V Hiši kulture odpiramo novo razstavno sezono s prvo izvedbo večletnega projekta Poslikana Pivka (2022–2025). Projekt raziskuje stensko slikarstvo, njegov izraz, domet in pomen v javnem prostoru. Glede na to, da Pivka nima (še) nobene javne poslikave, se zdi posebej primerna za raziskavo, kakšne učinke ima lahko poslikava na prebivalce mesta, odnose med njimi in družbeno ozračje nasploh. V prvi izvedbi projekta je slikar Leon Zuodar izdelal poslikavo z naslovom Artist at Work, ki tematizira delo umetnika, njegov prispevek k razvoju družbe in družbeno percepcijo sodobne umetnosti. Zuodar je poslikavo zasnoval v svojem značilnem slogu s preprosto risbo, a kompleksno vsebino, ki se poraja skozi razbiranje različnih, bolj ali manj prikritih, referenc iz sveta (sodobne) umetnosti in popkulture, cepljenih z osebno interpretacijo vsakokratnega gledalca in gledalke. Poslikava se nahaja na steni pomožnega objekta, ki gleda na dvorišče za Hišo kulture, in je na ogled od septembra 2022 dalje.

V septembru odpiramo tudi skupinsko razstavo, na kateri sodelujejo Boštjan Kavčič, Lučka Koščak, Tejka Pezdirc, Luka Širok, Iva Tratnik, Jaka Vatovec, Sonja Vulpes in Leon Zuodar. Razstavo je zasnovala kustosinja Mojca Grmek, ki je izbrane umetnike in umetnice povabila k interpretaciji sintagme vdih izdih. Jo je mogoče razumeti kot metaforo za kratkost in minljivost življenja? Kot preprosto zaznambo njegovega začetka in konca? Ali vsega, kar se zgodi vmes?

Niz osebnih razstav začenja Boris Beja, uveljavljen vizualni umetnik, ki se je v Hiši kulture prvič predstavil leta 2018. Izhodišče tokratne razstave, ki jo odpiramo v oktobru, je grafika znanega slovenskega umetnika Franca Miheliča (1907-1998) z naslovom Mrtvi kurent (1953). Umetnik pri snovanju razstave izhaja iz pojmovanja kurenta kot lika, ki preganja zimo in prebuja pomlad, kot tak pa simbolizira plodnost in s tem tudi življenje. Po navdihu figur z grafike ustvari tri kipe in jih postavi na gracilna, dematerializirana stojala v osrednjem prostoru galerije. Pri tem ni naključje,

da so figure ravno tri, saj to število v slovenskem izročilu predstavlja popolnost in celovitost (preteklost, sedanost, prihodnost kot trojstvo časa, podzemna, zemeljska in nebesna sfera kot trojstvo prostora, koncept tročana, trije sinovi, tri rojenice, tri preizkušnje, Triglav ... če omenimo nekaj najbolj znanih referenc). V tem kontekstu pridobijo pomen nekakšnih skorajda totemskih figur, ki simbolično odganjajo tegobe in stiske posameznika v današnji družbi. Figure spremljajo grafike na tekstilu (večbarvni linorez), obešene v galerijski prostor kot zavesa, na katerih se podoba ene od njih ponovi v sto variantah. S tem se umetnik nanaša na znan slovenski pregovor 'ko ima hudič mlade, jih ima sto', ki na slikovit način izraža vsakdanjo izkušnjo, da nesreča nikoli ne pride sama. V tej obliki podobe na zavesah lahko predstavljajo antipod trem totemskim figuram, se pravi pomnoženo zlo, proti kateremu se borijo, a ker v bistvu izhajajo iz ene od njih, se z njeno multiplikacijo, lahko bi rekli tudi razplodom, hkrati poveča tudi njihova moč premagovanja zla.

hisakulturepivka.com
fb.com/galerijahisakulturepivka
instagr.am/hisakulturepivka/

Mojca Grmek

KRIŽEV POT S KAMNOSEKI

V nedeljo, 28. avgusta, smo se odpravili na križev pot s kamnoseki, možmi in ženami, ki so sklesali napise na posamezne postaje križevega pota pod vrhom Sv. Trojice. Ob ogledu klonice cerkve na Trojici lahko občudujemo tudi dva okenska okvira in več okrasnih plošč, ki so njihovo delo. Na križevem potu smo se jim pridružili tudi drugi romarji in občudovali izdelke. Ogledali smo si posebnosti oltarja in ambona, delo avtorja Tadeja Razingarja, ki je sklesal tudi tri nadangele na zunanji strani klonice. Župnik Niko Štrancar jih je ob tej priložnosti blagoslovil. Vseh kamnosekov, ki so sodelovali pri napisih, je 14 (prilagamo seznam sodelujočih), večinoma so iz Vrhpolja. Sodelovanje z njimi še ni zaključeno, dobili so nalogo izdelave plošče na vhodu v klonico. Križev pot je pivška nova verska, duhovna in turistična pridobitev. Romarji bomo ob križevem potu iskali moč in upanje za lastne preizkušnje. Ostali pohodniki pa bodo lahko občudovali klesane postaje in lepote cerkve na Sv. Trojici.

Kamnosekom se je za njihov trud zahvalil župan Občine Pivka Robert Smrdelj tudi s knjižnim darilom.

V HRASTJU OHRANJAJO TEHNIČNO DEDIŠČINO

Prvo nedeljo v septembru je Trška skupnost Pivka skupaj z vaščani Hrastja pripravila srečanje ob razstavljenih, lepo obnovljenih kmečkih orodjih. Na ogled so postavili obnovljen star plug in sejalnico žita, ki je še do nedavnega služila vaščanom. Za obnovo so zaslužni vaščani s Teodorjem Benčičem, ki je občinski svetnik in član Trške skupnosti Pivka, in si je prizadeval, da so se lotili obnove. Sejalnico je obnovil in prebarval Evgen Pahor iz Pivke. Tretje leto zapored so pridni Hrastovci našli razlog za praznovanje. Obnovili so križ ob vaški poti, uredili vaški studenec, da si vaščani lahko pomagajo z vodo, ki je letos še kako prav prišla.

Kulturno prireditev je pripravilo Kulturno društvo Lipa Pivka, sodelovali pa so Moška pevska skupina Izvir iz Šmihela, recitatorki Miljana in Mila Benčič, Miloš Možina z orglicami in Anže Lenarčič s harmoniko. Ob tej priložnosti so še posebej spregovorili predsednik Trške skupnosti Pivka Ernest Margon, ki je pohvalil že kar tradicionalno iznajdljivost in voljo Hrastovcev po skupnem druženju. »Pred skoraj osmimi desetletji kupljena vaška sejalnica in plug sta simbola vztrajnega dela prednikov, sedaj pa povezujeta generacije s svojo bogato zgodbo«, je poudaril. »Ob lepih primerkih naše tehnične dediščine bo zastal korak tudi mimoidočim obiskovalcem Parka vojaške zgodovine in jih spomnil na lastno mladost in vzpodbudil razmišljanje o človekovem trudu za preživetje«, je zaključil misel.

V imenu Občine Pivka in kot direktorica Zavoda za turizem Pivka je Jana Gržinič vaščanom čestitala za ohranjanje tehnične dediščine in želela, da bi bil tudi ta prispevek del turistične promocije naših krajev.

Teodor Benčič je podrobneje razložil, da je bila avtomatska sejalnica kupljena z denarjem, ki so ga vaščani dobili od Italijanov, torej je skupna last vaščanov. Sejalnica je bila izdelana leta 1946, prvič obnovljena v letih 1960 do 1965,

Foto: Kaya Stružnik

uporabljali so jo vse do leta 2020. Danes stoji na častnem mestu, lepo obnovljena kot spomenik tehnične dediščine. Kulturni program je vsebinsko ustrezal dogodku, saj so pevci Izvira zapeli pesmi na temo domače hiše in nekdanjega preprostega kmečkega življenja, recitaciji pa sta opevali žito in kruh kot vir življenja. Program je bil zaključen z nekaj mislimi o kruhu, ki je bil za Slovence od nekdaj nekakšna svetinja. Našim prednikom je pomenil življenje in preživetje, saj jih je spremljal od rojstva do smrti. Od tod toliko jezikovnega bogastva in pregovorov, kadar spregovorimo o kruhu.

Po kulturnem programu so se vsi udeleženci prireditve zadržali na pogostitvi, ki jo je pripravila Trška skupnost Pivka skupaj z vaščani Hrastja. Posebna zahvala gre pridnim gospodinjam, ki so spekle izvrstna peciva. Hvala seveda Občini Pivka, da je finančno podprla projekt in vsem, ki so pri tem dogodku sodelovali.

Irena Margon

V SPOMIN IDI SMRDELJ

Vsako skupnost sestavljajo posamezniki, ki ji s svojim značajem in delom dajejo poseben pečat. Ena takih posameznic je bila Ida Smrdelj iz Klenika. Ida je bila najstarejša članica društva upokojencev Pivka, saj se je v društvo včlanila leta 1956. Takrat je po moževi delovni nesreči ovdovala in dobila po njem pokojnino.

V okviru programa Starejši za starejše so jo naše prostovoljke večkrat obiskale, nazadnje smo se srečali ob njenem stotem rojstnem dnevu. Ida jih je vedno pričakala nasmejana in dobre volje. Ob skrbni pomoči obeh hčera in njunih družin je preživljala stara leta tako, kot si želi večina od nas: v domačem okolju in med svojimi najbližjimi.

Rada je pripovedovala o svojem življenju, ki ni bilo nikoli lahko. A vedno je trdila, da je življenje kljub različnim preizkušnjam lepo. Ko smo sredi poletja v društvu praznovali jubilej- 70 letnico ustanovitve, nismo slutili, da se naša najstarejša članica poslavlja.

Odšla je tiho, tako kot je živela. Člani društva upokojencev Pivka se je bomo spominjali po njenem nasmehu, iskrikem pogledu in neizmernem optimizmu.

Jožica Knafelc

IZ KUFRA STRICA ANTONA

»Usmerjeno izobraževanje« pred skoraj stoletjem

V kufri strica Antona mi je prišla v roke velika fotografija skupine šivilj z datumom 5. avgust 1929. Prepoznal sem našo teto Pepco, uradno Josipino Žele, roj. 1908 - Lenček in njeno sestro Frančiško Margon, roj. 1898 prav tako Lenček. Obe sta izvirali iz postojnske družine Lenček s Tržaške ceste, po domače se je reklo »pri Čufarjevih«. Na fotografiji z dne 5. avgusta 1929, bilo je to leto hude gospodarske krize, so se šivilja in vajenke lepo postavile ob dveh šivalnih strojih znane znamke Gritzner. Podjetje Gritzner je oskrbovalo Evropo, s povečanjem proizvodnje pa je pošiljalo svoje šivalne stroje po celem svetu. Proizvodnja šivalnih strojev je postala pravi bum. Od prvih 50 strojev Gritzner v letu 1872 je narasla v 25 letih na pol milijona, leta 1902 že na cel milijon, po koncu prve svetovne vojne na 2 milijona in leta 1957 celo na 7,5 milijona šivalnih strojev (vir: Wikipedija). Tako so šivalni stroji pomagali preživeti težke čase marsikateri družini.

Teta Pepca, žena našega strica Antona, je na fotografiji v sredini s šiviljskim metrom okrog vratu. Ker je bila dobra šivilja, izučena in sposobna, je pri 22-letih že vodila praktično izobraževanje šivilj. Učenke na fotografiji so s Pivškega, niso mi znana njihova imena. Potrebe so bile velike, saj so v tistih časih manjša šiviljska opravila naredili doma, če so bolj obvladali posel, pa tudi kaj sešili. Šivilje – »mojškre« pa so imele takrat kljub temu dovolj dela. Moja stara mama Frančiška stoji na fotografiji druga z desne. Prav v tistem času se je spoznala in poročila z našim starim očetom Francem Margonom iz Trnja, ki pa jo je po hudi pljučnici zapustil v letu

Šiviljski tečaj tete Pepce

1936 z dvema otročičkoma, mojo takrat komaj štiriletno mamo Dorotejo in njenim dvoletnim bratcem Ernestom. Težko življenje, imeli so vaško gostilno in še dva ostarela strica pri hiši, a to je že druga zgodba.

Fotografija je zelo dobre kvalitete in tudi mojstrska kompozicija. V tistem času je v Postojni deloval fotograf Jakob Zirman (v času Italije ime poitalijančeno v Giacomo), ki je v času italijanske zasedbe svoje fotografije moral opremljati z zapisom v italijanščini: Fotografia moderna – Giacomo Zirmann, Viale Oberdan (današnja Ljubljanska cesta), Postumia. Na naši fotografiji tega zapisa ni, morda ga je avtor pozabil pritisniti ali pa je bil avtor kdo drug.

Bralke in bralci Pivškega lista, vabljeni k sodelovanju. Na zadnje povabilo k iskanju fotografij odhodov pivških fantov z železniške postaje Pivka oz. Št. Peter na Krasu v vojsko, je bil le en odziv. Povabilo še velja!

Ernest Margon

SLOVO OD DUHOVNIKA

Meseca avgusta smo se na premskem pokopališču poslovili od upokojenega duhovnika kopske škofije Janeza Premrla (14.10. 1930 – 9.8. 2022), ki je zadnjih deset let življenja prebival v domu starejših Talita Kum v Postojni.

Leta 1958 je bil posvečen v duhovnika v Ljubljani. Svoje duhovniško poslanstvo je začel v Studenem, nato je bil v Krkavčah, Slivju in Brezovici. Sledilo je službovanje v Trnju v letih 1977 – 1985, kjer je poleg dušnopastirskega dela v župniji uredil električno zvonjenje in bitje ure v zvoniku. Od tu je odšel na Prem in Suhorje (1985 do 2006), do leta 2012 pa je bil v Ilirski Bistrici, nato pa v Postojni.

Od njega so se poslovili številni verniki iz župnij, kjer je služboval in številni primorski duhovniki, pogrebno slovesnost je vodil škof Jurij Bizjak, med govorniki sta bila tudi vaščanka iz Trnja in sedanji premski duhovnik Anton Ličan. Ljudje se pokojnega spominjajo kot blagega in delovnega človeka z globoko vero v Božjo dobroto.

Brane Fatur

ODBOJKA NA MIVKI, PRILJUBLJEN POLETNI ŠPORT

Igrišče za odbojko na mivki, ki je bilo zgrajeno v letu 2013, je bilo letošnje poletje ob vročih poletnih večerih pravo stičišče za športno udejstvovanje ter druženje. Mladi za Pivko so priljubljen poletni lokaciji, kjer ne manjka dobrega športnega vzdušja, poimenovali kar Pivška plaža. Igrišče je bilo polno zasedeno celo poletje, kar kaže na to, kako priljubljen je ta šport. Veliko zanimanje je požel tudi avgustovski turnir trojk v odbojki na mivki, ki se ga je udeležilo 10 ekip, organizirala ga je skupina pivških

dijakov in študentov. Med seboj so se pomerili Pivčani, Bistričani, Postojnčani ter tudi predstavniki z Gorenjske. Dvojboji so potekali pozno v noč, rezultati, ki so vendarle določili najboljše tri, pa so bili stranskega pomena, saj je bilo ključno druženje, rekreacija in utrip, ki ga ima ta poletni šport.

DKH

PIVŠKI KOLESARJI

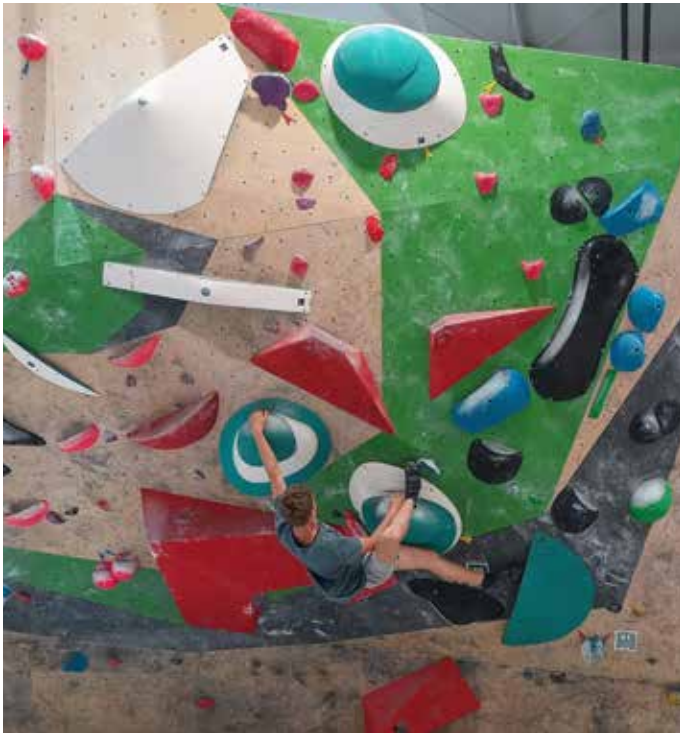
Sredi junija je potekala že 28. izvedba kolesarske Dirke po Sloveniji, katere cilj prve etape je bil pred množico gledalcev prav v Postojni. Zaradi poznanstva s športnimi novinarji, ki so spremljali dirko, sem imel nalogo, da na cilj oziroma razglasitveni prostor pripeljem vse tri nekdanje reprezentante, kolesarske brate Rudija, Jožeta in Pavla Valenčiča. Skupaj bi za nacionalni radio in televizijo pokramljali in se morebiti tudi fotografirali z našim najboljšim kolesarjem Tadejem Pogačarjem. Žal mi to ni uspelo, Jože je dan pred dirko padel s kolesa nekje pri Kranju, kjer stanuje, Pavel se je izgubil v množici nekje na Tržaški cesti, prišel je le Rudi, ki pa se zaradi skromnosti ni hotel preveč izpostavljati. Škoda, morebiti bi bili bratje Valenčič, ki so bili pojem kolesarstva v nekdanji državi (doma so iz Male Pristave pri Pivki), zadnjič skupaj na kakšni kolesarski dirki, pa čeprav samo kot gledalci.

Pred dirko sem malo pobrskal po svojem kolesarskem arhivu in se zagledal v daljno leto 1970. Prebiram, 23. avgust... Mednarodna kolesarska dirka za člane in mladince, etapa : Ljubljana – Kočevje- Ljubljana, dolžina 120 km. V času članskega zmagovalca so v cilj prispeli, 6. Ivan Briceelj, 10. Jože Valenčič, 11. Rudi Valenčič, mladinci na isti razdalji, 15. Pavel Valenčič, 22. Marjan Bobek (vsi so bili člani KK Rog Ljubljana). Razen prvo omenjenega Ivana, ki je doma iz Slavine, je bila preostala četverica doma iz današnje občine Pivka (prej pa Postojna). Takrat najboljšo slovensko ekipo in tudi bivše države so torej tvorili Pivčani, kar je bilo brez primere v takratnem jugoslovanskem kolesarskem prostoru. Ljubljančani so seveda imeli še nekaj dobrih kolesarjev (Kunaver, Zakotnik...), a je bila glavnina Primorcev, kar je šlo marsikateremu v nos.

LJUBLJANA – KOČEVJE – LJUBLJANA		
REZULTATI		
Mednarodna kolesarska dirka za člane in mladince na tradicionalni progi Ljubljana – Kočevje – Ljubljana v skupni dolžini 120 km. (Dirka odvijena 23. VIII 1970.)		
ČLANI:		
1. Benja Arhnt, »Slovenija«	2:33:15	11. Kralj Jaka, »Slovenija«
2. Pavel Šturm, »Slovenija«	2:33:33	12. Kralj Jaka, »Slovenija«
3. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	13. Kralj Jaka, »Slovenija«
4. Tomaz Poljan, »Slovenija«	2:33:33	14. Kralj Jaka, »Slovenija«
5. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	15. Kralj Jaka, »Slovenija«
6. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	16. Kralj Jaka, »Slovenija«
7. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	17. Kralj Jaka, »Slovenija«
8. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	18. Kralj Jaka, »Slovenija«
9. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	19. Kralj Jaka, »Slovenija«
10. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	20. Kralj Jaka, »Slovenija«
11. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	21. Kralj Jaka, »Slovenija«
12. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	22. Kralj Jaka, »Slovenija«
13. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	23. Kralj Jaka, »Slovenija«
14. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	24. Kralj Jaka, »Slovenija«
15. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	25. Kralj Jaka, »Slovenija«
16. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	26. Kralj Jaka, »Slovenija«
17. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	27. Kralj Jaka, »Slovenija«
18. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	28. Kralj Jaka, »Slovenija«
19. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	29. Kralj Jaka, »Slovenija«
20. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	30. Kralj Jaka, »Slovenija«
21. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	31. Kralj Jaka, »Slovenija«
22. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	32. Kralj Jaka, »Slovenija«
23. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	33. Kralj Jaka, »Slovenija«
24. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	34. Kralj Jaka, »Slovenija«
25. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	35. Kralj Jaka, »Slovenija«
26. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	36. Kralj Jaka, »Slovenija«
27. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	37. Kralj Jaka, »Slovenija«
28. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	38. Kralj Jaka, »Slovenija«
29. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	39. Kralj Jaka, »Slovenija«
30. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	40. Kralj Jaka, »Slovenija«
31. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	41. Kralj Jaka, »Slovenija«
32. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	42. Kralj Jaka, »Slovenija«
33. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	43. Kralj Jaka, »Slovenija«
34. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	44. Kralj Jaka, »Slovenija«
35. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	45. Kralj Jaka, »Slovenija«
36. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	46. Kralj Jaka, »Slovenija«
37. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	47. Kralj Jaka, »Slovenija«
38. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	48. Kralj Jaka, »Slovenija«
39. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	49. Kralj Jaka, »Slovenija«
40. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	50. Kralj Jaka, »Slovenija«
41. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	51. Kralj Jaka, »Slovenija«
42. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	52. Kralj Jaka, »Slovenija«
43. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	53. Kralj Jaka, »Slovenija«
44. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	54. Kralj Jaka, »Slovenija«
45. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	55. Kralj Jaka, »Slovenija«
46. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	56. Kralj Jaka, »Slovenija«
47. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	57. Kralj Jaka, »Slovenija«
48. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	58. Kralj Jaka, »Slovenija«
49. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	59. Kralj Jaka, »Slovenija«
50. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	60. Kralj Jaka, »Slovenija«
51. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	61. Kralj Jaka, »Slovenija«
52. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	62. Kralj Jaka, »Slovenija«
53. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	63. Kralj Jaka, »Slovenija«
54. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	64. Kralj Jaka, »Slovenija«
55. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	65. Kralj Jaka, »Slovenija«
56. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	66. Kralj Jaka, »Slovenija«
57. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	67. Kralj Jaka, »Slovenija«
58. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	68. Kralj Jaka, »Slovenija«
59. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	69. Kralj Jaka, »Slovenija«
60. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	70. Kralj Jaka, »Slovenija«
61. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	71. Kralj Jaka, »Slovenija«
62. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	72. Kralj Jaka, »Slovenija«
63. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	73. Kralj Jaka, »Slovenija«
64. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	74. Kralj Jaka, »Slovenija«
65. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	75. Kralj Jaka, »Slovenija«
66. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	76. Kralj Jaka, »Slovenija«
67. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	77. Kralj Jaka, »Slovenija«
68. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	78. Kralj Jaka, »Slovenija«
69. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	79. Kralj Jaka, »Slovenija«
70. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	80. Kralj Jaka, »Slovenija«
71. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	81. Kralj Jaka, »Slovenija«
72. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	82. Kralj Jaka, »Slovenija«
73. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	83. Kralj Jaka, »Slovenija«
74. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	84. Kralj Jaka, »Slovenija«
75. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	85. Kralj Jaka, »Slovenija«
76. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	86. Kralj Jaka, »Slovenija«
77. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	87. Kralj Jaka, »Slovenija«
78. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	88. Kralj Jaka, »Slovenija«
79. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	89. Kralj Jaka, »Slovenija«
80. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	90. Kralj Jaka, »Slovenija«
81. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	91. Kralj Jaka, »Slovenija«
82. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	92. Kralj Jaka, »Slovenija«
83. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	93. Kralj Jaka, »Slovenija«
84. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	94. Kralj Jaka, »Slovenija«
85. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	95. Kralj Jaka, »Slovenija«
86. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	96. Kralj Jaka, »Slovenija«
87. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	97. Kralj Jaka, »Slovenija«
88. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	98. Kralj Jaka, »Slovenija«
89. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	99. Kralj Jaka, »Slovenija«
90. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	100. Kralj Jaka, »Slovenija«
91. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	101. Kralj Jaka, »Slovenija«
92. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	102. Kralj Jaka, »Slovenija«
93. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	103. Kralj Jaka, »Slovenija«
94. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	104. Kralj Jaka, »Slovenija«
95. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	105. Kralj Jaka, »Slovenija«
96. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	106. Kralj Jaka, »Slovenija«
97. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	107. Kralj Jaka, »Slovenija«
98. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	108. Kralj Jaka, »Slovenija«
99. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	109. Kralj Jaka, »Slovenija«
100. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	110. Kralj Jaka, »Slovenija«
101. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	111. Kralj Jaka, »Slovenija«
102. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	112. Kralj Jaka, »Slovenija«
103. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	113. Kralj Jaka, »Slovenija«
104. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	114. Kralj Jaka, »Slovenija«
105. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	115. Kralj Jaka, »Slovenija«
106. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	116. Kralj Jaka, »Slovenija«
107. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	117. Kralj Jaka, »Slovenija«
108. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	118. Kralj Jaka, »Slovenija«
109. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	119. Kralj Jaka, »Slovenija«
110. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	120. Kralj Jaka, »Slovenija«
111. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	121. Kralj Jaka, »Slovenija«
112. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	122. Kralj Jaka, »Slovenija«
113. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	123. Kralj Jaka, »Slovenija«
114. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	124. Kralj Jaka, »Slovenija«
115. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	125. Kralj Jaka, »Slovenija«
116. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	126. Kralj Jaka, »Slovenija«
117. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	127. Kralj Jaka, »Slovenija«
118. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	128. Kralj Jaka, »Slovenija«
119. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	129. Kralj Jaka, »Slovenija«
120. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	130. Kralj Jaka, »Slovenija«
121. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	131. Kralj Jaka, »Slovenija«
122. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	132. Kralj Jaka, »Slovenija«
123. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	133. Kralj Jaka, »Slovenija«
124. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	134. Kralj Jaka, »Slovenija«
125. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	135. Kralj Jaka, »Slovenija«
126. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	136. Kralj Jaka, »Slovenija«
127. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	137. Kralj Jaka, »Slovenija«
128. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	138. Kralj Jaka, »Slovenija«
129. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	139. Kralj Jaka, »Slovenija«
130. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	140. Kralj Jaka, »Slovenija«
131. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	141. Kralj Jaka, »Slovenija«
132. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	142. Kralj Jaka, »Slovenija«
133. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	143. Kralj Jaka, »Slovenija«
134. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	144. Kralj Jaka, »Slovenija«
135. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	145. Kralj Jaka, »Slovenija«
136. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	146. Kralj Jaka, »Slovenija«
137. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	147. Kralj Jaka, »Slovenija«
138. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	148. Kralj Jaka, »Slovenija«
139. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	149. Kralj Jaka, »Slovenija«
140. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	150. Kralj Jaka, »Slovenija«
141. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	151. Kralj Jaka, »Slovenija«
142. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	152. Kralj Jaka, »Slovenija«
143. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	153. Kralj Jaka, »Slovenija«
144. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	154. Kralj Jaka, »Slovenija«
145. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	155. Kralj Jaka, »Slovenija«
146. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	156. Kralj Jaka, »Slovenija«
147. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	157. Kralj Jaka, »Slovenija«
148. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	158. Kralj Jaka, »Slovenija«
149. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	159. Kralj Jaka, »Slovenija«
150. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	160. Kralj Jaka, »Slovenija«
151. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	161. Kralj Jaka, »Slovenija«
152. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	162. Kralj Jaka, »Slovenija«
153. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	163. Kralj Jaka, »Slovenija«
154. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	164. Kralj Jaka, »Slovenija«
155. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	165. Kralj Jaka, »Slovenija«
156. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	166. Kralj Jaka, »Slovenija«
157. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	167. Kralj Jaka, »Slovenija«
158. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	168. Kralj Jaka, »Slovenija«
159. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	169. Kralj Jaka, »Slovenija«
160. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	170. Kralj Jaka, »Slovenija«
161. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	171. Kralj Jaka, »Slovenija«
162. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	172. Kralj Jaka, »Slovenija«
163. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	173. Kralj Jaka, »Slovenija«
164. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	174. Kralj Jaka, »Slovenija«
165. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	175. Kralj Jaka, »Slovenija«
166. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	176. Kralj Jaka, »Slovenija«
167. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	177. Kralj Jaka, »Slovenija«
168. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	178. Kralj Jaka, »Slovenija«
169. Rudi Valenčič, »Slovenija«	2:33:33	179. Kralj Jaka, »Slovenija«
170. Rudi Valenčič, »Slovenija«		

ALJAŽ BERNE – ŠPORTNI PLEZALEC

Foto: osebni arhiv

Aljaž Berne je 15-letnik iz Pivke, ki letos prestopa srednješolski prag elektro šole v Novi Gorici. V svojem prostem času se najraje družijo s prijatelji, vozi z motorjem, njegova strast pa je šport, in sicer športno plezanje, ki ga je očaralo pred osmimi leti, po končanem prvem razredu osnovne šole. Sprva je Aljaž ure plezanja obiskoval dvakrat tedensko, danes pa je tega veliko več, vendar mu je to, kot pravi, v zadovoljstvo.

Plezanje je šport, ki si se mu najbolj posvetil. Kdaj in kako si se navdušili zanj? Kaj je tisti glavni čar plezanja oziroma kaj te najbolj navdušuje pri tem športu?

Plezanje me je že od vedno navduševalo. Že kot otrok sem rad plezal po omarah in drevesih. Ko sem končal prvi razred osnovne šole, me je oče vprašal, če bi šel plezat v Prestranek. Takrat je Plezalni klub Proteus Postojna imel ure plezanja v telovadnici osnovne šole. Težko je opisati, kaj je tisti glavni čar plezanja, nekaj te pač vleče v določen šport, ker se tam dobro počutiš. Jaz najraje plezam na balvanih, ki jih še nisem preplezal, saj rad poizkušam, dokler mi ne uspe.

Kako poteka tvoje športno udejstvovanje (kateri klub, zakaj ta klub, kolikokrat trenirate, hodite na tekmovanja)?

Treniram v klubu ŠD Proteus Postojna, ker tu vse poznam in sem v tem klubu začel s plezanjem. Trenutno treniram štirikrat na teden, večino treningov imamo v plezalnem centru na Verdu, enkrat tedensko v Postojni. Enkrat mesečno pa še dodatni sobotni dopoldanski trening v plezalnem centru Bolder Scena v Ljubljani. Na tekmovanjih nastopam pod klubom PK Kamnik. Tekmujem na tekmovanjih zahodne lige, državnega prvenstva, včasih pa se udeležim tudi kakšnih drugih tekmovanj. Zahodna liga je tekmovanje, ki je namenjeno mladim tekmovalcem iz zahodne Slovenije.

Katere svoje uspehe bi izpostavil?

Najbolj sem bil vesel četrtega mesta na tekmi državnega prvenstva iz balvanov na Logu pri Brezovici v letošnjem maju, v kategoriji starejši dečki U16. Iz te sezone bi izpostavil še tretje mesto na tekmi zahodne lige v Žirovnici in četrto mesto v skupnem seštevku zahodne lige. Drugače pa se je v mojem sedemletnem tekmovalnem obdobju nabralo že več uvrstitev na zmagovalnih stopničkih. Letos pa sem opravil tudi izpit za športnega plezalca, ki je potekal v zimskih mesecih, kateri mi je bil tudi pogoj za tekmovanja na državnem prvenstvu.

Kakšne so vaše želje in cilji na področju plezanja?

Sedaj ko odhajam na šolanje v Novo Gorico in bom zamenjal tudi klub, je moja želja, da bi tudi v novem klubu tako napredoval kot do sedaj, z veseljem hodil na treninge in seveda temu primerno tudi dosegal dobre rezultate na tekmovanjih.

Kaj meniš, od česa je odvisno to, da se plezanje v naših krajih ni še razvilo do te mere, da bi imeli krožke, klub...?

Športno plezanje je najprej nastalo zaradi potreb treningov alpinistov, zato je tudi še danes bolj razvito v visokogorskem predelu in tam je tudi več naravnih plezališč. Šele v 80. letih dvajsetega stoletja je postalo samostojna panoga, ki se v zadnjih letih hitro razvija in postaja vedno bolj priljubljen šport. Z razvojem opreme in opremljenih plezališč je postal to tudi precej bolj varen šport, ki se razvija tudi v naših krajih, predvsem zaradi umetnih sten.

Kako si preživel poletje?

Poletje, ko ni šole, je moj najlepši letni čas. Z družino smo šli na počitnice na morje in v hribe. V mesecu juliju sem imel treninge kot običajno, ker pa je več časa, smo imeli tudi celodnevne treninge v naravnih plezališčih. Malo mi je bilo žal, ker nam je odpadel v juliju predvideni tabor plezanja v Arcu v Italiji, kamor si v prihodnje želim iti. Več je bilo časa za druženje s prijatelji. Ker sem s septembrom začel šolanje v Novi Gorici, sem konec avgusta pričel s treningi v plezalnem centru DEŠ v Šempetru pri Gorici.

ZMAGOVALEC IN REKORDER 8. DOBRODELNEGA POSTOJNSKEGA TEKA JE PIVČAN

Pisan dan in pisana udeležba na 8. dobrodelnem Postojnskem teku, obiskali so nas vrhunski tekači. Nadrealen čas 34:48 na razgibani 10km trasi z 200 višinskimi metri je postavil Xavier Tomasa Serrano, aktualni prvak Katalonije v maratonu, drugo mesto je dosegel Janez Mulej, aktualni slovenski državni prvak v maratonu, tretje mesto si je pritekel domačin Jaka Grže z odličnim časom blizu lanskega rekorda. Prav tako je bila izenačena konkurenca pri ženskah, zmagala je mlada Klara Močnik (45:21), državna mladinska podprvakinja v trailu, druga je bila Demarchi Jacklin, italijanska triatlonka, tretja pa odlična Martinčič Brigita iz bližnje Cerknice.

Zelo huda konkurenca je bila tudi med moškimi na 5km s 150 višinskimi metri, več kot odličen nov rekord (19:06) je postavil šele 17-letni Dolgan Tjaž iz Pivke, drugi je bil stari znanec Filippo Pagavino, tretji prav tako mladenič Fatur Tanej. Ženske so si stopničke razdelile takole: prva je bila Kovačič Pšenica (24:11), druga je bila lanskoletna zmagovalka Jana Bratina, tretja pa Nina Kožman. Na teku je tudi sicer teklo kar nekaj predstavnikov Atletskega kluba Pivka, ki so se uspešno spopadli z zahtevno progjo.

Sicer pa se je odraslih tekov udeležilo 186 tekačev iz cele Slovenije in tujine, ki so bili deležni tudi podelitev

Foto: DKH

po kategorijah kriterija Notranjskega tekaškega pokala. Razveselilo nas je tudi 38 šolskih otrok, ki so tekli tekmovalno na tri različne razdalje in v marsikaterem od njih vidimo naslednika današnjih starejših dobrih tekačev. 37 predšolskih otrok pa se je poigralo z malce krajšo progjo in se razmigalo z animatorko Jasmino. Tekiški praznik, ki je tudi ena večjih športnih prireditev v Postojni, je pozdravilo tudi neprevroče poletno vreme in lep obisk navijačev, ki so se razporedili po celotni progji. Ne dvomimo, da se je tudi letos nabralo dovolj sredstev in bomo našli primerne kandidata, da izrazimo tudi našo dobrodelno noto.

ŠD Postojna teče

DRŽAVNO PRVENSTVO OTROK IN MLADINE V BALINANJU

Na razpis za organizacijo Državnega prvenstva otrok in mladine se ni prijavil nihče. Naš klub je uspešno organiziral takšno državno prvenstvo že prejšnje leto. Na prošnjo Balinarske zveze Slovenije smo se odločili in organizirali Državno prvenstvo otrok U-14 in mladine U-18.

Prvenstvo je potekalo v dvorani in na zunanjem balinišču v Pivki, in sicer od 25. do 27. avgusta. Na prvenstvu je nastopilo posamezni dan od 30 do 40 tekmovalcev.

Tekmovali so v naslednjih panogah: hitrostnem zbijanju, štafetnem zbijanju, natančnem zbijanju in v igri dvojic.

Pivško občino so žal zastopali samo otroci iz pivškega kluba v kategoriji do 14. leta starosti. Dosegli so zelo dobre rezultate:

- Žiga Štunf je suvereno zmagal v natančnem zbijanju in postal državni prvak.
- Žan Štunf je v tej panogi dosegel 6. mesto.
- V štafeti sta Žan Štunf in Andraž Kantar dosegla 3. mesto.
- Ravno tako so bili 3. v igri dvojic Andraž Kantar, Simon Bajc in Žiga Štunf.

Skupno je nastopilo 22 otrok. Na rezultate naših otrok smo ob trenerju Eriku Čehu ponosni vsi člani kluba. V vseh treh dneh smo nastopajočim, sodnikom in predstavnikom BZS razdelili skupno skoraj 200 malic. Tudi za to organizacijo smo prejeli zahvale vodij ekip in tajnika BZS.

Drago Štunf

MEDKLUBSKI TURNIR V BALINANJU

Društvo upokojencev Pivka je v torek, 6. septembra, organiziralo medklubski turnir v balinanju. Na balinišču v Pivki in v balinarski dvorani v Pivki je nastopilo osem ženskih in sedem moških ekip. Ekipe so prišle iz vse Primorske. Po zanimivih in športnih tekmah je v finalu domača moška ekipa zmagala svoje kolege iz Košane z

rezultatom 7:6, medtem ko so domače balinarke z enakim rezultatom izgubile proti ekipi Postojne. Vsi nastopajoči so dobili zajtrk in kosilo ter osvežujočo pijačo. Igralci prvih štirih uvrščenih ekip so dobili kolajne, zmagovalni ekipi pa še pokal. Organizacija in izvedba turnirja je bila brezhibna.

Mojca Štunf

TURNIR MED VASMI

Prvoligaški balinarski klub Košana je na predzadnjo avgustovsko soboto na svojem štiristeznem balinišču organiziral tradicionalni balinarski turnir "Med vasm". Po dveh sušnih letih, ko se zaradi proti koronskih ukrepov turnirja ni dalo organizirati, se je letos zbralo rekordno število dvanajstih ekip, tudi gostje iz Palčja. Tudi tokrat se je klub s svojimi zvestimi pristaši izkazal z izvrstno organizacijo in prijetnim vzdušjem za nastopanje. Vse tekme so bile izredno izenačene, zaradi nekaterih znanih igralcev tudi na dokaj visoki kvalitetni ravni in napete do zadnje vržene krogle. Največ balinarskega znanja, športne sreče in zbranosti je prikazala ekipa, ki je v finalu z zadnjo kroglo in rezultatom 9:8 premagala ekipo Bloki 1. V malem finalu oziroma tekmi za tretje mesto pa je ekipa Neverke 1 ugnala ekipo Britofa. Tekmovalci so se pomerili tudi v tekmovanju za najboljšega zbijalca in bližalca, kjer sta izstopala veterana brata Morelj. Zbijalec je postal Oton, bližalec pa Franc, oba sta prejela tudi pokala ter lepi praktični nagradi. Za vse nastopajoče je bilo skozi ves dan

in v prijetnem vzdušju poskrbljeno z izbrano hrano in pijačo. Klub si enako uspešnega turnirja želi tudi prihodnje in ob tej priložnosti vabi vso dvanajsterico, da se jim pridruži tudi čez leto dni.

Brane Fatur

MEDNARODNI BALINARSKI TURNIR V KOŠANI

Na tradicionalnem avgustovskem mednarodnem balinarskem turnirju, ki ga že vrsto let izpeljuje prvoligaš BK Košana, je nastopilo 12 ekip. Na štiristeznem balinišču, ki bo v bližnji prihodnosti dobilo še nadkritje, so tekmovali ekipe trojk iz bližnje okolice pa tudi Milje in Prosek iz Italije ter dve hrvaški zasedbi, Frankopan in Poljane. Po zanimivih bojih v predtekmovanju so se v finalni del uvrstile štiri ekipe, kjer je v velikem finalu ekipa Jadrana Hrpelje Kozina v postavi Boris Bernetič, Andrej Čepar, Mehmed Porčić in Bruno Ujčić s 13 : 5 ugnala Postojno. V tekmi za tretje mesto so hrvaške Poljane iz kraja nad Lovranom z 12 : 6 premagale Novokračine. V priložnostnem merjenju balinarske natančnosti je v bližanju slavil Jože Štradjot (BK Košana), med zbijalci pa Bruno Belasić izpod Učke.

Foto : L. Morelj, J. Štradjot

DINA TRAIL 2022

Tekači, vabljeni!

Dina trail tek je prireditev, ki vas bo z raznolikostjo proge navdušila nad slikovito pokrajino, ki jo prinaša Zeleni kras.

Začne se v Pivki pred centrom Dina in vas vodi po poti druge rapalske meje in njenih utrdb do okoliških vrhov s čudovitim razgledom.

Dina trail ima na voljo štiri discipline: Mladinski Ris od 6. – 9. razreda osnovne šole, 8km Medved, 12km Volk, družinski tek za vse! Verjamemo, da bo Dina trail zabavna in tekmovalna prireditev za vso družino!

NA SVETOVNEM MLADINSKEM PRVENSTVU V BOWLINGU LETOS TUDI PIVČAN

Svetovno mladinsko prvenstvo v bowlingu, ki ga je organizirala IBF (Mednarodna Bowling zveza), je letos potekalo na Švedskem v mestu Helsingborg od 19. do 29. junija 2022. Slovenijo so zastopali še Alja Bergauer, Eva Krafogel, Žan Haramina ter Jakob Marcel Del Piero iz Petelinj. Ekipo je vodil trener Robert Godnič.

V sklopu tekmovanja so potekale štiri tekme: posamezno, dvojice, ekipe in mešane ekipe. Pri tekmi posameznikov so odigrali vsak po 6 iger, nato pa je najboljših 16 tekmovalcev odigralo t. i. Round-robin (v dveh skupinah so igrali dvoboje, naprej sta prišla po dva iz vsake skupine, ki sta imela največ točk). Ostale tekme pa se je igralo po Baker sistemu (več igralcev, ki so sestavljali dvojice, ekipe ali mešane ekipe, je igralo isto igro). Tako se je odigralo 10 iger, nato pa so nadaljevali z Round-robin načinom. Polfinala in finala so se odigrala na zadnji dan.

Ekipo iz Slovenije ni osvojila nobene medalje, so pa lahko ponosni na svoje dosežke. Jakob Marcel Del Piero je bil s povprečjem 206,8 kegljev na 76. mestu od skupno

136 fantov. V tekmovanju mešanih ekip (dve puncici in dva fanta) so bili triindvajseti.

Jakob Marcel Del Piero se zahvaljuje za finančno pomoč svojemu klubu, Občini Pivka in Športni zvezi Pivka.

POSTANI TUDI TI KOŠARKAR / ICA!
KOŠARKARSKI KLUB PIVKA
 VABI DEČKE IN DEKLICE VSEH STAROSTI K VPISU
 V NAŠO KOŠARKARSKO DRUŽINO.

VČLANIŠ SE TAKO, DA NAS
 OBIŠČEŠ NA TRENINGU V
 ŠPORTNI DVORANI SKALA V PIVKI!

**SEZONA
 2022/2023**

- DEKLICE IN DEČKI U-8 (2015)
 ponedeljek 16:00 – 17:30 in sreda 16:30 – 18:00
- DEKLICE IN DEČKI U-10 (2013 in 2014)
 ponedeljek 16:00 – 17:30 in sreda 16:00 – 17:30
- DEČKI U-12 (letnik 2011 in 2012)
 torek 17:00 – 18:30, četrtek 17:00 – 18:30 in petek 15:00 – 16:30
- DEKLICE U-12 (letnik 2011 in 2012)
 ponedeljek 14:30 – 16:00, sreda 15:00 – 16:30 in petek 15:00 – 16:30
- DEČKI U-14 (letnik 2009 in 2010)
 ponedeljek 17:30 – 19:00, sreda 18:00 – 19:30 in petek 17:30 – 19:00
- DEKLICE U-14 (letnik 2009 in 2010)
 ponedeljek 17:30 – 19:00, sreda 18:00 – 19:30 in
 četrtek 18:00 – 19:30

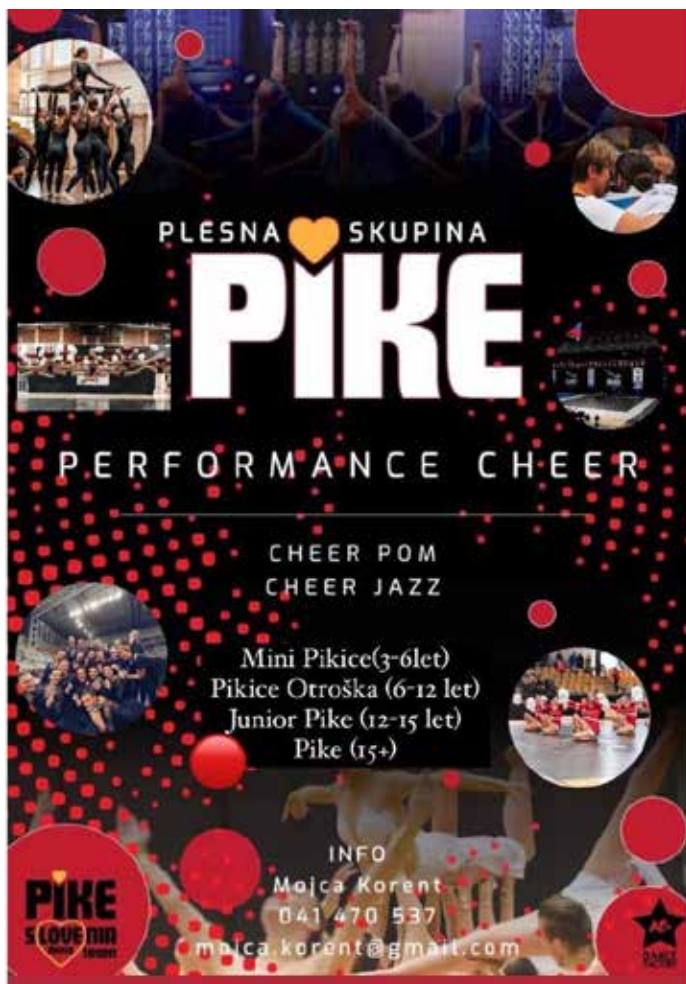
VSAK NOVI ČLAN PREJME
**KOŠARKARSKO
 DARILLO!**

KOŠARKARSKI TABOR V SAVUDRIJI 2022

Tudi v letošnjem letu smo v Košarkarskem klubu Pivka Perutninarstvo organizirali košarkarski tabor v Savudriji. Tabora se je udeležilo 60 nadobudnih košarkarjev in košarkaric, starih od 7 do 14 let. Otroci so marljivo trenirali in tekmovali pod budnim očesom trenerjev kluba. Poleg treningov in tekem smo otrokom ponudili obilo drugih aktivnosti (koplanje, odbojka na mivki, večerna animacija). Vsak izmed otrok je prejel tudi simbolično darilo. Pohvaliti je potrebno vse otroke, saj so bili zelo pridni tako na treningih kot v prostem času. Vsi se že veselimo prihodnjega tabora.

Jure Kotnik

Vsak petek ob 19. uri, Športna dvorana Skala, **SALSA Z YOIRO.**

Naučili se bomo plesati salso,
bachato, reggeton, sambo in
kisombo.

Informacije in prijave:
Yaira Serrano Gutierrez,
068 696 637

POLETNA ŽOGARIJA

Kot je v zadnjih letih navada, smo tudi v letošnjem letu izpeljali počitniški program pod imenom Poletna žogarija. Različne dejavnosti z žogami so se odvijale na igriščih v okolici pivške osnovne šole. Programa se je povprečno udeležilo 20 otrok, za katere sta uro in pol skrbeli dve trenerki.

Otroci so se spoznali z različnimi športi, kot so: odbojka na mivki, košarka, nogomet, med dvema ognjema, nogomet na mivki, štafetne in elementarne igre. Tudi v prihodnjem letu se bomo potrudili, da otroke vsaj za nekaj časa potegnemo stran od različnih zaslonov.

VISOK CILJ KOŠANK

Edina primorska ekipa, ki igra v osemčlanski slovenski Ženski futsal ligi, je ekipa ŠD Košane. Varovanke trenerja Mihe Osojnika so se za prvenstvo pripravljale tako na zunanjem igrišču oziroma stadionu v Pivki kot v telovadnici v Košani. Prvenstvo se je pričelo že 10. septembra, po reprezentančni akciji pa se bo nadaljevalo 24. septembra. Obe uvodni tekmi Košanke, ki so nekoliko okrepljene napram lani, igrajo doma oziroma v športni dvorani Skala v Pivki. V prvem krogu so igrale proti ŠD Košenice (Novo mesto), v drugem pa pričakujejo ŠD Extrem (Sodražica). Cilji sezone 2022/23 so višji kot lani (bile so druge), kar torej pomeni pohod na naslov državnih prvakinj.

Brane Fatur

KOLESAR DOBRODELNO PRIKOLESARIL TUDI V PIVKO

Podžupan Boris Rebec in direktorica Zavoda za turizem Pivka Jana Gržinič sta konec julija v Pivki sprejela kolesarja Matjaža Hribljana. Matjaž Hribljan je dobrodelno kolesarsko turo pričel 19. julija v Cerknici in jo je zaključil včeraj v Postojni. Trasa je dolga 2576 km s kar 30.000 m višinske razlike. Pri projektu sodelujeta kolesarski klub Jan Sport z Vrhnike in odbor za ALS, ki deluje pri društvu distrofikov Slovenije. S tem projektom je želel širokosrčni kolesar ljudi ozavestiti o amiotrofični lateralni sklerozi in zbrati dodatna sredstva za bolnike, ki se spopadajo s to boleznijo. V dobrodelni akciji lahko sodelujete s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo ALS5 na 1919 in prispevate 5 EUR. Več o akciji si lahko preberete na www.drustvo-distrofikov.si in FB strani "212 občin".

Občina Pivka

MILAN BUBNIČ DESETIČ DRŽAVNI PRVAK

Na letošnji 28. GHD Q-MAX PETROL na znameniti progi Ilirska Bistrica–Šembije, ki se je dogajala prvi septembrski vikend, je že 10-ič postal državni prvak Milan Bubnič iz HBB MOTOSPORT. Pivčan, ki že skozi celotno sezono s svojimi izvrstnimi vožnjami niza odlične rezultate, si je z zmago na domači dirki in drugim mestom v kategoriji II. evropskega prvenstva privozil osmi zaporedni naslov državnega prvaka Slovenije v gorskem avtomobilizmu.

Čestitke Milanu in ekipi!

DKH

Foto: Modic

ŠKD BALTAZAR RACING na Mednarodnem Withu Rally Vipavska dolina

Za državno prvenstvo Republike Slovenije je bil dober ogrevalni rally za J. Kovač in B. Uljancic pred začetkom nove sezone. Spremenljive vremenske razmere (štirje letni časi) so naredile zahteven rally, obenem pa pripomogle dober test novih komponent na avtu. Odlično 3. mesto v Yugo pokalu brez testnega kilometra. Posadka M. Česnik z novo sovoznico N. Trinko sta v novi sezoni začela na nevhvaležnem 4. mestu v Yugo pokalu. Za klub je to dobra popotnica za nadaljevanje sezone...

V Velenju je potekal drugi rally za državno prvenstvo. Iz kluba ŠKD BALTAZAR RACING se je udeležila žal samo ena posadka J. Kovač-B. Uljančič. V deževnem Velenju ni manjkalo akcije, nekajkrat smo zapeljali s ceste, k sreči vse ok. Malo nam je ponagajal avto, kljub temu zadovoljni z osvojenim 2. mestom v Yugo Pokalu in 7. mestom v diviziji 1. V soboto se je odvijal 9. Rally Železniki na Gorenjskem. Iz kluba ŠKD BALTAZAR RACING se je udeležila samo ena posadka Jure Kovač in Boštjan Uljancic. Začetek je bil kar spodbuden, dokler nisva prišla do prve HP, se je avto odločil, da ne bo več sodeloval. Zato sva že v uvodu dirke izgubila veliko sekund, saj sva bila primorana obe HP odpeljati s pol gasa, ko smo mislili, da smo napako odpravili in da ne more biti slabše, kot je ... je sledil hladen tuš. Na eni izmed HP sva skoraj odstopila, ker avto ni hotel vžgati ... dobesedno tik pred izročitvijo kartona se je odločil, da bi lahko nadaljevali z dirko. Edini cilj je bil,

da odpeljeva še dve HP in nato v bokse do mehanikov, da opravijo svoje delo za nadaljevanje. Kar nam je tudi uspelo, pa čeprav z zelo velikim zaostankom za vodilnim. Po polovici rally-a sva pristala na zadnjem mestu v YP z zaostankom pet minut in pol. Nadaljevanje je bilo boljše in boljše, tako sva dobila eno HP, na dveh sva bila druga in dvakrat tretja. S tem sva se povzpela kar na 2. mesto v YP. Prvenstvo se nadaljuje v Novi Gorici, dirka bo dolga in izjemno naporna za yugeca. Se vidimo na rally-u v Novi Gorici 22.-25. septembra. Hvala mehanikom, celotni ekipi, donatorjem, prijateljem, članom in podpornikom kluba ŠKD BALTAZAR RACING in družinam, ki nas podpirajo.

ŠKD BALTAZAR RACING

DOBRODELNI PODVIG

Tibor Pranjič je s svojim športnim dobrodelnim podvigom letos znova dokazal svojo športno pripravljenost, predvsem pa skrb za okolje. S svojim projektom je namreč lepo zaokrožil pomenljivo zgodbo in znova potrdil, da šport združuje in povezuje. Preberite v nadaljevanju zgodbo in prigode Tiborja, ki nazorno orišejo občutke in doživljanje ekstremnega dobrodelnega podviga.

Letos si se znova podal na prav poseben podvig. Kaj ti pomenijo tovrstni izzivi?

Ja, res je. Priznam, da je ideja za podvig »vzhajala« v meni že ob dosegu vrha Triglava pred štirimi leti. Haha. Meni takšni in drugačni podvigi pomenijo smisel in smer življenja. Zelo težko se sprijaznim s tem, da je moje življenje samo robotsko ponavljanje vsakodnevnih obveznosti. Jaz potrebujem izzive, ker samo tako se počutim živ!

Kako je tokrat potekalo pravzaprav vse skupaj?

14.7. se je projekt pričel pred Krpanovim domom, ko sva skupaj z županom občine Pivka Robertom Smrdeljem posadila prvo drevo na moji poti in skupaj s podporniki projekta odkolesarili do občinske meje. Nato sem se z ekipo, ki sta jo sestavljala Klavdij Hrvatič in Jani Fon, odpravil v smeri Benetk. 15.7. ob 4.00 zjutraj se je začel pravi podvig. Prvi dan je bil peklensko vroč, saj je termometer v avtu kazal vse do 39 stopinj. Nekje vmes smo se morali tudi ustaviti za dve uri, ker enostavno nisem mogel naprej in sem potreboval počitek. Počitek mi je prinesel novo energijo, zato smo po trinajstih urah dosegli cilj prvega dne 400 km in zasluženi »počitek«. Ker pa je bilo na sami poti zelo vroče in veliko komarjev, smo tudi drugi dan spali zelo malo. Mislim, da je bilo spanja skupno v obeh dneh približno šest ur.

Pred menoj je bil še drugi dan kolesa, kjer sem zapustil ravninski del Italije in pot nadaljeval proti dolini Aosta in predoru pod Mont Blanc. Utrujenost in kilometri dneva prej so se že kazali na sami zmogljivosti kolesarjenja. Tukaj se lahko samo zahvalim obema članoma iz ekipe, ki sta me spodbujala in prispevala k temu, da sem zvečer ob 20. kolesarjenje zaključil in zmagoslavno dvignil kolo na krožišču Chamonix.

V kampu plaža pod Mt. Blancom smo si z ekipo vzeli dan počitka in počakali na zadnjega člana odprave (Tilen Kodele), ki je bil zadolžen za vodenje po alpinistični smeri

Foto: osebni arhiv

na Mt. Blanc. Z dvigom na Aiguille du Midi in spustom do kočice Cosmique smo zaključili prvi dan vzpona. Tukaj smo se ponovno spočili ter prespali noč s pripravo na prvi dan aklimatizacije. Privajanje na višino je zelo poseben občutek. Moč imaš, vendar po dveh prehitrih korakih imaš občutek, da se boš samo usedel in ostal na tem mestu. Toda ta občutek mine zelo hitro in tako počasi korak za korakom nadaljuješ svojo pot v smeri cilja. Mi smo s tem cilj za ta dan dosegli, saj smo se povzpeli na 4248 m visok vrh Mt. Blanc du Tacul.

Optimistični in polni upanja na naslednji dan vzpona smo se vrnili v kočico, toda že ob povratku smo opazili čudno menjavo vremena. Pokazala se je naelektrena megla s čudno toploto na takšni višini in čez pet ur, ko smo se ponovno odpravili iz kočice v smeri vrha, smo začutili, kakšno spremembo je prinesel ta »čuden« vremenski pojav. Sneg je bil ob 1 zjutraj toliko mehek, da so se nam čevlji ugrezali do kolen in pokazale so se velike razpoke v tleh pod nami. Da pa je bilo jutro še toliko »lepše«, se je na našo pot malo pred nami utrgal plaz in zakril pot, ki smo si jo ogledali dan prej in s tem poudaril nevarnost vzpona v danih razmerah. Priznam, da se nismo takoj obrnili, ter da smo potrebovali vsaj eno uro, preden smo se obrnili in priznali, da je uspeh projekta in naslednjih projektov vreden več kot samo dotik tega cilja. Takrat sem spoznal nekaj zelo zanimivega. Občutek in čustvo, ko sem dosegel cilj in prikolesaril v Chamonix, je identično čustvu in občutku, ki ga doživljam, ko se obračam od cilja Mt. Blanca. Isto se počutiš vesel zadovoljen in ob enem žalosten s solzami v očeh. V grlu imaš cmok, ker sedaj veš, da je konec do naslednjic!

Šlo je za dobrodelni projekt. Kakšen je končni rezultat le-tega?

Ja tudi letos je moj podvig imel dobrodelno noto. Namreč zadal sem si, da bom za vsak km poti zasadil eno drevo. To sem se dogovoril s podjetjem Treecelet. Je pa tukaj priskočila na pomoč tudi lokalna drevesnica Štivan in k podvigu dodala še po eno drevo na vsak km. Tako, da sem skupaj »zasadil« 1200 dreves.

Že razmišljaš o novem izzivu? Nam zaupaš, kaj bo to?

Ja, definitivno imam še izzivov v svojih načrtih. V letu 2023 se bom bolj posvetil izzivom po Sloveniji, potem pa bo leto 2024 presenečenje.

Svetovanje • Prodaja • Montaža • Zagon

Naročite brezplačni ogled in svetovanje → info@adelsberg.si

☎ 040 298 822

www.adelsberg.si

Panasonic

Aquarea EcoFlex — Naravno učinkovita

AQUAREA

Z izkoriščanjem tehnologije toplotnih črpalk in edinstvenega strokovnega znanja si Panasonic že več let prizadeva pomagati realizirati trajnostno družbo ter obogatiti življenja ljudi. Širok nabor izdelkov Aquarea predstavlja optimalne rešitve, ki so prilagojene posameznemu življenjskemu slogu, medtem ko omogoča izjemne okoljske rezultate.

Aquarea EcoFlex: sistemi za ogrevanje, hlajenje in sanitarno toplo vodo za zeleno prihodnost

heating & cooling solutions

Izberi najboljše!

WINNER
 2022 WORLD CAR AWARDS
 WORLD CAR OF THE YEAR

IONIQ 5 svetovni avto leta
i20 zmagovalec velikega primerjalnega testa
SUV modeli najvišje ravni kakovosti po mnenju Slovencev

Izbrati najboljšega ni več le za privilegirane, saj vam Hyundai omogoča, da z lahkoto izberete najboljšega - in to v različnih segmentih vozil. Morda novi IONIQ 5, ki se ponaša z naslovoma svetovni avto leta 2022, svetovni električni avto leta 2022 ter nagrado svetovni dizajn leta 2022 in nazivom električni avto leta po izboru PAL. Ste razmišljali o kakšnem manjšem, bolj mestnem modelu? Potem bo i20, kot zmagovalec testa "Najbolj prima mali avto" po izboru slovenskih novinarjev, ravno pravišnji za vas. Če pa prisetujete na SUV modele - prav tiste, ki so jim v raziskavi Quidat Slovenci pripisali najvišjo raven kakovosti - so tu kot prava izbira še BAYON, KONA, TUCSON in SANTA FE.

Hyundai je na poti, da do leta 2045 postane podnebno nevtravno podjetje.
 Električna mobilnost je šele začetek.

5 Garancije
 (na primerne stroške)

8 Garancije
 (na baterije)

Povprečna poraba goriva: 0,0 - 7,816 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 - 177,68 g/km.

Emisije onesnaževal zunanje zraka iz prometa posameznih prevoznikov s poslabšanjem kakovosti zunanje zraka. Pripreva: dati k časovno povprečni koncentraciji prometa: ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter stlačljivih delcev. Zbirke so simboli. Avto je vredno do razprodaje zalog. Vse informacije o avto in ekološki porabi je na voljo pri poslovalnih predstavnikih vseh Hyundai. Pogod. garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Kupiti in v restoranih Quidat (Slovenija) in v restoranih svetovnih Hyundai poslovalnih predstavnikov. Najboljše raven kakovosti slovenskih tujih. Vsi <http://www.quidat.com> (Slovenija) (Slovenija). Najboljše mali avto v različnih primerjalnih testih. Pomen. Razpusti! Prva tista: http://www.hyundai.si/novici/2022/najboljsi_mali_avto_po_izboru_slovenskih_novinarjev. IONIQ 5 je avto, ki je svetovni avto leta, nagrada za najboljšo obliko leta in nagrada svetovni električni avto leta. Vse: http://www.auto-fokus.si/novici/Svetovni_avto_leta_2022_Najboljsi_mali_avto_po_izboru_slovenskih_novinarjev. IONIQ 5 je na izboru svetovni avto leta prejel naziv električni avto leta 2022. Vse: http://www.hyundai.si/novici/2022/ioniq_5_elektricni_avto_leta_2022.

HYUNDAI
POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL HYUNDAI

Avtoplus TPS d.o.o., PE SEŽANA
 Partizanska c. 75d, 6210 Sežana
 sezana-servis@avtoplus-tps.si,
 sezana-prodaja@avtoplus-tps.si

AVTOPLUS

prodaja **0820/55416**
 prodaja GSM **031/717 243**

servis **0820/55415**
 servis GSM **031/374 866**

SPLOŠNI SERVIS | AVTOOPTIKA | VULKANIZERSTVO | AVTOPRALNICA | PRODAJA E-KOLES

Geodetske storitve

Parcelacija

Ureditev meje

Izravnava meje

Inženirska geodezija

Določitev hišne številke

Označitev meje v naravi

Izdelava geodetskega načrta

Zakoličba stavbe in drugih objektov

Izdelava elaborata lokacijske izboljšave

Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb

Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin (izpeljava celotnega posla)

Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb

Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

📍 Knežak 3, 6253 Knežak ☎️ +386 (0)31 733 290 / +386 (0)31 344 738 ✉️ info@merkantil-geo.si 🌐 www.merkantil-geo.si

NOVO!

Izdelava systemskega zaklepanja:
VSA VRATA - EN KLJUČ!

- Kljuke ter ostalo okovje za vrata in okna
- Cilindrični vložki in obešanke
- Kovano okovje za polkna
- Varnostne kljuke
- Elektronska kontrola pristopa
- Digitalna kukala

WWW.VSEZAVRATA.SI

📍 Selce 17, 6257 Pivka
☎️ Jan Slavec: +386 40 989 306

*S svojim smehom
vsakega osrečiti si znala.*

ZAHVALA OB SLOVESU STANISLAVE DEKLEVA

iz Petelinj

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom in prijateljem za vso podporo, ustne in pisne izraze sočutja, darove za cerkev, sv. maše, cvetje in sveče.

Hvala gospodu župniku Marjanu za besede tolažbe, strežnikoma, pevcem, g. Milošu in pogrebni službi za svečano pogrebno slovesnost.

Zahvala gre tudi negovalkam CSD Postojna in zdravstvenim delavcem ZD Pivka.

Vsi njeni

Ob nenadni smrti naše drage mame Ide se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, za darovane sveče in cvetje ter za darove za cerkev na Sv. Trojici.

Posebej se zahvaljujemo njeni zdravnici ge. dr. Garmuš Bezek Sonji za neizmerno skrb in pomoč. Najlepša hvala tudi g. župniku iz Knežaka, ki je vodil pogrebno slovesnost. Hvala vsem, ki ste jo pospremili v tako lepem številu na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni.

Na podlagi Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 11/11 in 98/13) in Odloka o izdajanju občinskega glasila (Uradni list RS, št. 107/11, 101/13 in 30/16) je uredniški odbor glasila Pivški list na svoji korespondenčni seji, dne 22. avgusta 2022 določil naslednja

PRAVILA O IZRABI ČASOPISNEGA PROSTORA ZA OGLAŠEVANJE V ČASU VOLILNE KAMPANJE ZA LOKALNE VOLITVE 20. NOVEMBRA 2022

1. člen

V glasilu Pivški list bo vsem organizatorjem volilne kampanje zagotovljena enakopravnost pri predstavitvi kandidatov in njihovih programov.

2. člen

V občinskem glasilu Pivški list lahko v času volilne kampanje naročajo oglase politične stranke oziroma organizatorji volilnih kampanj za plačilo.

3. člen

Oglasnemu prostoru bodo v času volilne kampanje v glasilu namenjene dodatne strani. Posamezen kandidat za župana, stranka ali lista lahko zakupi polovico časopisne strani (višina 127 mm, širina 177 mm). Pisna predstavitev je lahko promocijsko besedilo političnih strank in kandidatov oziroma slikovni oglas, ki ga uredništvo ne ureja niti ne lektorira. Vsak oglas mora vsebovati podatke o naročniku. Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke z neprimernimi vsebinami, ki so zavajajoče, žaljive, spodbujajo nestrpnost ali so napadalne, zavrne.

4. člen

Vrstni red oglasov si bo sledil na podlagi datuma, ki bo na naročilnici naročnika oziroma na podlagi abecednega vrstnega reda, v kolikor bo isti datum vsebovalo več naročilnic.

5. člen

Termin oglaševanja: v 85. številki Pivškega lista, ki izide **11. novembra 2022.**

6. člen

Uredništvo Pivškega lista ne odgovarja za vsebino predstavitev.

7. člen

Organizatorji volilne kampanje naj lektorirana gradiva oz. predstavitvena besedila pošljejo po elektronski pošti na naslov: pivski.list@pivka.si najkasneje **do 26. oktobra 2022 do 12. ure.** Naročila se sprejema na podlagi naročilnice na naslov: Občina Pivka, Uredništvo Pivškega lista, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

8. člen

Cenik plačane predstavitve za **1/2 strani je 50,00 EUR** z vključenim ddv.

9. člen

V besedilu objave uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Pivka, dne 22. 8. 2022

Doris Komen Horvat, l.r.
glavna in odgovorna urednica

KINO PIVKA OD LETA 1947

Pred 75 leti, torej davnega leta 1947, je moj nono, Leopold Melink, prvič kot kinooperater zagnal filmske kolute v Kinu Pivka ter potem kar 25 let skrbel, da so bili tudi Pivčanke in Pivčani deležni filmske akcije in blišča.

V Pivškem listu je bil pred leti že objavljen prispevek o pivškem kinu, ki je imel svoje prostore v Domu JLA, ki so ga zgradili v 70. letih prejšnjega stoletja. Pivčani lahko še danes na tem mestu uživajo ob filmskih predstavah, in sicer v Krpanovem domu. Mnogi občani pa najbrž ne vedo, da začetki kina na Pivškem segajo še precej dlje v zgodovino – vselej pa na Prečno ulico 1 v Pivki. Prav na tem mestu, kjer je deloval omenjeni kino in kjer danes stoji tudi moderna stavba Krpanovega doma, so se namreč pred 75 leti prvič (ali ponovno) zavrteli filmski koluti v stavbi, ki je stala na tem mestu. Podatkov, kdaj je bila ta stavba zgrajena in čemu je služila pred drugo svetovno vojno, namreč nimam. Sklepamo pa lahko, da je že pred tem v njej deloval kino, saj je v enem izmed zapisov iz našega družinskega arhiva navedeno: »Krajevni ljudski odbor (Št. Peter na Krasu) je določil, da se med vojno razdejana kinodvorana obnovi. V prvi vrsti je bilo treba oskrbeti oziroma nabaviti nov aparat«.

Stavbi torej sile vojne niso prizanesle, kljub temu pa je krajevni ljudski odbor omogočil, da po dolgih letih vojnega trpljenja prebivalcem ponudijo tudi kulturno in zabavno dogajanje. Manjkal pa je samo še kinoprojektor ter kinooperater, ki bo vrtel filme in upravljal vso tehniko. K sodelovanju so povabili Leopolda Melinka - Poldeta, v tistem času hišnika v Mladinskem domu Tone Tomšič. Polde si je namreč kinomagnetografske izkušnje nabiral že v Italiji – v Novari v kinu Vittoria ter v Trstu v kinu Buffalo Bill. Prek svojih tržaških poznanstev je v kino iz Trsta pripeljal tudi kinoprojektor ter izvedel vsa montažna dela. V izjavi o zaposlitvi Leopolda Melinka v kinu, ki jo je spisal eden izmed članov Krajevnega ljudskega odbora Št. Peter na Krasu konec leta 1951, piše: »Ker ni bilo tukaj nobenega, ki bi se spoznal v tej stvari, je Krajevni ljudski odbor prepustil popolnoma v njegovo režijo nakup. To je izvedel v splošno zadovoljstvo. Montažna dela je izvršil sam, čemur smo se čudili, dokler se nismo prepričali, da je tovariš Melink zelo usposobljen v tej stroki in električnih napeljavah. /.../«.

V kinu so si obiskovalci lahko ogledali filme različnih žanrov, od kavbojskih do romantičnih, v barvah ali črno-beli tehniki. Tuji filmi so bili tudi že opremljeni s podnapisi. Sicer pa so se filmi vrteli na filmskih kolutih – en film je imel približno štiri ali pet kolotov, ki jih je kinooperater moral med predstavo menjati. Ob vsaki menjavi so morali film tako prekiniti – podobno kot danes na televiziji, le da takrat med prekinitvami ni bilo oglasnih sporočil. Koluti so v Pivko prihajali večinoma z vlakom iz različnih krajev, glede na časovnico predvajanja pa so jih tudi odpošilljali naprej v druge kinodvorane.

Pivčani so kino sprejeli z navdušenjem, dvorana pa je kmalu postala središče kulturnega in družabnega življenja v kraju, saj so v njej potekale tudi krajevne prireditve

in proslave. Do leta 1952 so se obiskovalci pred ali po kinopredstavi lahko srečevali tudi v bifeju, ki je deloval v sklopu kinodvorane. Ker je kinodejavnost v tistem času dobro cvetela, so v zgodnjih 60. letih dvorano še temeljiteje prenovili ter nadgradili tehnično opremo. V dvorani je bilo na voljo kar 320 sedežev, iz postojnskega kina pa so pripeljali dva kinoprojektorja znamke AEG, ki sta omogočala, da so predstave potekale brez prekinitev. Kinoprojektorja sta še vedno delovala na obločni plamen, novejši projektorji, s katerimi so opremili tudi postojnski kino, pa na ksenonske žarnice.

Največja novost ob obnovi pa je bilo panoramsko filmsko platno oziroma CinemaScope, ki se je raztezalo čez skorajda celotno širino dvorane. Pred tem so bila platna namreč precej bolj kvadratne oblike. Prav tako so v tistem času obnovili zunanost stavbe in podrla dva prizidka pred izhodu iz dvorane. Kino je tako deloval vse do zgodnjih 70. let, ko pa je dvorano, kljub obnovam, že preveč načel zob časa. Tako so stavbo dokončno podrla in na novo zgradili že omenjeni Dom JLA ter kasneje Krpanov dom s sodobno kinodvorano, ki je še danes središče pivškega kulturnega dogajanja.

Stara kinodvorana do okoli leta 1964, ko so pri obnovi prizidka ob izhodu iz dvorane podrla. Fotografija je nastala med leti 1962-1964 (vir: družinski arhiv)

Med leti 1947 in 1972 je bil kinooperater Leopold Melink – Polde (vir: družinski arhiv)

Pred vsako projekcijo filma so se zavrtle Filmske novice – kratke, predvsem politično obarvane, novice o dogajanju v tedanji državi. Ker takrat večina gospodinjstev še ni imela televizije, so bile to edine informativne videovsebine, ki so dosegle občane (vir: zajem zaslona iz YouTube).

Po poletnih počitnicah Kino Pivka ponovno vabi v svojo dvorano! Kino predstave so na sporedu vsako soboto z risanko ter filmsko uspešnico.

Predstave so objavljene na spletni strani Zavoda za turizem Pivka (www.visitpivka.si), zavihek Kino Pivka, na spletni strani Občina Pivka in na FB strani Kino Pivka.

Zmajev jezdec (sinhronizirano)

ANIMIRANA PUSTOLOVŠČINA

Jeseni v kina prihaja nov animirani sinhronizirani film, posnet po svetovni knjižni uspešnici avtorice Cornelia Funke – ZMAJEV JEZDEC. Gre za filmski prvenec režiserja Tomerja Esheda, ki bo navdušil tako otroke kot vse ljubitelje animiranih pustolovščin.

V animiranem filmu ZMAJEV JEZDEC se srebrni zmaj Lung, škratinja Žveplogriva in sirota Ben odpravijo na čarobno potovanje okoli polovice sveta, kar med njimi vzpostavi edinstveno in tesno vez. To je zgodba o razburljivem iskanju zadnjega zatočišča zmajev, tako imenovanega »Roba neba« in čarobna pustolovščina o pogumu, optimizmu in nenavadnem prijateljstvu.

Črni Adam

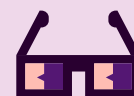
DC in studio Warner Bros. predstavljata novega antijunaka, katerega vlogo bo prevzel legendarni The Rock. Črni Adam je Johnsonov velik in ljubi projekt, kakršnega vsak igralec po navadi doživi le enkrat v življenju.

Skoraj 5000 let po tem, ko je pridobil vse moči egipčanskih bogov in bil tudi zaprt, je Črni Adam osvobojen iz svoje zemeljske grobnice ter več kot pripravljen sprostiti svojo edinstveno obliko pravice in maščevanja nad modernim svetom. Film prinaša nekaj največjih filmskih spopadov tega leta.

PREDSTAVE V OKTOBRU:

- 1.10.2022, ob 17:30: Zmajev jezdec (Dragon rider), animacija
- 1.10.2022, ob 19:30: Avatar 3D (Avatar 3D)
- 9.10.2022, ob 17:30: Zmajev jezdec (Dragon rider), animacija
- 9.10.2022, ob 19:30: Jaz sem Zlatan (Jag är Zlatan - I Am Zlatan), športna biografska drama
- 15.10.2022, ob 17:30: Čebelica Maja 3: Zlato jajce (Maya the bee 3), animacija
- 15.10.2022, ob 19:30: Moonage Daydream (Moonage Daydream), biografija
- 22.10.2022, ob 17:30: Gajin svet 2 (Gajin svet 2), mladinska drama
- 22.10.2022, ob 19:30: Črni Adam (Black Adam), akcijska pustolovščina
- 29.10.2022, ob 17:30: Kung fu tačke (Paws of Fury: The legend of Hank), animacija
- 29.10.2022, ob 19:30: Noč čarovnic se konča (Halloween Ends), grozljivka

NAGRADNA IGRA!

Kdaj je bila rojena Cornelia Funke avtorica knjižne uspešnice Zmajev Jezdec?

Pravilni odgovor bo nagrajencu prinesel brezplačno vstopnico za otroško ali odraslo predstavo. Odgovore pošljite na kino.pivka@pivka.si.

Foto: Boris Žele

Foto: Tina Kirm

SEPTEMBER

sobota, 24. september ob 14. uri, pred Krpanovim domom

DINA TRAIL 2022

(organizira: Zavod za turizem Pivka)

sobota, 24. september od 16. ure naprej, atrij Krpanovega doma

OKUSI MLADIH

(organizira: Mladi za Pivko)

sobota, 24. september od 22. ure naprej, Mladinski klub (Snežniška 2)

OTVORITEV MLADINSKEGA KLUBA ČUZA

(organizira: Mladi za Pivko)

nedelja, 25. september od 14. ure dalje, pred Krpanovim domom

OKUSI PIVŠKIH JEZER

(organizira: Občina Pivka in Zavod za turizem Pivka)

ponedeljek, 26. september ob 14. uri, Podjetniški inkubator v IOC
Neverke

**PREDSTAVITEV MREŽNEGA PODJETNIŠKEGA INKUBATORJA
PERSPEKTIVA IN OGLED PROSTOROV PODJETNIŠKEGA
INKUBATORJA NEVERKE V IOC NEVERKE**

(organizirata: Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva in Občina Pivka)

četrtek, 29. september ob 15. uri, pri spomeniku NOB v Postojni (na
Mačkovcu, Ravbarkomanda)

POHOD PO SRČNI POTI

(organizira: Koronarno društvo Postojna)

OKTOBER

sobota, 1. oktober, po občini Pivka (Dolnja Košana, Šmihel, Pivka,
Zagorje, Parje)

AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV

(organizira: Publikus)

sobota, 1. oktober od 14. ure naprej, Šmihel

MOTOBOR (Shod v Šmihelu)

sobota, 1. oktober od 19. ure naprej, Šmihel

KONCERT ANSAMBLOV BISERI IN FANTJE SPOD ŠILENTABRA

po občini Pivka (Dolnja Košana, Šmihel, Pivka, Zagorje, Parje)

AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV

(organizira: Publikus)

ponedeljek, 3. oktober ob 15.30 uri, Podjetniški inkubator v IOC
Neverke

**OTVORITEV PODJETNIŠKEGA INKUBATORJA TER IZGRADNJE
INFRASTRUKTURE V IOC NEVERKE**

(organizira: Občina Pivka)

četrtek, 6. oktober, ob 18. uri, Krpanov dom Pivka

**RAZISKOVANJE VELIKIH MAČK: OD RISOV V SLOVENIJI
IN LEVOV V AFRIKI DO SNEŽNIH LEOPARDOV V AZIJSKIH
VIŠAVJIH (potopisno – raziskovalno srečanje z dr. Mihom Krofom)**

(organizira: Zavod za turizem Pivka)

petek, 7. oktober ob 19. uri, Hiša kulture Pivka

**OTVORITEV RAZSTAVE: BORIS BEJA, KO IMA HUDIČ MLADE,
JIH IMA STO**

Razstava traja od 7. do 28. oktobra 2022.

(organizira: Hiša kulture Pivka)

sobota, 8. oktober ob 18. uri, Krpanov dom Pivka

**JUBILEJNI KONCERT OB 20-LETNICI DELOVANJA PEVSKE
SKUPINE STUDENEC**

(organizira: Pevska skupina Studenec)

petek, 14. oktober ob 20. uri, avla Osnovne šole Pivka

**SLAVNOSTNI KONCERT KVARTETA SONČEK OB 30-LETNICI
PRAZNOVANJA**

(organizira: Kvartet Sonček)

petek, 14. oktober ob 17. uri, Hiša kulture Pivka

TOTEM, DRUŽINSKA DELAVNICA OB RAZSTAVI BORISA BEJE

(organizira: Hiša kulture Pivka)

sobota, 22. oktober ob 10. uri, Hiša kulture Pivka

**TA KURENT NE ODGANJA ZIME, OTROŠKA DELAVNICA OB
RAZSTAVI BORISA BEJE**

(organizira: Hiša kulture Pivka)

NOVEMBER

sobota, 5. november ob 19. uri, Krpanov dom Pivka

**KULTURNI VEČER S PREDSTAVITVIJO NOVE KNJIGE
"SPOMINSKA KNJIGA - MOZAIK SPOMINOV"**

(organizira: Kulturno društvo Lipa Pivka)

vsako soboto

KINO PIVKA

Aktualen spored kino predvajanj je objavljen na FB strani Kino Pivka,
Radio 94 ter na strani Občine Pivka.

vsak delavnik med 8. in 16. uro, Ljudska univerza Postojna

**SVETOVALNO SREDIŠČE IN SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO
UČENJE**

Brezplačno. Predhodna najava na ana.sabec@zavod-znanje.si, 05/721
12 84.

(organizira Ljudska univerza Postojna)

vsak petek ob 19. uri, Športna dvorana Skala

SALSA Z YOIRO

Informacije in prijave: Yoira Serrano Gutierrez, 068 696 637

DINA PIVKA

torek – petek: 11.00 – 14.00

sobota – nedelja: 10.00 – 16.00

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE

ponedeljek – petek: 10.00 – 16.00

sobota, nedelja, prazniki, šolske počitnice: 10.00 – 18.00